

HE 20/2024 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle ydinpuolustustietoja koskevasta yhteistyöstä Pohjois-Atlantin sopimuksen osapuolten välillä tehdyn sopimuksen hyväksymiseksi ja voimaansaattamiseksi

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi ydinpuolustustietoja koskevasta yhteistyöstä Pohjois-Atlantin sopimuksen osapuolten välillä tehdyn sopimuksen sekä lain, jolla saatetaan voimaan sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset.

Pohjois-Atlantin sopimuksen osapuolten välillä ydinpuolustustietoja koskevasta yhteistyöstä tehty sopimus ja siihen liittyvät hallinnolliset järjestelyt sopimuksen täytäntöönpanemiseksi muodostavat sopimuskehikon, jonka puitteissa Yhdysvallat ja Naton jäsenvaltiot ja Naton sotilas- ja siviilielimet jakavat keskenään sellaista ydinalan tietoa, jonka on katsottu olevan tarpeen Naton yhteisen puolustuksen ja turvallisuuden edistämiseksi sekä ydinaseen mahdollisesta käytöstä muodostuvaan uhkaan varautumiseksi. Ydinpuolustustietoja koskevasta yhteistyöstä tehty sopimus on yksi niistä kansainvälisistä sopimuksista, joihin Suomi on liittymisneuvotteluissa sitoutunut liittymään vuoden kuluessa Pohjois-Atlantin sopimuksen voimaantulosta Suomen osalta.

Sopimus on tullut kansainvälisesti voimaan 12.3.1965. Sopimus tulee Suomen osalta voimaan sinä päivänä, jona Suomi ilmoittaa Amerikan yhdysvaltojen hallitukselle haluavansa sitoutua noudattamaan sopimuksen ehtoja. Se, että Amerikan yhdysvallat soveltaa sopimusta Suomeen, edellyttää lisäksi, että sen kongressi hyväksyy soveltamisen Yhdysvaltojen atomienergiain mukaisesti. Sopimuksen voimaansaattamislaki on tarkoitettu tulemaan voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana samaan aikaan, kun sopimus tulee Suomen osalta voimaan.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIAALLINEN SISÄLTÖ	1
PERUSTELUT	3
1 Asian tausta ja valmistelu	3
2 Voimassa oleva lainsäädäntö ja sen arviointi	4
2.1 Laki kansainvälisistä tietoturvaluusvelvoitteista	4
2.1.1 Lain yleinen soveltamisala	4
2.1.2 Lain suhde julkisuus- ja tiedonhallintalainsäädäntöön	5
2.1.3 Lain soveltaminen elinkeinonharjoittajiin	7
2.1.4 Lain täytäntöönpanoviranomaiset	8
2.1.5 Tietojen salassapito ja käytön sääntely	8
2.1.6 Turvallisuuksluokittelu ja suojaamistoimenpiteet	8
2.1.7 Tietojärjestelmäturvallisuus	9
2.2 Turvallisuuksluokittelulaki	9
2.2.1 Lain tarkoitus ja soveltamisala	9
2.2.2 Henkilöstöturvallisuus	9
2.2.3 Yritysturvallisuus	10
2.3 Henkilötietojen käsittelyä koskeva lainsäädäntö	11
2.4 Ydinenergialaki	13
2.5 Eduskunnan tiedonsaantioikeus	13
3 Kansainvälinen kehitys sekä ulkomaiden ja EU:n lainsäädäntö	14
4 Sopimuksen tavoitteet	15
5 Keskeiset ehdotukset	15
6 Esityksen vaikutukset	15
7 Lausuntopalaute	16
8 Sopimuksen määräykset ja niiden suhde Suomen lainsäädäntöön	18
9 Lakiehdotuksen säännöskohtaiset perustelut	28
10 Voimaantulo	28
11 Ahvenanmaan maakuntapäivien suostumus	28
12 Suhde muihin esityksiin	29
13 Eduskunnan suostumuksen tarpeellisuus ja käsittelyjärjestys	29
13.1 Eduskunnan suostumuksen tarpeellisuus	29
13.2 Käsittelyjärjestys	31
LAKIEHDOTUS	33
Laki ydinpuolustustietoja koskevasta yhteistyöstä Pohjois-Atlantin sopimuksen osapuolten välillä tehdystä sopimuksesta	33
SOPIMUSTEKSTI	34
LIITE	52

PERUSTELUT

1 Asian tausta ja valmistelu

Pohjois-Atlantin liiton (Nato) jäsenvaltiot ovat Pohjois-Atlantin sopimuksen 5 artiklan mukaisesti sitoutuneet yhteiseen puolustukseen, jossa aseellinen hyökkäys yhtä jäsenvaltiota kohtaan katsotaan hyökkäykseksi kaikkia kohtaan. Naton kyky toimeenpanna yhteinen puolustus perustuu integroituun sotilaalliseen komentorakenteeseen, yhteiseen puolustussuunnitteluprosessiin, operatiivisiin suunnitelmiin ja yhteisiin harjoituksiin. Aseellisen voimankäytön ennaltaehkäisemiseksi Nato pyrkii nostamaan hyökkäyksen kynnyksen mahdollisimman korkeaksi. Tähän sisältyy myös Naton ydinasepelote, joka perustuu viime kädessä Yhdysvaltojen ydinaseisiin.

Pohjois-Atlantin sopimuksen osapuolet tekivät 22.6.1955 sopimuksen ydinpuolustustietoja koskevasta yhteistyöstä. Yhdeksän vuotta myöhemmin, 18.6.1964, Naton jäsenvaltiot allekirjoittivat uuden sopimuksen ydinpuolustustietoja koskevasta yhteistyöstä, joka voimaan tultuaan korvasi aiemman sopimuksen. Sopimus ja siihen liittyvät hallinnolliset järjestelyt muodostavat sopimuskehikon, jonka puitteissa Yhdysvallat ja Naton jäsenvaltiot sekä Naton sotilas- ja siviilielimet voivat jakaa keskenään sellaista ydinalan tietoa, jonka on katsottu olevan tarpeen Naton yhteisen puolustuksen ja turvallisuuden edistämiseksi sekä ydinaseen mahdollisesta käytöstä muodostavaan uhkaan varautumiseksi.

Tasavallan presidentti päätti 17.5.2022 valtioneuvoston esityksestä, että Suomi ilmoittaa Pohjois-Atlantin liitolle kiinnostuksesta käydä keskustelut Natoon liittymisestä ja nimitti Suomen valtuuskunnan liittymiskeskusteluihin. Suomen ja Naton väliset liittymiskeskustelut käytiin Brysselissä 4.7.2022. Liittymiskeskusteluissa sovittiin sopimuksista, joihin Suomen tulee Naton jäsenenä liittyä 12 kuukauden sisällä Pohjois-Atlantin sopimusta koskevan Suomen liittymiskirjan tallettamisesta. Näihin sopimuksiin kuuluivat muun muassa sopimus Pohjois-Atlantin sopimuksen osapuolten välillä tietoturvallisuudesta (SopS 55 ja 56/2023, jäljempänä myös *Naton tietoturvallisuussopimus*) sekä sopimus Pohjois-Atlantin sopimuksen osapuolten välillä ydinpuolustustietoja koskevasta yhteistyöstä (jäljempänä myös *ATOMAL-sopimus*).

Valtioneuvoston yleisistunto asetti 15.9.2022 koordinaatioryhmän ja sen alatyöryhmät valmistelemaan hallituksen esitystä Pohjois-Atlantin sopimuksen hyväksymisestä. Hallituksen esitys eduskunnalle Pohjois-Atlantin sopimuksen sekä Pohjois-Atlantin liiton, kansallisten edustajien ja kansainvälisen henkilöstön asemasta tehdyn sopimuksen hyväksymiseksi ja voimaansaattamiseksi (HE 315/2022 vp) annettiin 5.12.2022. Eduskunta hyväksyi esityksen 1.3.2023 (EV 327/2022 vp) ja tasavallan presidentti hyväksyi sopimuksen ja vahvisti sen voimaansaattamislain 23.3.2023. Suomen liittymiskirja Pohjois-Atlantin sopimukseen talletettiin Yhdysvaltain hallituksen huostaan 4.4.2023 ja sopimus on tullut Suomen osalta voimaan samana päivänä (SopS 17 ja 18/2023).

Muut sopimukset, joihin Suomi sitoutui liittymään vuoden kuluessa Pohjois-Atlantin sopimuksen voimaantulosta, päätettiin valmistella ja esittää hyväksyttäväksi erillisillä hallituksen esityksillä. Ulkoministeriö päätti 24.11.2023 asettaa työryhmän valmistelemaan Suomen liittymistä Pohjois-Atlantin sopimuksen osapuolten välillä ydinpuolustustietoja koskevasta yhteistyöstä tehtyyn sopimukseen (*ATOMAL-työryhmä*). Työryhmässä olivat edustettuina ulkoministeriö, puolustusministeriö, Pääesikunta ja Suojelupoliisi. Työryhmä kokoontui kuusi kertaa. Työryhmä tarjosi valmistelun aikana kuulemismahdollisuuden tasavallan presidentin kanslialle, valtioneuvoston kanslialle, oikeusministeriölle, sisäministeriölle, valtiovarainministeriölle, liikenne- ja viestintäministeriölle, työ- ja elinkeinoministeriölle, sosiaali- ja terveystieteiden ministeriölle, Liikenne- ja viestintävirasto

Traficom:lle ja Patenti- ja rekisterihallitukselle. Kuulemiseen osallistuivat valtioneuvoston kanslia, sisäministeriö, työ- ja elinkeinoministeriö, sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö sekä Liikenne- ja viestintävirasto Traficom.

Työryhmä sai hallituksen esityksen muotoon laaditun mietintönsä valmiiksi 15.2.2024. Hallituksen esitysluonnoksesta pyydettiin lausuntoa muun muassa ministeriöiltä ja muilta viranomaisilta 15.2.-15.3.2024 välisenä aikana Lausuntopalvelu.fi –palvelun kautta. Annetut lausunnot sekä lausuntoyhteenveto ovat saatavilla valtioneuvoston hankesivuilla hankenumerailla UM024:00/2023.

Tasavallan presidentti myönsi ATOMAL-sopimuksen ja sopimuksen turvallisuusliitteen muuttamisesta tehdyn pöytäkirjan allekirjoitusvaltuudet valtioneuvoston ratkaisuehdotuksesta 28.2.2024. Suomi allekirjoitti sopimuksen ja pöytäkirjan 14.3.2024.

Sopimuksen ruotsinkielisen käännöksen valmistelussa on tehty yhteistyötä Ruotsin viranomaisten kanssa.

2 Voimassa oleva lainsäädäntö ja sen arviointi

2.1 Laki kansainvälisistä tietoturvallisuusvelvoitteista

2.1.1 Lain yleinen soveltamisala

Lakia kansainvälisistä tietoturvallisuusvelvoitteista (588/2004) sovelletaan erityissuojattaviin tietoaineistoihin. Näillä tarkoitetaan sellaisia salassa pidettäviä asiakirjoja ja materiaaleja sekä asiakirjoista ja materiaaleista saatavissa olevia tietoja sekä näiden perusteella tuotettuja asiakirjoja ja materiaaleja, jotka kansainvälisen tietoturvallisuusvelvoitteen mukaisesti on turvallisuusluokiteltu. Määräysvalta erityissuojattavaan tietoaineistoon säilyy luovutuksen jälkeinkin aineiston luovuttaneella valtiolla, kansainvälisellä järjestöllä tai toimielimellä. Lakia voidaan soveltaa vain, jos kansainvälinen sopimus on saatettu Suomessa voimaan perustuslaissa säädetyllä tavalla tai jos kysymys on Suomea muutoin sitovasta kansainvälisestä tietoturvallisuusvelvoitteesta.

Lain soveltamisalan piiriin kuuluvia erityissuojattavia tietoaineistoja ovat lisäksi Suomen viranomaisen tai lain soveltamisalan piiriin kuuluvan elinkeinonharjoittajan laatimat asiakirjat, joista ilmenee Suomeen toimitettuihin erityissuojattaviin tietoaineistoihin sisältyviä tai tällaisista saatavissa olevia tietoja. Lakia ei sovelleta asiakirjojen tai niiden osien salassapitoon tai luokitukseen, jos asiakirjat sisältävät vain Suomen kansallista tietoa.

Laissa on säännökset henkilöturvallisuusselvitystodistuksen (*Personnel Security Clearance, PSC*) ja yritysturvallisuusselvitystodistuksen (*Facility Security Clearance, FSC*) myöntämisestä. Henkilö- tai yritysturvallisuusselvityksen laatineen viranomaisen on salassapitosäännösten estämättä toimitettava todistuksen antamista ja siihen liittyvää harkintaa varten kansalliselle turvallisuusviranomaiselle tieto kaikista selvityksen laadinnassa ilmi tulleista selvityksen kohdetta koskevista seikoista (11 §:n 1 momentti ja 12 §:n 1 momentti).

Todistuksen antamista koskevaan arvioon sekä todistuksen voimassaoloon ja peruuttamiseen sovelletaan turvallisuusselvityslakia (726/2014) (kansainvälisistä tietoturvallisuusvelvoitteista annetun lain 11 §:n 2 momentti ja 12 §:n 2 momentti). Jos kansallinen turvallisuusviranomainen kieltäytyy antamasta henkilö- tai yritysturvallisuusselvitystodistusta, sen tulee ilmoittaa syyt tähän selvityksen hakijalle ja sen kohteelle annettavassa kirjallisessa päätöksessä

(kansainvälisistä tietoturvallisuusvelvoitteista annetun lain 11 §:n 3 momentti ja 12 §:n 3 momentti). Muutoksenhausta säädetään lain 20 a §:ssä.

Kansainvälisistä tietoturvallisuusvelvoitteista annettua lakia on tarkistettu sen säätämisen jälkeen tähän mennessä kuusi kertaa. Laki tarjoaa asianmukaisen säädöskehikon edelleen myös Naton piirissä vaihdettavan turvallisuusluokitellun tiedon käsittelylle Suomessa. ATOMAL-sopimus ei edellytä lain muuttamista, mutta lain 20-vuotisen soveltamiskäytännön valossa on jatkossa hyödyllistä arvioida mahdollisia tarkistustarpeita.

2.1.2 Lain suhde julkisuus- ja tiedonhallintalainsäädäntöön

Perustuslain sananvapautta ja julkisuutta koskevan 12 §:n mukaan viranomaisen hallussa olevat asiakirjat ja muut tallenteet ovat julkisia, jollei niiden julkisuutta ole välttämättömien syiden vuoksi erikseen rajoitettu, ja jokaisella on oikeus saada tieto julkisesta asiakirjasta ja tallenteesta. Julkisuusperiaatetta vahvistettiin Suomen valtiosäännössä perusoikeusuudistuksen yhteydessä, kun silloiseen hallitusmuotoon otettiin säännös oikeudesta saada tieto viranomaisen hallussa olevasta asiakirjasta ja muusta tallenteesta (HE 309/1993 vp, s. 58 ja PeVM 25/1994 vp, s. 9). Perustuslain 12 §:n 2 momentista johdettavaa julkisuusperiaatetta ilmentää viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999, jäljempänä julkisuuslaki) 1 §. Julkisuuslain 1 §:n 1 momentin mukaan viranomaisten asiakirjat ovat julkisia, jollei julkisuuslaissa tai muussa laissa erikseen toisin säädetä. Julkisuuslain esitöiden mukaan säännös vahvistaa julkisuusperiaatetta keskeisenä julkishallinnon periaatteena Suomessa. Pykälän tarkoitus on myös painottaa, että julkisuusperiaate on pääsääntö, josta voidaan poiketa vain lailla.

Naton asiakirjoihin ei lähtökohtaisesti järjestön omien säännösten tai käytäntöjen perusteella sovelleta julkisuusperiaatetta, eikä järjestön osalta ole säädetty yleisestä lähtökohtaisesta tiedonsaantioikeudesta sen asiakirjoihin.

Suomen viranomaisten hallussa oleviin asiakirjoihin sovelletaan julkisuuslakia, jollei laissa toisin säädetä. Julkisuuslain mukaan viranomaisen asiakirjoja ovat viranomaisen toimialalla tehtäviä hoidettaessa laaditut ja viranomaiselle toimitetut asiakirjat, jotka ovat viranomaisen hallussa (5 §). Toisin sanoen sekä viranomaisen itsensä laatimat Nato-yhteistyötä koskevat asiakirjat että viranomaisen hallussa olevat muut asiakirjat, jotka on saatu Nato-yhteistyön puitteissa, ovat julkisuuslaissa tarkoitettuja viranomaisen asiakirjoja. Naton turvallisuusluokiteltuihin asiakirjoihin sovelletaan kansainvälisistä tietoturvallisuusvelvoitteista annetun lain erityissäännöstä ehdottomasta salassapidosta, eikä näihin asiakirjoihin kohdistu julkisuuslain mukaista salassapidon vahinkoedellytyslausekkeiden mukaista arviointia. Naton turvallisuusluokitellut asiakirjat on siten pidettävä salassa, jollei niitä koskevista sopimuksista tai säännöistä muuta johdu.

Viranomaisen laatimat asiakirjat tulevat julkisuuslain mukaisen tiedonsaantioikeuden piiriin, kun asian käsittelyssä on saavutettu julkisuuslain 6 §:ssä säädetty ajankohta. Vastaavasti viranomaiselle toimitettujen asiakirjojen julkisuus alkaa siitä hetkestä, kun ne ovat saapuneet viranomaiselle (7 §). Mainittujen ajankohtien jälkeen tieto on annettava asiakirjasta, jollei salassapitosäännöksistä tai muista tiedon saantia rajoittavista säännöksistä muuta johdu. Tiedon antaminen sisällöltään julkisesta asiakirjasta ennen julkiseksi tulemisen ajankohtaa on viranomaisen harkinnassa (9 §).

Naton turvallisuuslainsäädännön mukaan Naton julkista tietoa on sellainen Naton tieto, jota ei ole turvallisuusluokiteltu ja jonka asiasta vastuussa oleva Naton toimielin tai virasto saattaa julkiseksi. Naton sisäiseen käyttöön tarkoitettu tieto, jota ei ole turvallisuusluokiteltu, merkitään

NATO UNCLASSIFIED (NU). Tällaista tietoa saa luovuttaa turvallisuussäännösten mukaan vain henkilöille, joilla on tarve tietoon (need-to-know). Asiakirjan ollessa Suomen viranomaisen hallussa, arvioidaan kunkin asiakirjan julkisuutta tapauskohtaisesti julkisuuslain perusteella. On oletettavaa, ettei ATOMAL-sopimuksen mukaisia tietoja niiden luonteen vuoksi käytännössä varustettaisi NATO UNCLASSIFIED (NU) –merkinnällä.

Julkisuuslain lähtökohtana on, että asiakirjan salassapito perustuu laissa säädettyihin salassapitoperusteisiin, ja tieto julkisesta asiakirjasta voidaan luovuttaa ilman, että arvioidaan tiedon pyytäjän tarvetta pyydettyyn tietoon. Tietojensaantioikeutta voidaan perustuslain mukaan rajoittaa vain laissa määriteltyjen, välttämättömäksi katsottujen etujen turvaamiseksi. Julkisuuslain 24 §:ään sisältyvät yleiset säännökset asiakirjojen salassapitovelvoitteista. Nato-yhteistyöhön liittyvien asiakirjojen julkisuuden määräytymisen kannalta keskeisin salassapitosäännös on lain 24 §:n 1 momentin 2 kohta. Lainkohdassa tarkoitettujen asiakirjojen salassa pidettäviä, jos tiedon antaminen niistä aiheuttaisi vahinkoa tai haittaa Suomen kansainvälisille suhteille tai edellytyksille toimia kansainvälisessä yhteistyössä. Lainkohdan perusteella salassa pidettäviä voivat olla esimerkiksi kansainvälisen yhteistyön tai toimielimen laatimat asiakirjat, jos ne yhteisössä tai toimielimessä ovat salassa pidettäviä (HE 30/1998 vp). Muita kyseeseen tulevia salassapitosäännöksiä voivat olla julkisuuslain 24 §:n 1 momentin 1 ja 7-10 kohdat.

Kansainvälisistä tietoturvaluokittelusta annettuun lakiin sisältyy kansallisten asiakirjojen tietoturvaluokittelusta annetuista säännöksistä poikkeavia säännöksiä. Lain 3 §:n 1 momentissa on kuitenkin yleinen viittaussäännös julkisuuslakiin sekä julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annettuun lakiin (906/2019, jäljempänä tiedonhallintalaki). Niitä osin kuin suomalaisten viranomaisten asiakirjoihin sisältyy kansainvälisten tietoturvaluokittelun piiriin kuuluvia tietoja kansainvälisestä yhteistyöstä, on näihin tietoihin sovellettava kansainvälisistä tietoturvaluokittelusta annetun lain säännöksiä. Muilta osin sovelletaan julkisuus- ja tiedonhallintalaki ja niiden nojalla annettuja säännöksiä. Kuten edellä on todettu, julkisuuslaissa säädetään muun muassa oikeudesta saada tieto viranomaisten julkisista asiakirjoista sekä viranomaisessa toimivan vaitiolovelvollisuudesta ja asiakirjojen salassapidosta.

Tiedonhallintalaissa puolestaan säädetään viranomaisten tietoaineistojen tiedonhallinnasta ja tietojärjestelmien käytöstä. Tiedonhallintalain 4 luvussa säädetään yleisistä tietoturvaluokittelusta, jotka liittyvät kansainvälisiä tietoturvaluokittelusta mukailien erityistä luotettavuutta edellyttävien tehtävien tunnistamiseen ja luotettavuudesta varmistumiseen (12 §), tietoaineistojen ja tietojärjestelmien tietoturvaluokittelusta (13 §), tietojen siirtämiseen tietoverkossa (14 §), tietoaineistojen turvallisuuden varmistamiseen (15 §), tietojärjestelmien käyttöoikeuksien hallintaan (16 §), lokitietojen keräämiseen (17 §) ja asiakirjojen turvallisuusluokitteluun valtionhallinnossa (18 §). Tiedonhallintalain 6 luku sisältää säännökset asianhallinnasta ja palvelujen tiedonhallinnasta eli rekisteröinti asiarekisteriin (25 §), asiarekisteriin rekisteröitävät tiedot (26 §), tietoaineistojen hallinta palveluja tuottaessa (27 §) ja kuvaus asiakirjajulkisuuden toteuttamiseksi (28 §). ATOMAL-tiedon ja muun Naton luokitellun tietoaineiston kohdalla on lisäksi otettava huomioon Naton turvallisuussäännösten määräykset rekisterijärjestelmän määrittämisestä, keskusrekisteritoiminnoista ja rekisteröintivaatimuksista asiakirjan seuraamiseksi turvallisuustarkoituksia varten.

Kansainvälisistä tietoturvaluokittelusta annetun lain 8 §:n mukaan erityissuojattavaan tietoaineistoon on siitä riippumatta, mitä julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetussa laissa tai sen nojalla säädetään, tehtävä kansainvälisessä tietoturvaluokittelussa määritelty luokittelumerkintä sen osoittamiseksi, minkälaisia tietoturvaluokitteluvaatimuksia sen käsittelyssä on noudatettava. Merkintä voidaan tehdä myös asiakirjaan liitettävälle lomakkeelle, joka

sisältää asiakirjan yksilöintitiedot. Tiedonhallintalain 19 §:n mukaan tietoaineiston sähköiseen muotoon muuttamisesta ja säilyttämisestä voidaan poiketa, jos se on välttämätöntä esimerkiksi turvallisuusluokiteltavien asiakirjojen käsittelyä koskevien vaatimusten vuoksi. Kansainvälisten turvallisuusluokiteltujen tietoaineistojen säilytystarpeet määräytyvät pääsääntöisesti kansainvälisen velvoitteen nojalla. Tiedonhallintalain 25 ja 26 §:ssä säädetään asiarekisteristä ja siihen rekisteröitävistä tiedoista. Kansainvälisissä tietoturvallisuusvelvoitteissa määrätään keskusrekisteritoiminnoista ja rekisteröintivaatimuksista asiakirjan seuraamiseksi turvallisuustarkoituksia varten.

Kansainvälisistä tietoturvallisuusvelvoitteista annetun lain 3 §:n 2 momentin mukaan julkisuuslakiin tai muuhun lakiin perustuvan pyynnön saada tieto erityissuojattavasta tietoaineistosta käsittelee ja ratkaisee se viranomainen, jolle tietoaineisto on toimitettu taikka jonka käsiteltäväksi asia kokonaisuudessaan kuuluu. Mainitun lain 6 §:n 1 momentissa säädetään erityisestä salassapitoperusteesta, jonka mukaan erityissuojattava tietoaineisto on pidettävä salassa, jollei kansainvälisestä tietoturvallisuusvelvoitteesta muuta johdu. Lain 7 §:n 2 momentin mukaan viranomaisen palvelussuhteessa olevan ja viranomaisessa muutoin toimivan samoin kuin viranomaisen toimeksiannosta toimivan ja tämän palveluksessa olevan vaitiolovelvollisuudesta sekä siihen liittyvästä hyväksikäyttökiellosta on voimassa, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetään. Lain 8 §:n 1 momentin mukaan erityissuojattavaan tietoaineistoon on siitä riippumatta, mitä julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetussa laissa tai sen nojalla säädetään, tehtävä kansainvälisessä tietoturvallisuusvelvoitteesta määritellyt luokittelumerkintä sen osoittamiseksi, minkälaisia tietoturvallisuusvaatimuksia sen käsittelyssä on noudatettava.

Kansainvälisistä tietoturvallisuusvelvoitteista annetun lain säännöksiä sovelletaan niin kauan kuin se turvallisuusluokituksen perusteena olevan yleisen edun vuoksi on tarpeen silloinkin, kun sopimus tai säädös, johon säännösten soveltaminen perustuu, ei enää ole voimassa (15 §). Salassapitovelvollisuuden lakkaamisesta on voimassa mitä julkisuuslaissa säädetään. Julkisuuslain 31 §:n 2 momentin mukaan viranomaisen asiakirjan salassapitoaika on 25 vuotta, jollei toisin ole säädetty. Julkisuuslain 31 §:n 3 momentin mukaan asiakirjan salassapito voi jatkua 25 vuoden jälkeenkin, mikäli asiakirja sisältää kansainvälisistä tietoturvallisuusvelvoitteista annetun lain mukaan turvallisuusluokiteltua tietoa ja mikäli tiedon antaminen asiakirjasta aiheuttaisi julkisuuslain 24 §:n 1 momentin 2, 7, 8 tai 10 kohdassa tarkoitettua seurauksia. Tällaiset asiakirjat tulevat julkisuuslain 31 §:n 3 momentin mukaan julkisiksi, kun turvallisuusluokitus on kumottu.

Lisäksi julkisuuslain 30 §:ssä säädetään, että sen lisäksi, mitä laissa erikseen säädetään, viranomainen voi antaa salassa pidettävästä asiakirjasta tiedon ulkomaan viranomaiselle tai kansainväliselle toimielimelle, jos ulkomaan ja Suomen viranomaisen välisestä yhteistyöstä määrätään Suomea sitovassa kansainvälisessä sopimuksessa tai säädetään Suomea velvoittavassa säädöksessä ja tieto asiakirjasta voitaisiin tämän lain mukaan antaa yhteistyötä Suomessa hoitavalle viranomaiselle. Kansainvälisistä tietoturvallisuusvelvoitteista annetun lain 17 §:n mukaan Suomen viranomaisilla on vastaavalla tavalla oikeus antaa toiselle sopimuspuolelle kansainvälisen tietoturvallisuusvelvoitteen toteuttamiseksi välttämättömiä asiakirjoja ja tietoja sen estämättä, mitä asiakirjojen ja tietojen salassapidosta Suomen lainsäädännössä säädetään.

2.1.3 Lain soveltaminen elinkeinonharjoittajiin

Kansainvälisistä tietoturvallisuusvelvoitteista annettua lakia sovelletaan viranomaisten lisäksi myös elinkeinonharjoittajaan ja tämän palveluksessa olevaan silloin, kun elinkeinonharjoittaja on osapuolena turvallisuusluokitellussa sopimuksessa tai osallistuu tällaista sopimusta

edeltävään hankintakilpailuun tai toimii tällaisen elinkeinonharjoittajan alihankkijana (1 §:n 2 momentti).

Turvallisuusluokitellulla sopimuksella tarkoitetaan sopimusta, jonka toisen valtion viranomaisen tai siellä kotipaikkaansa pitävä yritys taikka kansainvälinen järjestö tai toimielin aikoo tehdä tai on tehnyt kansainvälisessä tietoturvaluusvelvoitteessa tarkoitettulla tavalla Suomessa kotipaikkaansa pitävän elinkeinonharjoittajan kanssa, jos tarjouskilpailuun osallistuminen tai sopimuksen toteuttaminen voi edellyttää pääsyä erityissuojattavaan tietoaaineistoon (2 §:n 1 momentin 3 kohta).

Elinkeinonharjoittajalla ja tämän palveluksessa tai toimeksiannosta toimivalla on erityissuojattavia tietoaaineistoja koskeva salassapitovelvollisuus, velvollisuus käyttää tällaista tietoaaineistoa vain siihen tarkoitukseen, jota varten se on annettu sekä velvollisuus pitää huolta siitä, että tietoaaineistoon on pääsy vain niillä, jotka tarvitsevat tietoa tehtävän hoitamisessa (6 §). Elinkeinonharjoittajalla on myös velvollisuus antaa toimivaltaiselle tietoturvaluusviranomaiselle tietoja kansainvälisten tietoturvaluusvelvoitteiden toteuttamiseksi sekä sallia viranomaisen ja kansainvälisen toimielimen tai sopimusvaltion edustajan tutustuminen turvallisuuksjärjestelyihinsä ja toimitiloihinsa (16 §:n 2 momentti ja 18 §:n 2 momentti).

2.1.4 Lain täytäntöönpanoviranomaiset

Kansainvälisistä tietoturvaluusvelvoitteista annetun lain 4 §:ssä on säännökset niistä viranomaisista, jotka huolehtivat kansainvälisten tietoturvaluusvelvoitteiden toteuttamisesta. Kansallisena turvallisuuksviranomaisena (National Security Authority, NSA) kansainvälisten tietoturvaluusvelvoitteiden toteuttamiseen liittyvissä tehtävissä toimii ulkoministeriö. Puolustusministeriö, Pääesikunta, Suojelupoliisi sekä Liikenne- ja viestintävirasto toimivat kansainvälisissä tietoturvaluusvelvoitteissa tarkoitettuina määrättyinä turvallisuuksviranomaisina (Designated Security Authority, DSA).

2.1.5 Tietojen salassapito ja käytön sääntely

Erityissuojattava tietoaaineisto on pidettävä salassa, jollei kansainvälisestä tietoturvaluusvelvoitteesta muuta johdu (6 §:n 1 momentti). Salassapitovelvollisuus koskee myös elinkeinonharjoittajaa tämän ollessa osapuolena turvallisuuksluokitellussa sopimuksessa. Suomen tekemissä sopimuksissa, jotka koskevat eri valtioiden viranomaisten välistä salassa pidettävien tietojen vaihtoa ja suojaamista, on säännönmukaisesti määräys, joka rajoittaa luovutettujen tietojen käyttöä. Kyseisen määräyksen mukaisesti erityissuojattavaa tietoaaineistoa saa käyttää ja luovuttaa vain siihen tarkoitukseen, jota varten se on annettu, jollei se, joka on määritellyt aineiston turvallisuuksluokan, ole antanut muuhun suostumustaan. Erityissuojattavien tietoaaineistojen käyttöä koskee siten vahva käyttötarkoitussidonnaisuus.

2.1.6 Turvallisuuksluokittelu ja suojaamistoimenpiteet

Kansainvälisistä tietoturvaluusvelvoitteista annetussa laissa säädetään velvollisuudesta merkitä erityissuojattavaan tietoaaineistoon sen turvallisuuksluokka. Erityissuojattavaan tietoaaineistoon on tehtävä luokittelumerkintä, joka osoittaa, minkälaisia tietoturvaluusvaatimuksia sen käsittelyssä on noudatettava (8 §). Mitä korkeampaan turvallisuuksluokkaan aineisto kuuluu, sitä tiukempia tietoturvaluusstoimenpiteitä edellytetään. Laissa on yleinen velvoite toteuttaa tietoaaineiston käsittelyssä sen turvallisuuksluokkaa koskevia käsittelymääräyksiä sekä valtuus säätää erityissuojattavan tietoaaineiston käsittelyssä noudatettavista eri turvallisuuksluokkia vastaavista turvallisuuksstoimenpiteistä valtioneuvoston

asetuksella (9 §). Asiakirjojen turvallisuusluokittelusta valtionhallinnossa annetun valtioneuvoston asetuksen (1101/2019, jäljempänä turvallisuusluokitteluasetus) 4 §:ssä säädetään turvallisuusluokituksen vastaavuudesta kansainvälisiä tietoturvallisuusvelvoitteita toteutettaessa. Säännöstä sovelletaan, jollei kansainvälisestä tietoturvallisuusvelvoitteesta muuta johdu.

Erityissuojattava tietoaaineisto on kansainvälisistä tietoturvallisuusvelvoitteista annetun lain 10 §:n mukaan säilytettävä tiloissa, joissa asiakirjojen ja materiaalien sekä niihin sisältyvien tietojen suojaamisesta voidaan huolehtia kansainvälisessä tietoturvallisuusvelvoitteessa edellytetyllä tavalla. Tilojen turvallisuusvaatimuksista säädetään turvallisuusluokitteluasetuksen 9 ja 10 §:ssä.

Lakiin kansainvälisistä tietoturvallisuusvelvoitteista on kirjattu kansainvälisissä sopimuksissa oleva yleinen vaatimus siitä, että erityissuojattavaan tietoaaineistoon annetaan pääsy vain niille, jotka tarvitsevat tietoja tehtäviensä hoitamisessa. Nämä henkilöt on nimettävä etukäteen, jos kansainvälisessä tietoturvallisuusvelvoitteessa tätä edellytetään (lain 6 §:n 3 momentti). Sama koskee myös 1 §:n 2 momentissa tarkoitettua elinkeinonharjoittajaa.

2.1.7 Tietojärjestelmäturvallisuus

Liikenne- ja viestintävirasto toimii kansainvälisistä tietoturvallisuusvelvoitteista annetun lain 4 §:n mukaan kansallisen turvallisuusviranomaisen asiantuntijana tietojärjestelmien ja tietoliikennejärjestelyjen tietoturvallisuutta koskevissa asioissa ja vastaa muun muassa kansainvälisten tietoturvallisuusvelvoitteiden edellyttämistä tietojärjestelmien arvioinnista ja hyväksyntätehtävistä (akkreditointi). Viranomaisten tietojärjestelmien tietoturvallisuuden arviointia koskevasta menettelystä ja Liikenne- ja viestintäviraston tietoturvallisuuden arviointitehtävästä säädetään viranomaisten tietojärjestelmien ja tietoliikennejärjestelyjen tietoturvallisuuden arvioinnista annetussa laissa (1406/2011, jäljempänä arviointilaki). Viranomaiset voivat käyttää tietojärjestelmäarvioinneissa myös laissa tietoturvallisuuden arviointilaitoksista (1405/2011) tarkoitettuja Liikenne- ja viestintäviraston hyväksymiä arviointilaitoksia. Toistaiseksi arviointilaitoksia ei ole hyväksytty tekemään EU:n tai Naton turvallisuusluokiteltuja tietoja käsittelevien tietojärjestelmien arviointeja. Yritysten tietojärjestelmien arvioinnista osana yritysturvallisuuspalvelusta säädetään turvallisuuspalvelulain 1 §:n 2 momentissa tarkoitettua elinkeinonharjoittajaa.

2.2 Turvallisuuspalvelulaki

2.2.1 Lain tarkoitus ja soveltamisala

Turvallisuuspalvelulain tarkoituksena on parantaa mahdollisuuksia ennakolta ehkäistä toimintaa, joka voi vahingoittaa valtion turvallisuutta, maanpuolustusta, Suomen kansainvälisiä suhteita, yleistä turvallisuutta tai muuta niihin verrattavaa yleistä etua taikka erittäin merkittävää yksityistä taloudellista etua taikka edellä tarkoitettujen etujen suojaamiseksi toteutettavia turvallisuusjärjestelyjä (1 §).

Laissa säädetään henkilö- ja yritysturvallisuuspalveluksen laadinnassa noudatettavasta menettelystä. Laki sisältää säännökset turvallisuuspalveluksen laatimisen edellytyksistä sekä sitä laadittaessa käytettävistä tiedoista, palveluksen kohteen suostumuksesta ja tiedonsaantioikeuksista, palveluksen hakijan ja palveluksen kohteen tiedonantovelvollisuuksista sekä turvallisuuspalveluksen ja sen perusteella annetun todistuksen voimassaolosta ja todistuksen peruuttamisesta sekä henkilörekisterien yhdistämisestä palveluksen kohteen luotettavuuden ja luotettavuuden seuraamiseksi ja sen johdosta suoritettavista toimenpiteistä

(2 §). Turvallisuusselvitys voidaan tehdä vain selvityksen kohteen etukäteen antaman kirjallisen suostumuksen perusteella (5 §).

2.2.2 Henkilöstöturvallisuus

Henkilöturvallisuusselvityksellä tarkoitetaan turvallisuusselvityslain 3 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaisesti henkilön nuhteettomuuden tai luotettavuuden varmistamiseksi turvallisuusselvityslaissa säädetyllä tavalla laadittavaa selvitystä henkilön taustasta. Lain 23 §:n mukaan henkilöturvallisuusselvitys tehdään tarkistamalla henkilöä koskevat rekisteritiedot lain 4 luvussa säädetyllä tavalla sekä tarvittaessa selvityksen kohdetta haastattelemalla hänen yleisistä olosuhteistaan, ulkomailla oleskelustaan ja hänen suhteistaan muiden maiden kansalaisiin sekä muista sellaisista seikoista, joilla on erityistä merkitystä arvioitaessa hänen luotettavuuttaan selvityksen perustana olevan tehtävän kannalta.

Lain 14 §:n mukaan henkilöturvallisuusselvitys voidaan laatia suppeana, perusmuotoisena tai laajana. Turvallisuusselvitys tehdään laissa määritellyissä tapauksissa, kuten silloin, kun Suomea sitova valtiosopimus tai muu kansainvälinen velvoite edellyttää turvallisuusselvityksen tekemistä tai sen perusteella laaditun todistuksen esittämistä.

Jokaisella on oikeus saada tieto siitä, onko hänestä tehty turvallisuusselvitys tiettyä tehtävää varten. Selvityksen kohteella on myös oikeus pyynnöstä saada toimivaltaiselta viranomaiselta turvallisuusselvityksen tiedot. Tiedonsaantioikeus ei kuitenkaan koske sellaisesta rekisteristä peräisin olevaa tietoa, johon rekisteröidyllä ei ole tarkastusoikeutta (6 §).

Turvallisuusselvitysmenettelyssä käytetyt rekisterit on laissa lueteltu tyhjentävästi. Turvallisuusselvityksessä voidaan käyttää myös tiettyjä ulkomaan viranomaisen rekistereihin talletettuja tietoja (25 §).

Turvallisuusselvityslain 43 §:n 2 momentin mukaan kansallinen turvallisuusviranomainen antaa kansainvälisen tietoturvallisuusvelvoitteiden toteuttamiseksi tarpeellisen henkilöturvallisuusselvitystodistuksen siten kuin kansainvälisistä tietoturvallisuusvelvoitteista annetussa laissa säädetään. Henkilöturvallisuusselvityksen laatii suojelupoliisi, taikka pääesikunta, jos selvityksen kohde toimii tai hänen on tarkoitus toimia puolustusvoimissa tai hoitaa puolustusvoimien antamaa tehtävää taikka jos turvallisuusselvitys liittyy puolustusvoimien toimintaan tai hankintoihin.

2.2.3 Yritysturvallisuus

Yritysturvallisuusselvityksellä tarkoitetaan turvallisuusselvityslain 3 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaisesti yrityksen ja sen vastuuhenkilöiden luotettavuuden, yrityksen tietoturvallisuuden tason sekä sitoumustenhoitokyvyn arvioimiseksi turvallisuusselvityslaissa säädetyllä tavalla laadittavaa selvitystä yrityksestä. Selvitys voidaan laatia, jos selvitystä edellytetään kansainvälisen järjestön tai toimielimen säännöissä tai toisen valtion laissa ja jos se on tarpeen sen vuoksi, että selvityksen kohde voi tulla valituksi kansainvälisen järjestön tai toimielimen järjestämään tai näiden muutoin organisoimaan hankkeeseen taikka toisessa valtiossa järjestettävään hankintakilpailuun tai aloittaa yritystoiminnan toisessa valtiossa (36 § 2 momentti). Yritysturvallisuusselvitys voidaan laatia selvityksen kohteen pyynnöstä 36 §:n 2 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa.

Selvityksen laatii turvallisuusselvityslain 9 §:n mukaan suojelupoliisi. Pääesikunta huolehtii yritysturvallisuusselvityksen laatimisesta kuitenkin silloin, kun kysymys on yrityksestä, joka hoitaa tai jonka on tarkoitus hoitaa puolustusvoimien antamaa tehtävää, taikka yrityksestä, joka

liittyy puolustusvoimien hankintoihin. Liikenne- ja viestintäviraston tehtävänä on huolehtia yrityksen tietojärjestelmien ja tietoliikennejärjestelyjen tietoturvallisuuden arvioinnista.

Yritysturvallisuusselvitystä laadittaessa selvitetään hakemuksessa esitettyjen tietojen ja 37 §:ssä tarkoitettujen tietolähteiden sekä yrityksen toimitilojen ja tietojärjestelmien tarkastuksen avulla, miten yritys huolehtii tietojen suojaamisesta, asiattoman pääsyn estämisestä tiloihin ja henkilöstön koulutuksesta (38 §:n 1 momentti). Lain 38 §:n mukaan yritysturvallisuusselvitys voidaan tehdä myös osittaisena, jos se on tarpeen kansainvälisen tietoturvallisuusvelvoitteen toteuttamiseksi tai muutoin perusteltua.

Toimivaltainen viranomainen voi turvallisuusselvityslain 40 §:n mukaan yritysturvallisuusselvitystä ja sen perusteella annettavaa todistusta laatiessaan edellyttää yritykseltä sitoumusta, jonka mukaan elinkeinonharjoittaja sitoutuu huolehtimaan tietoturvallisuustason säilyttämisestä sekä ilmoittamaan muutoksista, joilla on siihen vaikutuksia sekä antamaan tietoturvallisuustason säilyttämisen valvomiseksi viranomaiselle luvan päästä yrityksen tiloihin sekä antamaan seurannassa tarvittavia tietoja.

Lain 46 §:n 2 momentin mukaan kansallinen turvallisuusviranomainen antaa kansainvälisen tietoturvallisuusvelvoitteiden toteuttamiseksi tarpeellisen yritysturvallisuusselvitystodistuksen siten kuin kansainvälisistä tietoturvallisuusvelvoitteista annetussa laissa säädetään.

2.3 Henkilötietojen käsittelyä koskeva lainsäädäntö

Käsitellessään hallituksen esitystä Suomen ja Pohjois-Atlantin liiton kesken vaihdettavan turvallisuusluokitellun tiedon suojaamisesta tehdyn hallinnollisen järjestelyn hyväksymisestä sekä laiksi järjestelyn ja Pohjois-Atlantin liiton kanssa tehdyn tietoturvaluussopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta (HE 139/2012 vp) eduskunnan puolustusvaliokunta kiinnitti huomiota julkisuuden ja salassapitokysymysten ohella esityksen henkilötietojen suojaa koskeviin vaatimuksiin. Valiokunta totesi tuolloin saamansa selvityksen perusteella, että Suomen ja Naton väliseen hallinnolliseen järjestelyyn sisältyvät määräykset loivat riittävästi edellytyksiä henkilötietojen suojaa koskevien vaatimusten huomioimiselle julkisuus- ja salassapitonäkökohtien ohella. Valiokunta korosti, että hallinnollisen järjestelyn artikloja tulkittaessa ja sovellettaessa tulee huomioida perustuslain 12 §:ssä turvattu julkisuus ja 10 §:ssä suojattu henkilötietojen suoja siltä osin kuin turvallisuusluokiteltuihin tietoihin sisältyy henkilötietoja (PuVM 5/2012 vp).

Kansainvälisistä tietoturvallisuusvelvoitteista annetun lain 17 §:n mukaan Suomen viranomaisilla on oikeus antaa toiselle sopimuspuolelle kansainvälisen tietoturvallisuusvelvoitteen toteuttamiseksi välttämättömiä asiakirjoja ja tietoja sen estämättä, mitä asiakirjojen ja tietojen salassapidosta Suomen lainsäädännössä säädetään. Sanottu ei koske yksityisyyden suojan vuoksi salassa pidettäviksi säädettyjä tietoja. Turvallisuusselvityslain 26 §:ssä säädetään mahdollisuudesta hankkia kansainvälisen sopimuksen nojalla tietoja ulkomaan viranomaisen ylläpitämistä rekistereistä, 57 §:ssä viranomaisten tiedonsaantioikeudesta ja 59 §:ssä tietojen salassapitovelvollisuudesta.

Henkilötietojen käsittelyn yhteydessä on merkitystä sillä, että suurin osa Naton jäsenistä on myös yksilöiden suojelusta henkilötietojen automaattisessa tietojenkäsittelyssä tehdyn Euroopan neuvoston yleissopimuksen (tietosuojayleissopimus, SopS 35 ja 36/1992) osapuolia. Yleissopimusta on muutettu pöytäkirjalla nro 223, joka ei kuitenkaan ole vielä voimassa.

Kansalliseen turvallisuuteen liittyvä henkilötietojen käsittely jää nimenomaisten EU:n yleisen tietosuojasetuksen (EU) 2016/679 ja rikosasioiden tietosuojadirektiivin (EU) 2016/680

säännösten perusteella niiden soveltamisalan ulkopuolelle. Sanottuja säädöksiä ei sovelleta myöskään henkilötietojen käsittelyyn, jota suoritetaan sellaisen toiminnan yhteydessä, joka ei kuulu EU-lainsäädännön soveltamisalaan. Sopimuksessa tarkoitettuja turvallisuusluokiteltuja tietoja käsitteleviä viranomaisia voivat olla esimerkiksi ministeriöt. Näiden viranomaisten suorittamaan henkilötietojen käsittelyyn sovelletaan tietosuojalain (1050/2018) 2 §:n 1 momentin mukaisesti EU:n yleistä tietosuoja-asetusta ja kansallista tietosuojalakia. Jos tietosuoja-asetuksen soveltamisalalla toimivat viranomaiset luovuttavat henkilötietoja Natolle tai ATOMAL-sopimuksen osapuolille, jotka eivät ole EU:n jäsenvaltioita, henkilötietojen siirtoihin sovelletaan tietosuoja-asetuksen V luku.

Suomessa rikosasioiden tietosuojadirektiivi on pantu täytäntöön lailla henkilötietojen käsittelystä rikosasioissa ja kansallisen turvallisuuden ylläpitämisen yhteydessä (1054/2018, jäljempänä rikosasioiden tietosuojalaki). Rikosasioiden tietosuojadirektiivin soveltamisalajaoituksesta huolimatta rikosasioiden tietosuojalain soveltamisalaa on ulotettu koskemaan henkilötietojen käsittelyä kansallisen turvallisuuden ja puolustuksen yhteydessä. Näin ollen Naton asiakirjojen sisältämien henkilötietojen käsittelyyn sovelletaan lähtökohtaisesti rikosasioiden tietosuojalakia silloin kun käsittely kuuluu lain 1 §:n 2 momentin soveltamisalaan. Rikosasioiden tietosuojalain 1 §:n 2 momentin mukaan sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, lakia sovelletaan

1) Puolustusvoimien suorittamaan ja Puolustusvoimien lukuun suoritettavaan henkilötietojen käsittelyyn, kun tietoja käsitellään puolustusvoimista annetun lain (551/2007) 2 §:n 1 momentin 1 kohdassa, 2 kohdan a alakohdassa tai 3 ja 4 kohdassa säädettyjen tehtävien hoitamiseksi, sekä Puolustusvoimien pääesikunnan suorittamaan henkilötietojen käsittelyyn turvallisuusselvityslain 9 §:n 3 momentissa tarkoitettujen tehtävien hoitamiseksi;

2) poliisin suorittamaan henkilötietojen käsittelyyn, kun tietoja käsitellään sellaisessa poliisilain (872/2011) 1 luvun 1 §:n 1 momentissa tarkoitettussa tehtävässä, joka liittyy kansallisen turvallisuuden suojaamiseen, sekä turvallisuusselvityslain 9 §:n 1 momentissa tarkoitetuissa tehtävissä;

3) Rajavartiolaitoksen suorittamaan henkilötietojen käsittelyyn, kun tietoja käsitellään sellaisessa rajavartiolain (578/2005) 3 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettussa tehtävässä, joka liittyy kansallisen turvallisuuden suojaamiseen.

Rikosasioiden tietosuojalain 7 luvussa säädetään toimivaltaisen viranomaisen suorittamasta henkilötietojen siirrosta kolmansiin maihin ja kansainvälisille järjestöille. Henkilötietojen käsittelystä Puolustusvoimissa annetun lain (332/2019) 2 §:n 1 momentissa on rajattu Puolustusvoimien suorittama tiedonvaihto rikosasioiden tietosuojalain 7 luvun soveltamisen ulkopuolelle. Puolustusvoimien suorittamasta henkilötietojen luovuttamisesta ulkomaille ja kansainvälisille järjestöille säädetään henkilötietojen käsittelystä Puolustusvoimissa annetun lain 4 luvussa.

Lisäksi Naton asiakirjojen sisältämien henkilötietojen käsittelyyn voidaan soveltaa rikosasioiden tietosuojalakia täydentäviä säädöksiä, kuten henkilötietojen käsittelystä poliisitoimissa annettua lakia (616/2019) ja henkilötietojen käsittelystä Puolustusvoimissa annettua lakia.

Kansainvälisesti erityissuojattavien tietoaineistojen siirtämiseen viestintäverkoissa voi liittyä tiettyjä erityiskysymyksiä esimerkiksi tietosuojan osalta. Henkilötietojen käsittelystä ja yksityisyyden suojasta sähköisen viestinnän alalla säädetään yleisen tietosuoja-asetuksen ohella Euroopan unionin sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivissä (ns. ePrivacy-direktiivi

2002/58/EY). Direktiivi on pantu täytäntöön suurelta osin sähköisen viestinnän palveluista annetulla lailla (917/2014). Sääntelyä sovelletaan muun muassa välitystietoihin. Välitystietojen osalta on otettava muutoinkin huomioon sähköisen viestinnän palveluista annetussa laissa säädetty sekä perustuslain 10 §:ssä turvattu luottamuksellisen viestin salaisuus, josta poikkeaminen edellyttää lailla säätämistä.

2.4 Ydinenergialaki

Ydinenergialain (990/1987) 4 §:n mukaan ydinräjähteiden maahantuonti samoin kuin niiden valmistaminen, hallussapito ja räjäyttäminen Suomessa on kielletty. ATOMAL-sopimus ei koske ydinräjähteiden maahantuontia, valmistamista, hallussapitoa tai räjäyttämistä eikä sopimuksen piirissä vaihdettavia tietoja ole katsottava ydinmateriaalivalvonnan piiriin kuuluviksi tiedoiksi.

2.5 Eduskunnan tiedonsaantioikeus

Eduskunnan tietojensaanti- ja osallistumisoikeus Nato-asioissa turvataan perustuslain ja muun lainsäädännön nojalla. Valtiosäännön perusta on perustuslaissa säädetty kansainvälisen periaate (2 § 1 momentti), jonka mukaan eduskunta on ylin valtioelin myös kansainvälisissä asioissa. Eduskunnan asema ylimpänä valtioelimenä saa tässä suhteessa konkreettista sisältöä menettelystä presidentin ja valtioneuvoston välisen näkemyseron ratkaisemisessa (58 § 2 momentti). Eduskunnan vaikutusmahdollisuudet tulee turvata myös ennakoivalla tavalla.

Valtioneuvosto on kokonaisvastuussa eduskunnan tiedonsaannista sekä osallistumismahdollisuuksien turvaamisesta. Parlamentaarisen hallitustavan periaatteen ja perustuslain 58 §:n ja 93 §:n säännösten perusteella valtioneuvosto on myös kokonaisvastuussa asioiden valmistelusta.

Eduskunnalla on perustuslain 47 §:n mukaan oikeus saada valtioneuvostolta asioiden käsittelyssä tarvitsemansa tiedot. Säännös sisältää yhtäältä valtioneuvoston velvollisuuden omaaloitteisesti toimittaa eduskunnan tarvitsemat tiedot ja toisaalta velvollisuuden toimittaa eduskunnan pyytämät tiedot (HE 1/1998 vp, s. 97). Asianomaisen ministerin tulee huolehtia siitä, että valiokunta tai muu eduskunnan toimielin saa viipymättä tarvitsemansa viranomaisen hallussa olevat asiakirjat ja muut tiedot. Ulkoasiainvaliokunnalle annetaan selvityksiä ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa koskevista asioista perustuslain 97 §:n nojalla. Ulkoasiainvaliokunta voi saamiensa selvitysten perusteella tarvittaessa antaa omaaloitteisen lausunnon valtioneuvostolle. Perustuslakivaliokunnan mukaan selvityksenantovelvollisuus myös presidentin ulkopoliittisesta toiminnasta on eduskunnan luottamuksen varassa toimivalla valtioneuvostolla (PeVM 9/2010 vp). Eduskunta on korostanut, että valtioneuvoston tulee omaaloitteisesti pitää ulkoasiainvaliokunta informoituna oikea-aikaisesti ja säännönmukaisesti kansainvälisistä asioista. Eduskunnan rooli mahdollisena ristiriidan ratkaisijana edellyttää laaja-alaista tiedottamista myös asioiden valmistelu- ja keskusteluvaiheesta (PeVM 9/2010 vp ja UaVL 5/2010 vp).

Perustuslakivaliokunnan tulkin mukaan valiokunnan tietojensaantioikeuteen ei vaikuta se, että valiokunnan tarvitsemat tiedot olisivat esimerkiksi oikeudelliselta luonteeltaan salassa pidettäviä (PeVL 30/2020 vp s. 3). Myös eduskunnan ulkoasiainvaliokunta on korostanut, että eduskunnan tiedonsaantioikeus ulottuu myös salassa pidettäviin asiakirjoihin (UaVL 4/2020 vp s. 2). Eduskunnan tarkastusvaliokunta on todennut, että perusteet, joilla ministeriö voisi olla antamatta joitain tietoja eduskunnalle, voivat olla hyvin vähälukuisia ja etupäässä liittyä sellaisiin seikkoihin kuin tiedon ilmeisen selvä epäolennaisuus ja epäluotettavuus, spekulatiivisuus ja vanhentuneisuus. Joissain tilanteissa kansainväliseen yhteistyöhön liittyviin

asiakirjoihin voi sisältyä sellaisia tietoja, joiden paljastuminen voi aiheuttaa merkittävää ja laajalle ulottuvaa vahinkoa keskeisille yleisille eduille, kuten Suomen suhteille ulkovaltoihin. Tällaisten aineistojen asianmukaisesta käsittelystä on pidettävä erityistä huolta, koska kysymys on Suomen luotettavuudesta kansainvälisen yhteistyön osapuolena. Tällaistenkin tietojen suhteen on ensisijainen menettelytapa perustuslain kannalta se, että valiokunnan jäseniltä edellytetään vaiteliaisuutta sen sijaan, ettei tietoa lainkaan anneta eduskunnalle. Perustuslaki ei tunne mahdollisuutta, että esim. turvallisuusluokiteltu tieto jätettäisiin antamatta eduskunnalle. (TrVM 2/2013 vp s. 3)

Sääntelyä valiokunnan jäsenten vaitiolovelvollisuudesta on perustuslain 50 §:n 2 ja 3 momentissa sekä eduskunnan työjärjestyksen 43 a–43 c §:ssä (PeVL 30/2020 vp, s. 3). Työjärjestyksen 43 c §:n 1 momentin mukaan valiokunnan jäsen tai virkamies ei saa paljastaa asiakirjan salassa pidettävää sisältöä tai tietoa, joka asiakirjaan merkittynä olisi salassa pidettävä, taikka sellaista seikkaa, josta valiokunta on tehnyt perustuslain 50 §:n 3 momentin mukaisen vaitiolopäätöksen. Vaiteliaisuus merkitsee siis myös sitä, että vaiteliaisuuden alaista asiaa käsittelevän valiokunnan jäsen ei voi vapaasti keskustella asiasta esimerkiksi ryhmäkokouksessa (PeVL 30/2020 vp, s. 18). Perustuslakivaliokunta on korostanut, että vaiteliaisuuden ala tulee rajata laajuudeltaan ja kestoltaan vain välttämättömään (PeVL 16/2020 vp s. 5–6). Valiokunnan jäsen tai virkamies ei saa myöskään käyttää salassa pidettäviä tietoja omaksi taikka toisen hyödyksi tai toisen vahingoksi. Rangaistus salassapitorikoksesta ja salassapitorikkomuksesta säädetään rikoslain 38 luvun 1 ja 2 §:ssä.

Naton turvallisuusluokitellun tiedon käsittelyä koskevat säännökset on otettava huomioon myös tietojen käsittelystä eduskunnassa. Tämä tarkoittaa esimerkiksi Naton turvallisuussäntöjen mukaisia toimintamalleja (sisältäen tila-, henkilö- ja tiedonhallintaratkaisut sekä niihin liittyvät tekniset ratkaisut) ja henkilöturvallisuusselvitystodistusten myöntämistä soveltuvin osin. Valtioneuvoston oikeuskansleri on ottanut muistiossaan OKV/3212/24/2021 kantaa erityissuojattavia tietoaaineistoja koskevaan eduskunnan tiedonsaantioikeuteen hävittäjien hankintaa koskevassa asiassa. Muistiossa todetaan, että kansainvälisissä tietoturvallisuusvelvoitteissa on usein keskeistä luovutettujen tietojen tiukka käyttötarkoitussidonnaisuus, jonka mukaan tiedot ovat käytettävissä vain tiettyyn nimenomaiseen tarkoitukseen. Tietojen käyttö muuhun tarkoitukseen edellyttää tiedot antaneen tahon suostumusta. Lisäksi sopimuksissa on sovittu erityissuojattavan aineiston suojaamista koskevista erityisistä menettelyistä ja suojatoimista. Nykyisessä kansainvälisessä yhteistyössä tietoturvallisuutta koskevien velvoitteiden noudattamiseen kiinnitetään paljon huomiota ja tietoturvallisuusvelvoitteiden asianmukainen kunnioittaminen on keskeinen osa valtion mahdollisuuksia toimia kansainvälisessä yhteistyössä ja saada tietoja muilta valtioilta.

Eduskunnan asemasta ylimpänä valtioelimenä sekä lainsäädäntövaltaa ja valtionaloudellista valtaa käyttävänä valtioelimenä seuraa, että eduskunnan on saatava luotettavat ja kattavat tiedot päätöksentekonsa perustaksi. Tämä on perustuslaissa säädettyjen kansanvaltaisen hallitusmuodon perusteiden toteuttamisen välttämätön edellytys. Parlamentaarisen järjestelmän toimintaan kuuluu välttämättömänä elementtinä tiedonkulku eduskunnan ja hallituksen välillä. Eduskunnan laaja tiedonsaantioikeus turvaa myös valtioneuvoston parlamentaarista valvontaa (PeVL 30/2020 vp s. 2–3). Naton tietoturvallisuussopimusta käsitellessään eduskunnan ulkoasiainvaliokunta on korostanut eduskunnan tiedonsaantioikeutta Nato-asioissa ja sen varmistamista kaikilla turvaluokittelutasoilla (UaVM 1/2023 vp – HE 4/2023 vp).

3 Kansainvälinen kehitys sekä ulkomaiden ja EU:n lainsäädäntö

Turvallisuusluokiteltujen tietojen käsittelyä koskevissa kansainvälisissä sopimuksissa ja järjestelyissä on luotu pitkälti vakiintuneet menettelyt ja säännöt kansainvälisen luokitellun

tiedon käsittelyssä. Suomella on tällä hetkellä tietoturvaluussopimus 22 valtion kanssa sekä Pohjoismaiden, Euroopan unionin jäsenvaltioiden, Euroopan avaruusjärjestön, Euroopan puolustusmateriaalijärjestö OCCARin sekä Pohjois-Atlantin sopimuksen osapuolten kanssa. Suomi osallistuu myös Naton jäsenmaiden vuonna 1985 perustamaan monenväliseen epäviralliseen yritysturvallisuustyöryhmään (Multinational industrial security working group, *MISWG*), jossa valmistellaan yhteisiä menettelyitä ja sääntöjä turvallisuusluokiteltujen tietojen vaihdon käsittelyssä.

Euroopan unionissa avoimuus ja tiedonsaantioikeus on yksi keskeisistä periaatteista, kun taas Naton asiakirjoihin ei järjestön omien säännösten tai käytäntöjen perusteella sovelleta lähtökohtaisesti julkisuusperiaatetta. Turvallisuusluokiteltujen tietojen käsittelyssä Euroopan unionissa on omaksuttu Naton järjestelmää läheisesti muistuttavat menettelyt ja säännöt. Neuvoston osalta ne sisältyvät neuvoston päätökseen EU:n turvallisuusluokiteltujen tietojen suojaamista koskevista turvallisuussäännöistä (2013/488/EU). Päätöksen lisäys sisältää jäsenmaiden turvallisuusluokkien vastaavuudet. Neuvoston turvallisuussääntöjen uudistustyö on parhaillaan vireillä (U 79/2023 vp). Neuvostossa kokoontuneet Euroopan unionin jäsenvaltiot tekivät vuonna 2015 sopimuksen Euroopan unionin edun vuoksi vaihdettujen turvallisuusluokiteltujen tietojen suojaamisesta (SopS 76 ja 77/2015). Komissio antoi 22.3.2022 ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi tietoturvaluudesta unionin toimielimissä, elimissä ja laitoksissa (COM(2022) 119 final), jonka käsittely neuvostossa ja Euroopan parlamentissa on kesken. Euroopan unioni on tehnyt vuonna 2003 Naton kanssa tietoturvaluudesta koskevan sopimuksen (2003/211/YUTP, EUVL L 80, 27.3.2003, s. 36). ATOMAL-sopimus on soveltamisalaltaan hyvin rajattu, ja sen yhteydet EU-oikeuteen ovat vähemmän merkityksellisiä kuin arvioitaessa Naton tietoturvaluussopimuksen suhdetta EU-oikeuteen.

Euroopan unionin jäsenvaltiot ovat osapuolina edellä mainitussa neuvostossa kokoontuneiden Euroopan unionin jäsenvaltioiden välisessä sopimuksessa Euroopan unionin edun vuoksi vaihdettujen turvallisuusluokiteltujen tietojen suojaamisesta. Kaikki nykyiset Naton jäsenvaltiot ovat osapuolina Naton tietoturvaluussopimuksessa ja Pohjois-Makedoniaa lukuun ottamatta kaikki Naton nykyiset jäsenvaltiot ovat myös ATOMAL-sopimuksen osapuolia. Pohjoismaat ovat tehneet lisäksi sopimuksen Tanskan, Suomen, Islannin, Norjan ja Ruotsin välillä turvallisuusluokitellun tiedon vastavuoroisesta suojaamisesta ja vaihtamisesta (SopS 10-12/2013). Näin ollen Suomen viiteryhmän maiden kansainväliset velvoitteet ovat yhteneväiset.

4 Sopimuksen tavoitteet

ATOMAL-sopimuksen tavoitteena on tarjota puitteet, joissa Amerikan yhdysvallat ja Naton jäsenmaat ja Naton sotilas- ja siviilielimet jakavat keskenään sellaista ydinalan tietoa, jonka on katsottu olevan tarpeen Naton yhteisen puolustuksen ja turvallisuuden edistämiseksi sekä ydinaseen mahdollisesta käytöstä muodostuvaan uhkaan varautumiseksi.

5 Keskeiset ehdotukset

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi ydinpuolustustietoja koskevasta yhteistyöstä Pohjois-Atlantin sopimuksen osapuolten välillä tehdyn sopimuksen. Esitys sisältää myös ehdotuksen niin sanotuksi blankettilaiksi, jolla saatetaan voimaan sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset.

6 Esityksen vaikutukset

Suomi on sitoutunut Pohjois-Atlantin sopimukseen ja Natoon liittokuntana sekä poliittisesti että sotilaallisesti. Suomi osallistuu kaikkeen Naton toimintaan, politiikan valmisteluun ja päätöksentekoon, mukaan lukien ydinasepolitiikan suunnitteluryhmään. Hallitusohjelman (2023:58) mukaan Suomi vahvistaa osaamistaan ydinaseisiin liittyvissä kysymyksissä. ATOMAL-sopimukseen liittyminen on keskeinen osa tätä, ja mahdollistaa osaltaan Suomen täysipainoisen osallistumisen yhteistoimintaan Naton ja liittolaisten kanssa.

ATOMAL-sopimuksen aiheuttamat vaikutukset eri hallinnonaloille ovat rajallisia, koska pääosa Nato-jäsenyydestä johtuvista tietojärjestelmien muutoksista, uusien tietojärjestelmien käyttöönotosta ja toimitilaratkaisuista sekä niiden auditoinneista ja koulutuksesta johtuvista muutoksista toteutetaan Naton tietoturvaluusussopimuksen ja Naton turvallisuussääntöjen täytäntöönpanon yhteydessä. Näitä vaikutuksia on selvitetty hallituksen esityksissä HE 315/2022 vp ja HE 4/2023 vp.

ATOMAL-tiedon jakamiseen liittyy korostettu käyttötarkoitussidonnaisuus ja korostettu vaatimus jakaa tietoa vain henkilöille, joilla on tarve tietoon. Myös tiedon määrä arvioidaan hyvin rajalliseksi. Näin ollen ATOMAL-sopimuksesta aiheutuu Suomelle todennäköisesti vain vähäisiä lisäkustannuksia ja muita vaikutuksia ja vaikutukset kohdistuvat lähinnä ulko- ja puolustusministeriöön ja Puolustusvoimiin.

ATOMAL-sopimuksen myötä Suomi voi saada ydinpuolustukseen liittyviä tietoja, jotta Suomi voisi nykyistä paremmin valmistautua maahamme mahdollisesti kohdistuvan ydinaseiden käytön vaikutuksiin ja niiltä suojautumiseen sekä niiden rajoittamiseen. Vastaavasti Suomi sitoutuu luovuttamaan kyseisiä tietoja Natolle, sen organisaatiolle ja jäsenvaltioille tarpeelliseksi katsomansa määrän. ATOMAL-sopimuksen mukaan tällaiseen tietojen välitykseen sovellettavista ehdoista määrätään kuitenkin myöhemmissä sopimuksissa. Tietojen luovuttamisen voidaan katsoa tapahtuvan Naton ja sen jäsenvaltioiden ydinpuolustuksen vahvistamisen hyväksi ja täten myös Suomen edun kannalta vahvasti perustelluksi.

Sopimuksen vaikutukset puolustusministeriön ja Puolustusvoimien olemassa oleviin resursseihin arvioidaan vähäisiksi. Ne liittyvät lähinnä ATOMAL-turvallisuusmenettelyiden suunnitteluun, toteuttamiseen, valvontaan ja jatkuvaan arviointiin osana olemassa olevia kansainvälisen turvallisuusluokitellun tiedon suojaamisen menettelyitä ja niitä toteuttavaa organisaatiota. ATOMAL-tiedon käsittely edellyttää muun muassa pääsynvalvontamenettelyä, erityistä ja toistuvaa perehdytystä sekä näistä pidettävää rekisteriä. Tiedonsiirtokanaviin liittyy myös erityisiä turvallisuusvaatimuksia sekä koulutusta. Edellä mainittu lisää jonkin verran hallinnollista työtä puolustushallinnossa. Vastaavia vaikutuksia aiheutuu myös ulkoministeriössä sekä Suomen Nato-edustustossa ja kirjaamisjärjestelyissä. Turvallisusselvitysrekisteriin tehtävät mukautukset on käynnistetty jo Naton tietoturvaluusussopimuksen aiheuttamien muutosten valmistelun yhteydessä.

7 Lausuntopalaute

Hallituksen esitysluonnos on ollut lausuntokierroksella 15.2.-15.3.2024. Säädosvalmistelun kuulemisoppaan mukaisesta ohjeellisesta lausuntoajasta on poikettu siksi, että Suomi on sitoutunut liittymään ATOMAL-sopimukseen vuoden kuluessa Pohjois-Atlantin sopimukseen liittymisestä. Lausuntoja pyydettiin 20 taholta. Lausuntoja annettiin yhteensä viisi kappaletta. Lausunnon antoivat seuraavat tahot: valtioneuvoston kanslia, työ- ja elinkeinoministeriö, Liikenne- ja viestintävirasto Traficom, Ahvenanmaan maakunnan hallitus sekä Puolustus- ja ilmailuteollisuus ry. Lisäksi oikeusministeriö, sisäministeriö, puolustusministeriö,

valtiovarainministeriö, liikenne ja viestintäministeriö, Poliisihallitus, Suojelupoliisi ja Säteilyturvakeskus ilmoittivat, ettei niillä ole lausuttavaa asiasta. Annetut lausunnot sekä lausuntoyhteenveto ovat saatavilla valtioneuvoston hankesivuilla hankenumeraalla UM024:00/2023.

Yleistä

Saaduissa lausunnoissa katsotaan ATOMAL-sopimuksen tukevan hallitusohjelman tavoitetta Suomen osallistumisesta täysimääräisesti Naton kaikkeen toimintaan ja kannatetaan sopimuksen hyväksymistä. Useat lausunnonantajat ilmoittivat, että niillä ei ole huomautettavaa esitysluonnokseen.

ATOMAL-sopimuksen suhde Naton tietoturvaluossopimukseen

Valtioneuvoston kanslian lausunnossa katsotaan, että ATOMAL-sopimuksen suhdetta ja eroja Naton tietoturvaluossopimukseen olisi hyvä kuvata esitysluonnoksessa laajemmin ja lisäksi korostetaan ATOMAL-sopimukseen sisältyvää tietojen luovuttamista koskevaa määräystä.

ATOMAL-sopimuksen suhdetta Naton tietoturvaluossopimukseen kuvataan jakson 8 lopussa. Sopimusten suhdetta ja ATOMAL-sopimuksen II artiklan yksityiskohtaisia perusteluja on täydennetty lausunnon perusteella.

Lainsäädäntö ja sen arviointi

Valtioneuvoston kanslian lausunnossa katsotaan, että esityksessä tulisi tarkastella erityisesti tiedonhallintalain 6 lukua. Esityksen jaksoon 2.1.2 on lisätty viittaukset asianhallintaa ja palvelujen tiedonhallintaa koskevaan 6 lukuun ja sopimuksesta johtuviin rekisteröintiä koskeviin velvoitteisiin.

Valtioneuvoston kanslian lausunnossa käsitellään sopimuksen suhdetta EU-oikeuteen. Esityksen 3 jaksoon on lisätty maininta ATOMAL-sopimuksen rajallista soveltamisalaa koskevasta merkityksestä. Jaksoon 2.1.2 on lisätty niin ikään maininta siitä, että NATO UNCLASSIFIED –merkintää ei todennäköisesti käytettäisi ATOMAL-tiedon yhteydessä.

Valtioneuvoston kanslian lausunnossa kiinnitetään huomiota tarpeeseen kuvata EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen ja rikosasioiden tietosuojadirektiivin soveltamisalaa koskevat rajaukset riittävän täsmällisesti. Esityksen kuvausta on täydennetty tältä osin.

Työ- ja elinkeinoministeriö katsoo, että sopimus ei koske ydinenergialain soveltamisalaa eikä sopimuksen piirissä vaihdettavia tietoja ole katsottavissa ydinmateriaalivalvonnan piiriin kuuluviksi tiedoiksi. Esityksen jaksoa 2.4 on selkeytetty näiltä osin.

Puolustus- ja ilmailuteollisuus PIA ry toteaa kannattavansa kansainvälisistä tietoturvaluossovelvoitteista annetun lain tarkistamista ottaen huomioon yritysten osallistuminen Naton ja Nato-maiden teollisuuden väliseen yhteistyöhön.

Esityksen vaikutukset

Liikenne- ja viestintäviraston lausunnossa todetaan, että ATOMAL-tietojen käsittelyä koskee Naton turvallisuusääntöjen vaatimus akkreditoida kaikki sähköiset järjestelmät, joissa käsitellään Naton turvallisuusluokiteltua tietoa. Mikäli ATOMAL-tietoja käsitellään ja

siirretään Suomessa sähköisesti, järjestelmällä tulee olla Naton turvallisuussäntöjen mukainen Liikenne- ja viestintäviraston antama hyväksyntälausunto sekä salausratkaisun hyväksyntä.

Puolustus- ja ilmailuteollisuus PIA ry toteaa, että ATOMAL-sopimus myös osaltaan mahdollistaa suomalaisten yritysten ja tutkimusyhteisön osallistumisen Naton tämän alan mahdollisiin hankkeisiin ja ohjelmiin sekä jäsenvaltioiden väliseen teolliseen yhteistyöhön, sikäli kun sitä on. PIA ry kiinnittää huomiota tarpeeseen lisätä viranomaisten resursointia henkilö- ja yritysturvallisuusselvityksiä varten.

Ahvenanmaa

Ahvenanmaan maakunnan hallitus toteaa lausunnossaan, että Suomen Nato-jäsenyys ei muuta lainsäädäntövallan jakautumista valtakunnan ja maakunnan välillä. Lausunnossa toistetaan hallituksen esityksen HE 4/2023 vp lausuntopalautteessa todetut näkökohdat lainsäädäntövallan jakautumisessa maakunnan ja valtakunnan välillä. Lausunnon yhteenvedossa todetaan, että siinä tapauksessa, että sopimuksessa tarkoitettuja tietoja tai asiakirjoja annetaan maakunnan viranomaisille, sovelletaan maakunnan hallituksen mukaan Ahvenanmaan julkisuuslakia. Sen 22 §:n mukaan Ahvenanmaan viranomaisen vastaanottamat kansalliset asiakirjat tai niissä olevat tiedot ovat turvallisuusluokiteltuja, jos asiakirjat tai tiedot on kansallisessa lainsäädännössä luokiteltu. Ahvenanmaan julkisuuslainsäädäntö ei sisällä eri tasoja salassa pidettävälle tiedolle. Maakunnan hallitus katsoo, että vaikka ATOMAL-sopimuksen kattamia tietoja ja asiakirjoja ei käytännössä yleensä lähetettäisi Ahvenanmaalle, koska tiedot koskevat pääasiassa turvallisuus- ja puolustuspolitiikkaa, tämä seikka ei muuta itsehallintolain 59 §:n sääntelyä. Kansainväliset sopimukset, jotka sisältävät maakunnan toimivaltaan kuuluvia määräyksiä, vaativat maakuntapäivien hyväksymisen, jotta niitä voitaisiin soveltaa maakunnassa. Maakunnan hallitus viittaa perustuslakivaliokunnan lausuntoon PeVL 80/2022 vp, jonka mukaan kansainväliselle sopimukselle voidaan pyytää maakuntapäivien hyväksyminen myös myöhemmässä vaiheessa.

8 Sopimuksen määräykset ja niiden suhde Suomen lainsäädäntöön

Sopimus Pohjois-Atlantin sopimuksen osapuolten välillä ydinpuolustustietoja koskevasta yhteistyöstä

Johdanto. Sopimuksen johdannossa tunnustetaan se, että Pohjois-Atlantin sopimuksen osapuolten keskinäinen turvallisuus ja puolustus edellyttävät niiden varautumista ydinsodan mahdollisuuteen ja että yhteistä etua edistetään asettamalla asiaankuuluvia tietoja Naton ja sen jäsenvaltioiden saataville. Johdannossa otetaan huomioon Yhdysvaltojen vuonna 1954 annettu ydinenergialaki.

I artikla. Sopimuksen I artiklan mukaan Amerikan yhdysvaltojen hallitus tekee yhteistyötä välittämällä aika ajoin ydinpuolustustietoja ATOMAL-sopimuksen määräysten mukaisesti Natolle ja sen jäsenvaltioille edellyttäen, että Amerikan yhdysvaltojen hallitus määrittää, että tällainen yhteistyö edistää sen puolustusta ja turvallisuutta ja ettei yhteistyöstä aiheudu Yhdysvalloille kohtuutonta vaaraa. Yhdysvaltain yhteistyö on sidottu siihen, että Nato ja sen jäsenvaltiot antavat aineellista tukea keskinäiseen puolustukseen ja turvallisuuteen.

II artikla. Sopimuksen II artiklan mukaan Naton muiden jäsenvaltioiden on vastaavasti välitettävä tarpeelliseksi katsomassaan määrin vastaavia omia ydinpuolustustietojaan Natolle, mukaan lukien sen sotilas- ja siviilielimille, ja jäsenvaltioille. Tietojen luovuttaminen on jäsenvaltion harkintavallassa. Muiden jäsenvaltioiden tietojen välitykseen sovellettavista ehdoista määrätään myöhemmissä sopimuksissa.

III artikla. Sopimuksen III artiklan mukaan Amerikan yhdysvaltojen hallitus välittää ydinpuolustustietoja Natolle, mukaan lukien sotilas- ja siviilielimille, ja sen jäsenvaltioille, jotka tarvitsevat ydinpuolustustietoja Naton operaatioihin liittyvien tehtäviensä yhteydessä. Yhdysvallat välittää sellaiset ydinpuolustustiedot, jotka se määrittelee välttämättömiksi a) puolustus suunnitelmien laatimiseen; b) henkilöstön koulutukseen ydinaseiden sekä ydinenergian muiden sotilaallisten sovellusten käyttöön ja torjuntaan; c) arviointiin mahdollisten vihollisten kyvystä käyttää ydinaseita ja ydinenergian muita sotilaallisia sovelluksia; ja d) ydinaseiden kanssa yhteensopivien kantolaitteiden kehittämiseen.

IV artikla. Sopimuksen IV artiklan 1 kohdan mukaan Yhdysvallat tekee sopimuksen mukaista yhteistyötä omien lakiansa mukaisesti. Artiklan 2 kohdan mukaan Yhdysvallat ei tämän sopimuksen perusteella siirrä ydinaseita, ydinaseiden ydinmateriaalia sisältämättömiä osia tai ydinasejärjestelmien ydinmateriaalia sisältämättömiä osia, joihin liittyy turvallisuusluokkaan ”Restricted Data” kuuluvia tietoja. Artiklan 3 kohdan mukaan Yhdysvaltojen tämän sopimuksen nojalla luovuttamia tietoja on käytettävä yksinomaan Naton puolustus suunnitelmien ja –toimien suunnitteluun ja toteuttamiseen ja kantojärjestelmien kehittämiseen Naton yhteisen edun mukaisesti.

Sopimuksen IV artiklan säännösten mukaan sopimuksen nojalla ei siirretä ydinaseita eikä muuta Suomen ydinenergiain (990/1987) 4 §:ssä tarkoitettuja ydinräjähteitä, joiden maahantuonti, valmistaminen, hallussapito ja räjäyttäminen Suomessa on lainkohdan mukaan kielletty.

IV artiklan mukainen käyttötarkoitussidonnaisuuden periaate voidaan panna Suomessa täytäntöön kansanvälisistä tietoturvallisuusvelvoitteista annetun lain 6 §:n mukaisesti. Lainkohdassa säädetään, että erityissuojattavaa tietoa aineistoa saa käyttää ja luovuttaa vain siihen tarkoitukseen, jota varten se on annettu, jollei se, joka on määritellyt aineiston turvallisuusluokan, ole antanut muuhun suostumustaan.

V artikla. Sopimuksen V artiklan 1 kohdan mukaan sopimuksen mukaisesti välitetyt ydinpuolustustietoja suojataan Naton määräysten ja menettelyjen ja turvallisuusjärjestelyjen sekä kansallisten lakien ja määräysten mukaisesti. Ydinpuolustustietojen suojaamiseksi ei saa soveltaa turvallisuusvaatimuksia, jotka olisivat vähemmän rajoittavia kuin Naton turvallisuusmääräyksissä ja –järjestelyissä sopimuksen voimaantulopäivänä olevat vaatimukset. Artiklan 2 kohdan mukaan turvallisuusohjelma laaditaan ja sitä koordinoidaan Naton turvallisuusjärjestelyissä vahvistettujen menettelyjen mukaisesti. Artiklan 3 kohdan mukaan ydinpuolustustietojen välittämiseen käytetään sopimuspuolten välillä sovittavia kanavia. Artiklan 4 kohdan mukaan Nato tai sen lainkäyttövaltaan kuuluvat henkilöt eivät saa välittää sopimuksen nojalla saatua ydinpuolustustietoja luvattomille henkilöille tai muutoin Naton lainkäyttövallan ulkopuolelle. Artiklan 5 kohdan mukaan Nato voi välittää sille annettuja Yhdysvaltain ydinpuolustustietoja jäsenvaltioille Naton operaatioihin liittyvien tehtävien suorittamiseksi, jollei Yhdysvallat toisin määrää. Edellytyksenä tietojen välittämiseksi on, että tietojen levittäminen jäsenvaltiossa rajoittuu henkilöihin, jotka liittyvät niihin Naton operaatioihin, joihin tietoja tarvitaan. Jäsenvaltiot sitoutuvat siihen, että tietoja ei siirretä luvattomille henkilöille taikka vastaanottavan jäsenvaltion lainkäyttöalueen ulkopuolelle. Tietoja voidaan kuitenkin välittää Natolle tai Yhdysvaltain luvalla muille jäsenvaltioille, jotka tarvitsevat tietoja Naton operaatioihin liittyviä tehtäviä varten.

Suomi on sitoutunut noudattamaan V artiklassa tarkoitettuja Naton turvallisuusmääräyksiä ja järjestelyjä jo liittyessään tietoturvallisuudesta Pohjois-Atlantin osapuolten välillä tehtyyn sopimukseen ja turvallisuussääntöihin. Artiklan määräykset pannaan täytäntöön kansainvälisistä tietoturvallisuusvelvoitteista annetun lain ja erityisesti sen 6

(salassapitovelvollisuus ja tietojen käyttö) ja 7 §:n (vaitiolovelvollisuus ja hyväksikäyttökielto) nojalla.

VI artikla. Sopimuksen VI artiklan mukaan Amerikan yhdysvallat saa määrätä, missä määrin sen luovuttamia tietoja saa levittää ja määritellä ne henkilöryhmät, jotka saavat päästä tietoihin käsiksi. Yhdysvallat voi asettaa myös muita tarpeellisiksi katsomiaan rajoituksia tietojen leviämiselle.

Artiklan määräykset pannaan täytäntöön kansainvälisistä tietoturvaluusvelvoitteista annetun lain 6 §:n 3 momentin nojalla. Sen mukaan erityissuojattavaan tietoaineistoon on pääsy vain niillä, jotka tarvitsevat tietoja tehtäviensä hoitamisessa. Nämä henkilöt on nimettävä etukäteen kansainvälisessä tietoturvaluusvelvoitteessa edellytetyissä tapauksissa.

VII artikla. Sopimuksen VII artiklan 1 kohdan mukaan ydinpuolustustietoja vastaanottavan jäsenvaltion on käytettävä tietoja ainoastaan sopimuksessa määritelyihin tarkoituksiin. Jäsenvaltion lainkäyttöalueeseen kuuluvien henkilöiden tällaisten tietojen tuloksena tekemät keksinnöt tai löydöt on asetettava veloituksetta Yhdysvaltojen hallituksen saataville puolustustarkoituksiin. Tällaisia tietoja on suojattava sopimuksen V artiklan mukaisesti. Artiklan 2 kohdan mukaan vastaanottava osapuoli on vastuussa kaikkien sopimuksen nojalla välitettyjen tietojen soveltamisesta ja käytöstä. Tiedot välittävä osapuoli ei anna mitään hyvitystä tai takuuta tietojen soveltamisen tai käytön suhteen.

Artiklan määräykset pannaan täytäntöön kansainvälisistä tietoturvaluusvelvoitteista annetun lain 6 §:n 2 momentin nojalla. Sen mukaan erityissuojattavaa tietoaineistoa saa käyttää ja luovuttaa vain siihen tarkoitukseen, jota varten se on annettu, jollei se, joka on määritellyt aineiston turvallisuusluokan, ole antanut muuhun suostumustaan.

Patenttilain (550/1967) mukaan joka on tehnyt mihin tekniikan alaan tahansa liittyvän keksinnön, jota voidaan käyttää teollisesti, tai se, jolle keksijän oikeus on siirtynyt, voi hakemuksesta saada patentin keksintöön ja siten yksinoikeuden sen ammattimaiseen hyödyntämiseen sen mukaan kuin patenttilaissa säädetään. Oikeudesta työntekijän tekemiin keksintöihin annetussa laissa (656/1967) säädetään toisen työssä olevan henkilön, työntekijän, tekemästä Suomessa patentilla suojattavissa olevasta keksinnöstä. Lakia sovelletaan myös virkasuhteessa olevaan henkilöön. Maanpuolustukselle merkityksellisistä keksinnöistä annetussa laissa (551/1967) säädetään kyseisessä laissa tarkoitettujen keksintöjen pakkolunastamisesta valtiolle, velvollisuudesta hakea patenttia ensisijaisesti Suomessa, salassapitovelvollisuudesta sekä hyväksikäyttö- ja ilmaisemiskiellosta. Sopimuksen VII artikla rajoittaa työnantajan ja työntekijän näissä laeissa tarkoitettuja oikeuksia niiltä osin kuin tällaiset keksinnöt ja löydöt on asetettava veloituksetta Yhdysvaltain hallituksen saataville puolustustarkoituksiin.

VIII artikla. Sopimuksen VIII artiklan mukaan sopimuksen minkään määräyksen ei katsota syrjäyttävän sopimuksen osapuolten välisiä kahdenvälisiä sopimuksia ydinpuolustustiedoista tai vaikuttavan tällaisiin sopimuksiin.

Suomella ei ole tällaisia kahdenvälisiä sopimuksia. Turvallisustoimenpiteistä turvallisuusluokitellun tiedon suojaamiseksi Yhdysvaltojen kanssa tehdyn sopimuksen (SopS 41 ja 42/2013) 1 artiklan 3 kohdan mukaan sopimusta ei sovelleta sellaisen käytöltään rajoitetun tiedon (Restricted Data) vaihtoon, joka on määritelty Yhdysvaltojen vuoden 1954 atomienergiialaissa, sellaisena kuin se on muutettuna, eikä entiseen käytöltään rajoitettuun tietoon (Formerly Restricted Data), joka on poistettu käytöltään rajoitetun tiedon luokasta

atomienergiälain mukaisesti mutta jonka Yhdysvaltojen hallitus edelleen katsoo puolustustiedoksi.

IX artikla. Sopimuksen IX artiklassa määritellään ydinase ja ydinpuolustustiedot. ”Ydinaseella” tarkoitetaan artiklan a kohdan mukaan mitä tahansa ydinenergiaa hyödyntävää laitetta, jonka päätarkoituksena on käyttö aseena, aseena prototyypinä tai aseena testauslaitteena tai näiden kehittämisessä, lukuun ottamatta laitteen kuljettamiseen tai liikuttamiseen käytettäviä välineitä, jos tällaiset välineet ovat laitteen erillisiä ja erotettavissa olevia osia. Artiklan b kohdan mukaan ”ydinpuolustustiedoilla” tarkoitetaan Yhdysvaltojen sopimuksen mukaisesti antamia tietoja, jotka se on luokitellut turvallisuusluokkaan ”Restricted Data” tai ”Formerly Restricted Data”.

X artikla. Sopimuksen X artiklan 1 kohta sisältää sopimuksen voimaantuloa koskevat määräykset. Sopimus on tullut kansainvälisesti voimaan 12.3.1965, kun kaikki silloiset Naton jäsenvaltiot ovat ilmoittaneet Yhdysvalloille halustaan sitoutua noudattamaan sopimusta. Artiklan 2 kohta sisältää tallettajan ilmoitusvelvollisuuksia koskevat määräykset. Artiklan 3 kohdan mukaan sopimus on voimassa, kunnes osapuolet sopivat yksimielisesti sen lakkauttamisesta tai kunnes toinen sopimus syrjäyttää sen. Sopimuksen nojalla luovutettuja ydinpuolustustietoja on suojattava kuitenkin sopimuksen lakkauttamisen jälkeenkin.

XI artikla. Sopimuksen XI artiklan mukaan se syrjäyttää Naton jäsenvaltioiden välillä 22.6.1955 tehdyn aiemman ydinpuolustustietoja koskevasta yhteistyöstä tehdyn sopimuksen. Aiemman sopimuksen nojalla luovutettuja tietoja suojataan uuden sopimuksen mukaisesti.

XII artikla. Sopimuksen XII artikla sisältää tavanomaiset määräykset sopimuksen pitämisestä avoimna allekirjoittamista varten. Sopimustekstin mukaan sopimus on avoimna allekirjoittamista varten, kunnes kaikki Naton jäsenvaltiot ovat allekirjoittaneet sen. Sopimus ei sisällä määräyksiä sopimukseen liittymisestä ja sen on katsottu olevan edelleen avoimna allekirjoittamista varten Naton uusille jäsenvaltioille. Naton nykyisistä jäsenvaltioista sopimuksen ovat allekirjoittaneet tähän mennessä kaikki muut jäsenvaltiot paitsi Pohjois-Makedonia. Suomi allekirjoitti sopimuksen 14.3.2024. Sopimuksen todistusvoimaiset kielet ovat englanti ja ranska. Sen tallettajana toimii Yhdysvaltain hallitus.

Tekninen liite. Sopimuksen tekninen liite muodostaa sopimuksen olennaisen osan.

I osa. Teknisen liitteen I osassa määritellään, minkälaisia ydinpuolustustietoja Yhdysvallat voi välittää sopimuksen nojalla. Tiedot voivat olla seuraavanlaisia:

- A. Tiedot, jotka voivat olla tarpeen keskinäisen puolustuksen suunnittelua, koulutusta ja logistisia vaatimuksia varten ja jotka koskevat niiden ydinaseiden määrää, sijaintia, tyyppiä, vaikutuksia, varustamista, varmistamista, käytön johtamisjärjestelmää ja laukaisua, jotka voidaan saattaa Naton käyttöön tai tueksi.
- B. Vaikutukset, joita ydinaseiden räjäyttämisestä odotetaan aiheutuvan tai aiheutuu.
- C. Rakenteiden, laitteiden, liikenne- ja tietoliikenneyhteyksien ja henkilöstön reagointi ydinaseiden vaikutuksiin, mukaan lukien vahinkoa tai uhreja koskevat kriteerit.
- D. Ydinaseiden vaikutusten analysointimenetelmät ja -menettelyt.
- E. Tiedot mahdollisten vihollisvaltioiden valmiuksista ydinsotaan.
- F. Tiedot ydinaseista ja ydinasejärjestelmistä, joita vaaditaan toimituskyvyn saavuttamiseksi tietyillä ydinaseilla, jotka voidaan saattaa Pohjois-Atlantin liiton käyttöön tai tueksi, mukaan lukien ydinasejärjestelmien arviointiin tarvittavat tiedot Naton vaatimusten ja strategian määrittämiseksi.

G. Kantojärjestelmiä koskevat tiedot, mukaan lukien taktiset ja tekniset tiedot ja tiedot ylläpito-, kokoamis-, kuljetus- ja laukaisuhenkilöstön tehtävistä, joita tiettyjen ydinaseiden toimintavalmiiksi saattaminen edellyttää.

H. Strategisen ilmahyökkäyksen odotettavissa olevat tulokset siltä osin kuin tiedot vaikuttavat Naton suunnitteluun.

I. Tiedot, joita tarvitaan tiettyjen ydinaseiden saattamiseen yhteensopiviksi tiettyjen kantolaitteiden kanssa.

J. Tiettyjen ydinaseiden ja niihin liittyvien toimintajärjestelmien turvallisuusominaisuudet ja asianmukaiset tiedot, joita tarvitaan pelastamiseen ja talteenottoon aseonnettomuuden sattuessa.

K. Tiedot, joita tarvitaan varauduttaessa ydinaseiden käyttöön ja torjuntaan ja henkilöstön kouluttamisessa tähän, mukaan lukien tiedot, jotka koskevat

1. lääketieteelliseen käyttöön tarkoitettujen isotooppien sotilaskäyttöä

2. puolustautumista radiologista sodankäyntiä vastaan.

L. Tiedot, jotka koskevat siviilipuolustusta ydinhyökkäyksiä vastaan.

M. Muut tiedot, jotka asianmukaiset Yhdysvaltojen viranomaiset saattavat määrittää tarpeelliseksi Pohjois-Atlantin liiton tukemiseksi ja jotka voidaan siirtää vuoden 1954 ydinenergialain säännösten, sellaisena kuin se on muutettuna, ja sopimuksen määräysten mukaisesti.

II osa. Teknisen liitteen II osan mukaan sopimuksen nojalla ei välitetä mitään tietoja muista ydinenergian sotilassovelluksista, sotilaskäyttöön tarkoitetuista reaktoreista tai merivoimien ydinkäyttövoimalaitoksista.

Turvallisuusliite

ATOMAL-sopimuksen turvallisuusliitteessä määritellään turvallisuustoimenpiteet, joita Naton ja sen jäsenvaltioiden on sovellettava suojatakseen ydinpuolustustietoja, jotka Amerikan yhdysvaltojen hallitus asettaa niiden saataville. Liite on sopimuksen erottamaton osa. Jos muu jäsenvaltio antaa ydinpuolustustietoja näiden saataville, niitä on suojattava vähintään turvallisuusliitteessä sovitulla toimenpiteillä.

I osa. Yleistä. Osan mukaan Naton sotilas- ja siviilielinten ja jäsenvaltioiden on sovellettava ydinpuolustustietoihin Naton turvallisuusmääräyksiä, jotka ovat vähintään yhtä rajoittavia kuin asiakirjassa C-M(55)15(final) ja sen 1 päivänä tammikuuta 1961 tehdyssä luottamuksellisessa täydennysasiakirjassa määritellyt määräykset, sekä tässä liitteessä määriteltyjä turvallisuustoimenpiteitä. Ydinpuolustustietojen suojaamista koskevassa Naton turvallisuusohjelmassa määrätään turvallisuusliitteen turvallisuusmääräysten toteuttamisesta. Naton pääsihteerin tehtävänä on valvoa ydinpuolustustietojen suojaamista koskevan Naton turvallisuusohjelman soveltamista ja turvallisuusliitteen X osassa tarkoitetuilla turvallisuustarkastuksilla turvallisuusohjelman noudattamista. Kenelläkään henkilöllä ei ole oikeutta päästä ydinpuolustustietoihin pelkästään virka-aseman, toimen tai turvallisuusselvityksen perusteella. Pääsy tällaisiin tietoihin on rajattava Pohjois-Atlantin liiton jäsenvaltioiden kansalaisiin, joille on annettu liitteen II osassa tarkoitettu turvallisuusselvitystodistus ja joiden tehtävät edellyttävät pääsyä kyseisiin tietoihin.

Turvallisuusliitteen I osassa viitattu asiakirja C-M(55) 15 final on sittemmin korvautunut asiakirjalla C-M(2002)49-REV 1, Turvallisuus Pohjois-Atlantin liitossa (NATO). Suomi on sitoutunut noudattamaan näitä Naton turvallisuussääntöjä liittyessään Naton tietoturvaluussopimukseen.

Valtion virkamieslain (750/1994) 7 §:ssä säädetään viroista, joihin voidaan nimittää vain Suomen kansalainen. Tällaisiin virkoihin kuuluvat muun muassa ulkoasiainhallinnon virat,

puolustusministeriön ja puolustusvoimien virat sekä virat, joihin kuuluu valmius- ja varautumistehtäviä taikka tehtäviä, joihin kuuluu muutoin kuin satunnaisesti käsitellä turvallisuusluokan I tai II asiakirjoja. Turvallisuusselvityslain nojalla turvallisuusselvityksessä voidaan selvittää henkilön ulkomaansidonnaisuudet, jotka sisältävät lain 3 §:n 9a kohdan mukaan muun muassa kohdehenkilön selvityksentekohetken ja aikaisemmat kansalaisuudet.

Puolustusvoimista annetun lain (551/2007) 37 §:n 2 momentin mukaan Puolustusvoimien sotilasvirkaan nimitettävältä vaaditaan, ettei hänellä ole sellaista toisen valtion kansalaisuutta tai muuta turvallisuusselvityslain 3 §:n 1 momentin 9 a kohdassa tarkoitettua ulkomaansidonnaisuutta, joka voi vaarantaa valtion turvallisuutta, yleistä turvallisuutta, maanpuolustusta tai Suomen kansainvälisiä suhteita taikka palvelusturvallisuutta Puolustusvoimissa. Vastaava säännös sisältyy rajavartiolaitoksen hallinnosta annetun lain (577/2005) 10 §:n 2 momenttiin.

II osa. Henkilöstön turvallisuus. II osan mukaan henkilölle ei saa antaa turvallisuusselvitystodistusta ydinpuolustustietoihin pääsyä varten, jollei todeta, ettei todistuksen antaminen vaaranna Pohjois-Atlantin liiton turvallisuutta tai Pohjois-Atlantin liiton jäsenvaltioiden kansallista turvallisuutta. Ennen pääsyn antamista ydinpuolustustietoihin valtion vastuuviranomaisen on tehtävä päätös turvallisuusselvitystodistuksen antamisesta. Päätöksen on perustuttava kaikkiin saatavilla oleviin tietoihin ja tietoja on tarkastettava asiakirjan C-M(55)15 (final) valossa. Turvallisuusselvityksen on vastattava alaltaan ja laajuudeltaan vähintään asiakirjan C-M(55)15 (final) vaatimuksia. Kunkin ydinpuolustustietoja käsittelevän organisaation on ylläpidettävä rekisteriä niiden henkilöiden turvallisuusselvityksistä, joille on annettu pääsy tällaisiin tietoihin kyseisessä organisaatiossa. Kaikki turvallisuusselvitystodistukset on tarkastettava tilanteen sitä vaatiessa. Kaikissa valtioissa on pidettävä tehokkaasti yhteyttä kansallisesta turvallisuudesta vastaavien virastojen ja turvallisuusselvityksistä päätöksiä tekevien viranomaisten välillä sen varmistamiseksi, että tiedoista, jotka viittaavat epäedulliseen kehitykseen turvallisuusselvitystodistuksen antamisen jälkeen, ilmoitetaan viipymättä.

Asiakirjan C-M(55) 15 final korvanneen asiakirjan C-M(2002)49-REV 1 C liite sisältää nykyisin sovellettavat määräykset henkilöturvallisuudesta.

Kansainvälisessä tietoturvallisuusvelvoitteessa edellytetty henkilöturvallisuusselvitys laaditaan kansainvälisistä tietoturvallisuusvelvoitteista annetun lain 11 §:n mukaan siten kuin turvallisuusselvityslaisissa säädetään. Henkilöturvallisuusselvitystodistuksen antaa kuitenkin kansallinen turvallisuusviranomainen, jollei erityisistä syistä muuta johdu. Selvityksen laatineen viranomaisen on salassapitosäännösten estämättä toimitettava todistuksen antamista ja siihen liittyvää harkintaa varten kansalliselle turvallisuusviranomaiselle tieto kaikista selvityksen laadinnassa ilmi tulleista selvityksen kohdetta koskevista seikoista. Kansallisen turvallisuusviranomaisen arvioidessa henkilöturvallisuusselvitystodistuksen antamista sovelletaan, mitä turvallisuusselvityslain 11, 23 ja 32 §:ssä säädetään. Kansainvälisistä tietoturvallisuusvelvoitteista annetun lain 14 §:n mukaan kansallinen turvallisuusviranomainen tallettaa antamastaan henkilöturvallisuustodistuksesta tiedot turvallisuusselvitysrekisteriin. Lain 16 § koskee tiedonantovelvollisuutta turvallisuusviranomaisille turvallisuusselvityksen ja siihen perustuvan arvion tekemiseksi.

III osa. Fyysinen turvallisuus. III osan mukaan ydinpuolustustietoja on suojattava fyysisesti vakoilulta, sabotaasilta, luvattomalta pääsylvä tai muilta vihamielisiltä toimilta. Ydinpuolustustietojen fyysisen turvallisuuden suojaamiseksi on laadittava ohjelmia, joilla tarkoitetaan menettelyjä, joilla varmistetaan välittömästi käytettävissä olevien, arkistoitujen tai

kuljetettavina olevien ydinpuolustustietojen asianmukainen suojaaminen, valvotun pääsyn turvallisuusalueiden perustaminen tarvittaessa sekä valvotun pääsyn järjestelmän perustaminen.

Asiakirjan C-M(2002)49-REV 1 D liite sisältää nykyisin sovellettavat määräykset toimitilaturvallisuudesta. Kansainvälisistä tietoturvallisuusvelvoitteista annetun lain 10 §:n mukaan erityissuojattava tietoaaineisto on säilytettävä tiloissa, joissa asiakirjojen ja materiaalien sekä niihin sisältyvien tietojen suojaamisesta voidaan huolehtia kansainvälisessä tietoturvallisuusvelvoitteessa edellytetyllä tavalla.

IV osa. Ydinpuolustustietojen valvonta. IV osan mukaan ydinpuolustustietojen valvontaohjelmien perustavoitteina ovat pääsyn valvonta, tilivelvollisuus, joka on suhteessa arkaluontoisuuteen ja tietojen tuhoaminen, kun niitä ei enää tarvita. Amerikan yhdysvaltojen välittämien tietojen turvallisuusluokituksen muuttaminen tai poistaminen on mahdollista ainoastaan Amerikan yhdysvaltojen hallituksen suostumuksella. Asiakirjat, jotka sisältävät sopimuksen mukaisesti välitetyt Yhdysvaltojen ydinpuolustustietoja, on varustettava Naton merkinnöin ja niiden turvallisuusluokan on vastattava Amerikan yhdysvaltojen hallituksen antamaa turvallisuusluokkaa, ja merkintöjen perään on laitettava sana ”ATOMAL”. Lisäksi asiakirjaan on lisättävä asiakirjan kielellä oleva merkintä, jossa viitataan Amerikan yhdysvaltojen tietoon ja turvallisuusluokkaan, ATOMAL-sopimukseen ja tietojen luovutuspäivämäärään sekä suojausvelvollisuuteen.

Kaikista merkinnällä ”Top Secret” tai ”Secret” varustetuista asiakirjoista ja kaikista asiakirjoista, joille on asetettu erityisrajoituksia sopimuksen VI artiklan mukaisesti, on ylläpidettävä vastuurekisteriä. Näistä rekistereistä on käytävä ilmi kaikkien erityisrajoitusten alaisia asiakirjoja vastaanottaneiden henkilöllisyys.

Sopimuksen IV osa sisältää määräykset Amerikan yhdysvaltojen ydinpuolustustietojen jäljentämisestä, otteiden laatimisesta sekä käännöksistä. Turvallisuusluokkiin ”Secret” ja ”Top Secret” kuuluvien asiakirjojen jäljentäminen edellyttää Amerikan yhdysvaltojen ennakkohyväksyntää. Häätötilanteessa jäljentämisestä on joka tapauksessa ilmoitettava Amerikan yhdysvaltojen hallitukselle mahdollisimman pikaisesti. Turvallisuusluokkaan ”Confidential” kuuluvia asiakirjoja saa jäljentää vain, jos se on välttämätöntä nykyisten vaatimuksen täyttämiseksi. Jäljennökset, otteet ja käännökset on varustettava alkuperäisen asiakirjan turvallisuusmerkinnöillä ja niille on suoritettava samat vastuutarkastukset kuin alkuperäiselle asiakirjalle. Jos kappaleilla on erilliset turvallisuusluokat, ydinpuolustustiedoista otteita sisältävien asiakirjojen turvallisuusluokan on oltava sama kuin korkeimpaan luokkaan kuuluvan kappaleen, josta otteet otettiin. Myös asiakirjat, jotka on laadittu suullisesti tai visuaalisesti vastaanotettujen ydinpuolustustietojen kirjaamiseksi, on varustettava alkuperäisen asiakirjan turvallisuusmerkinnällä.

Kansainvälisistä tietoturvallisuusvelvoitteista annetun lain 9 § sisältää säännökset turvallisuusluokkaa vastaavista käsittelyvaatimuksista. Säännöksen mukaan erityissuojattavaa tietoaaineistoa luotaessa, kopioitaessa, siirrettäessä, jaettaessa, säilytettäessä, hävitettäessä tai muutoin käsiteltäessä on pidettävä huolta, että tietoaaineiston suojaamisesta voidaan huolehtia tietoaaineiston turvallisuusluokkaa vastaavalla tavalla.

V osa. Tiedonsiirtokanavat. V osan mukaan Amerikan yhdysvaltojen hallitus välittää ydinpuolustustietoja sopimuksen mukaisesti, mukaan lukien suullisesti ja visuaalisesti, nykyisten tai myöhemmin sovittavien kanavien kautta. Avustaakseen pääsihteeriä tämän liitteen I osan C kohdan mukaisten turvallisuusvastuiden täyttämässä Amerikan yhdysvaltojen hallitus antaa pääsihteerille riittävästi tietoa. Nämä tiedot on myös lähetettävä pysyväälle ryhmälle kaikkien sotilaselimille välitettyjen tietojen osalta.

VI osa. Raportit. VI osan mukaan kunkin jäsenvaltion ja Naton sotilas- ja siviilielimen, joka vastaanottaa Yhdysvaltojen ydinpuolustustietoja sopimuksen mukaisesti, on toimitettava joka vuosi 31 päivään maaliskuuta mennessä nykyisiä ja myöhemmin sovittavia kanavia käyttäen pääsihteerin välityksellä Amerikan yhdysvaltojen hallitukselle raportti, joka sisältää luettelon kaikista edellisen 12 kuukauden aikana saaduista ydinpuolustusasiakirjoista, rekisterin asiakirjojen jakelusta ja todistuksen siitä, että kaikille tällaisille ydinpuolustusasiakirjoille on suoritettu fyysinen katselmus. Todistuksen on myös sisällettävä luettelo kaikista kateissa olevista asiakirjoista ja katoamisesta suoritettujen tutkinnan tulokset ja korjaavat toimet, joihin on ryhdytty vastaavan tapahtuman estämiseksi. Jos sopimuksen mukaisesti välitetyt Yhdysvaltojen ydinpuolustustiedot vaarantuvat asiakirjojen katoamisen tai jonkin muun syyn vuoksi, vaarantumisesta on toimitettava pääsihteerille ja Amerikan yhdysvaltojen hallitukselle välittömästi kaikki sitä koskevat oleelliset tiedot sisältävä raportti käyttäen nykyisiä tai myöhemmin sovittavia kanavia.

Kansainvälisistä tietoturvallisuusvelvoitteista annetun lain 19 §:ssä säädetään kansallisen turvallisuusviranomaisen velvollisuudesta ilmoittaa kansainvälisessä tietoturvallisuusvelvoitteessa tarkoitetuissa tapauksissa toiselle sopimuspuolelle tietoonsa tulleesta turvallisuusluokiteltujen tietojen suojan vaarantumisesta ja tietoturvallisuutta koskevan määräyksen loukkaamisesta sekä ryhtyä toimenpiteisiin asian selvittämiseksi samoin kuin rangaistavaan tekoon syyllistyneen syytteeseen saattamiseksi.

VII osa. Turvallisuuskoulutus. VII osan mukaan jäsenvaltioiden ja Naton siviili- ja sotilaselinten on ylläpidettävä ohjelmaa sen varmistamiseksi, että kaikki henkilöt, joilla on lupa päästä ydinpuolustustietoihin, ovat tietoisia vastuustaan suojata kyseisiä tietoja. Ohjelman on sisällettävä yksityiskohtainen perehdytys, määräajoin järjestettävä yksilön vastuiden kertaus ja loppuhaastattelu, jossa painotetaan jatkuvaa vastuuta suojata ydinpuolustustietoja.

Henkilöturvallisuus selvitystodistusta haettaessa kohdehenkilön tulee vakuuttaa, että työnantaja on selvittänyt kohdehenkilön vastuut ja velvollisuus suojata kansainvälistä turvallisuusluokiteltua tietoa. Hänen tulee vakuuttaa olevansa perehtynyt kansallisen turvallisuusviranomaisen (NSA) antamaan kansainvälisen turvallisuusluokittelun tietoaineiston käsittelyohjeeseen ja ymmärtävänsä ohjeessa selostetut turvallisuusluokittelun tietoaineiston käsittelyvaatimukset sekä velvollisuus pitää salassa kansainvälinen turvallisuusluokiteltu tietoaineisto ja noudattaa sen käsittelyssä annettuja säännöksiä ja ohjeita. Valtioneuvoston piirissä on käytössä sähköisiä tietoturvallisuuskoulutuksia. ATOMAL-tiedon käsittelyä koskevat korostetut vastuut vaativat lisäksi ATOMAL-tietoa koskevaa erityistä ja säännönmukaista turvallisuuskoulutusta.

VIII osa. Turvallisuusluokiteltujen sopimusten turvallisuus. VIII osan mukaan jokaisen turvallisuusluokitellun sopimuksen, alihankintasopimuksen, konsulttisopimuksen ja muun sopimuksen, jonka sopimuksen osapuolet ovat tehneet ja jonka täytäntöönpanoon liittyy pääsy sopimuksen mukaisesti vaihdettuihin ydinpuolustustietoihin, on sisällettävä asianmukaiset määräykset, joilla asetetaan kyseessä oleville yksityisille osapuolille velvollisuus noudattaa tässä turvallisuusliitteessä vahvistettuja turvallisuusmääräyksiä.

Kansainvälisistä tietoturvallisuusvelvoitteista annetun lain 1 §:n 2 momentin mukaan lakia sovelletaan myös elinkeinonharjoittajaan ja tämän palveluksessa olevaan silloin, kun elinkeinonharjoittaja on sopimusosapuolena turvallisuusluokitellussa sopimuksessa tai osallistuu tällaista sopimusta edeltävään hankintakilpailuun tai toimii tällaisen elinkeinonharjoittajan alihankkijana. Lain 6 §:n 3 momentissa säädetään elinkeinonharjoittajan salassapitovelvoitteesta ja 7 §:ssä vaihtelovelvoitteesta ja hyväksikäyttökiellosta. Lain 12 § sisältää säännökset yritysturvallisuus selvityksestä.

IX osa. Turvallisuusjärjestelmän jatkuva arviointi. IX osan mukaan jatketaan turvallisuuskäytäntöjä, -vaatimuksia ja -menettelyjä koskevien näkemysten perusteellista vaihtoa ja annetaan Yhdysvaltojen turvallisuusryhmien tutkia ja tarkastaa paikan päällä sellaisten Pohjois-Atlantin liiton toimistojen ja jäsenvaltioiden virastojen menettelyt ja käytännöt, jotka vastaavat sopimuksen mukaisesti välitettyjen asiakirjojen ja tietojen suojaamisesta. Tällaisia vierailuja suoritetaan tietojen saamiseksi vastaavien turvallisuusjärjestelmien riittävydestä ja kohtuullisesta vertailukelpoisuudesta. Vierailuista ilmoitetaan pääsihteerille ja sotilaselimiin kohdistuvista vierailuista pysyväälle ryhmälle, ja niille toimitetaan jokaisen vierailun jälkeen raportti, joka sisältää Yhdysvaltojen työryhmien oleelliset havainnot. Kaikki kansallisiin elimiin tehtävät vierailut suoritetaan yhteistyössä kyseessä olevien valtioiden kansallisten turvallisuusviranomaisten kanssa.

X osa. Turvallisuustarkastukset. X osan mukaan kaikille Naton sotilas- ja siviilielimille sekä jäsenvaltioille, jotka ovat vastaanottaneet ydinpuolustustietoja sopimuksen mukaisesti, suoritetaan säännöllisesti kattava turvallisuustarkastus ja vähintään kerran kahdessatoista kuukaudessa turvallisuusliitteen I osan A kohdassa määriteltyjen kriteerien mukaisesti. Neuvosto voi lisäksi määrätä suoritettavaksi erityistarkastuksia ja nimittää ad hoc - tarkastusryhmiä, jotka koostuvat Naton siviili- ja sotilaselinten henkilöstöstä tai muista pätevistä henkilöistä. Jäsenvaltioiden sotilas- ja siviilielimiin tehtäviä vierailuja koordinoidaan asianmukaisten kansallisten viranomaisten kanssa. Pääsihteerille lähetetään 30 päivän kuluessa kirjallinen raportti kaikista turvallisuusmääräysten soveltamisessa havaituista puutteista. Pääsihteeri toimittaa tarkastusraporttien jäljennökset Yhdysvalloille ja tarvittaessa tarkastetulle elimelle, kansallisille turvallisuusviranomaisille ja sotilasesikunnille. Tarkastetun Naton tai kansallisen elimen on toimitettava kolmenkymmenen päivän kuluessa tarkastusraportin vastaanottamisesta pääsihteerille raportti toimista, joihin on ryhdytty kaikkien tarkastusraportissa lueteltujen puutteiden korjaamiseksi. Jos turvallisuustarkastuksesta johtuvaan korjaavaan toimenpiteeseen liittyvä ongelma jää edelleen ratkaisematta, pääsihteeri saattaa asian neuvoston tiedoksi ja suosittelee samalla, että nimitettäisiin ad hoc -tarkastusryhmä tutkimaan ongelmaa ja raporttoimaan neuvostolle.

Turvallisuustarkastusten aikaväliä on päätetty myöhemmin joustavoittaa siten kuin seuraavassa selvitetään turvallisuusliitteen muuttamisesta tehdyn pöytäkirjan yhteydessä.

Kansainvälisistä tietoturvallisuusvelvoitteista annetun lain 18 §:n mukaan viranomaisella on oikeus sallia kansainväliseen tietoturvallisuusvelvoitteeseen perustuvan kansainvälisen järjestön, toimielimen tai sopimusvaltion edustajan tutustuminen viranomaisen toteuttamiin turvallisuusjärjestelyihin ja toimitiloihin siitä riippumatta, mitä turvallisuusjärjestelyjen salassapidosta säädetään taikka säädetään tai määrätään pääsystä tiloihin, joissa käsitellään tai säilytetään salassa pidettäviä tietoja. Elinkeinonharjoittajan on sallittava viranomaisen ja kansainvälisen toimielimen tai sopimusvaltion edustajan tutustuminen turvallisuusjärjestelyihinsä ja toimitiloihinsa, milloin se on tarpeen kansainvälisen tietoturvallisuusvelvoitteen toteuttamiseksi.

Pöytäkirja turvallisuusliitteen muuttamisesta

ATOMAL-sopimuksen osapuolet katsoivat 2.6.1998, että ydinpuolustustietojen turvallisuuden kehittyminen edellyttää muutosta siihen aikaväliin, jolla tehdään kattava turvallisuustarkastus kaikille Naton sotilas- ja siviilielimille sekä jäsenvaltioille, jotka ovat vastaanottaneet tietoja ATOMAL-sopimuksen mukaisesti.

1 artikla. Artiklan mukaan osapuolet päättivät muuttaa turvallisuusliitettä pöytäkirjan 2 artiklassa tarkoitettulla tavalla.

2 artikla. Artiklan mukaan turvallisuusliitteen X osan A kohdan ensimmäinen virke päätettiin muuttaa siten, että säännöllinen turvallisuustarkastus tehdään aikavälillä, jonka Pohjois-Atlantin neuvosto määrää Naton turvallisuuskomitean suosituksesta.

3 – 5 artikla. Pöytäkirjan 3–5 artiklat sisältävät pöytäkirjan voimaantuloa, siitä ilmoittamista ja pöytäkirjan allekirjoittamista koskevat määräykset.

Pöytäkirja ei ole vielä tullut kansainvälisesti voimaan, mutta käytännössä Pohjois-Atlantin neuvosto on sopimuksen täytäntöönpanemiseksi hyväksymissään hallinnollissa järjestelyissä jo joustavoittanut turvallisuustarkastusten aikaväliä. Suomi allekirjoitti pöytäkirjan 14.3.2024.

Hallinnolliset järjestelyt sopimuksen täytäntöönpanemiseksi

ATOMAL-sopimuksen täytäntöönpanemiseksi tehtyjen hallinnollisten järjestelyjen (täytäntöönpanojärjestelyt) tarkoituksena on 1) helpottaa ydinpuolustustiedon (ATOMAL-tiedon) jakamista ja käyttöä asianmukaisten turvallisuustoimenpiteiden avulla; 2) ohjata ATOMAL-tiedon turvallisuusluokittelua; 3) esittää Naton elinten menettelyt, toiminnot ja vastuut ATOMAL-tiedon käsittelyssä ja suojaamisessa. Täytäntöönpanojärjestelyt sisältävät kolme lukua ja 67 kohtaa sekä viisi liitettä. Täytäntöönpanojärjestelyissä määrätään erityisesti ATOMAL-tiedon jakamisesta Natolle ja Naton sisällä sekä tällaisen tiedon suojaamisesta. Niissä määrätään yksityiskohtaisemmin ATOMAL-sopimuksen turvallisuusliitteessä olevista asioista. Määräykset koskevat muun muassa turvallisuusviranomaisten vastuuta, ATOMAL-tiedon jakamista Natolle ja sen elimille, rekisteröintijärjestelmää ja keskusrekisteriä sekä ATOMAL-tiedon turvallisuusluokittelua, turvallisuusselvityksiä, tilivelvollisuutta, arkistointia, raportointia ja turvallisuustarkastuksia. Täytäntöönpanojärjestelyjen liitteissä määrätään ATOMAL-tiedon pyytämässä noudatettavista menettelyistä, ATOMAL-tiedon keskusrekistereistä, ydinaseita koskevan tiedon turvallisuusluokittelusta, Naton ydinpuolustusta koskevan tiedon erityisistä rajoituksista ja ATOMAL-tietoa koskevista tietoturvaloukkauksista ja tiedon vaarantumisesta. ATOMAL-tietoon sovelletaan ATOMAL-sopimuksen ja Naton tietoturvaluussopimuksen määräyksiä, ellei täytäntöönpanojärjestelyissä muuta määrätä. Täytäntöönpanojärjestelyistä johtuu muun muassa se, että ATOMAL-tietoon ei sovelleta turvallisuusääntöjen C liitteen 7 kohdassa määrättyä poikkeusta korkeassa valtioon tehtävässä olevien henkilöiden turvallisuusselvityksistä. Täytäntöönpanojärjestelyt sisältävät myös viittaukset Iso-Britannian mahdollisesti luovuttamaan ATOMAL-tietoon.

Täytäntöönpanojärjestelyt sisältävät Naton sisäiseen käyttöön tarkoitettua tietoa, joka on merkitty NATO UNCLASSIFIED (NU) lukuun ottamatta sen 3 liitettä, joka on turvallisuusluokiteltu tasolle NATO RESTRICTED. Täytäntöönpanojärjestelyihin sisältyvää tietoa saa luovuttaa Naton turvallisuusääntönsä mukaan vain henkilöille, joilla on tarve tietoon (need-to-know). Täytäntöönpanojärjestelyjen tekstiä ei näin ollen ole liitetty tähän hallituksen esitykseen. Täytäntöönpanojärjestelyt sitovat Pohjois-Atlantin neuvoston päätöksensä Suomea ja niiden määräykset voidaan panna täytäntöön ATOMAL-sopimuksen voimaansaattamissäädösten ja tietoturvaluudesta Pohjois-Atlantin sopimuksen osapuolten välillä tehdyn sopimuksen ja turvallisuusääntöjen voimaansaattamissäädösten nojalla. Liittyessään Naton tietoturvaluussopimukseen Suomi on sitoutunut noudattamaan turvallisuusääntöjä (C-M(2002)49-REV 1), joiden 1 liitteen 7 kohdan mukaan ATOMAL-tietoon pääsyn valvontaa ja tällaisen tiedon asianmukaista käsittelyä ja suojaamista varten on sovellettava ATOMAL-sopimuksen täytäntöönpanojärjestelyjä C-M(68)41.

ATOMAL-sopimuksen suhde Naton tietoturvaluussopimukseen

Naton tietoturvaluusussopimuksen ja sen nojalla annettujen turvallisuusääntöjen lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset ovat tulleet Suomen osalta lakina voimaan 23.8.2023 ja muut kuin lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset ovat tulleet samaan aikaan asetuksena voimaan.

Naton turvallisuusääntöjen (C-M(2002)49-REV1) 1 liitteen 7 kohdan mukaan ATOMAL-tietoon pääsyyn ja sen suojaamiseen sovelletaan sopimusta Pohjois-Atlantin sopimuksen osapuolten välillä ydinpuolustustietoja koskevasta yhteistyöstä ja siihen liittyviä hallinnollisia järjestelyjä (C-M(68)41). Pääsääntöisesti ATOMAL-tiedon käsittelystä määrätään ATOMAL-sopimuksessa. Sen V artiklan 1 kohdan mukaan ydinpuolustustietojen suojaamiseksi ei saa soveltaa turvallisuusvaatimuksia, jotka olisivat vähemmän rajoittavia kuin Naton turvallisuusmääräyksissä ja –järjestelyissä ATOMAL-sopimuksen voimaantulopäivänä olevat vaatimukset. Tämän yleisen sopimusten välistä suhdetta sääntelevän määräyksen lisäksi Naton yleisissä turvallisuusääntöissä on joitakin erityisiä määräyksiä ATOMAL-tiedon käsittelystä. Tällaisia määräyksiä sisältyy turvallisuusääntöjen B liitteen 4(b), 9(k) ja 11 kohtaan, E liitteen 15 ja 22 kohtaan, H liitteen 28 kohtaan ja sanastoon.

ATOMAL-sopimuksessa todetaan nimenomaisesti, että Yhdysvaltain lisäksi Naton muiden jäsenvaltioiden on vastaavasti välitettävä tarpeelliseksi katsomassaan määrin vastaavia omia ydinpuolustustietojaan Natolle ja jäsenvaltioille. Naton tietoturvaluusussopimuksen johdannon mukaan tehokas poliittinen neuvottelu, yhteistyö ja suunnittelu puolustusasioissa Pohjois-Atlantin sopimuksen tavoitteiden saavuttamiseksi edellyttävät turvallisuusluokitellun tiedon vaihtamista osapuolten välillä.

9 Lakiehdotuksen säännöskohtaiset perustelut

1 §. Pykälä sisältäisi tavanomaisen blankettilain säännöksen siitä, että Pohjois-Atlantin sopimuksen osapuolten välillä Pariisissa 18 päivänä kesäkuuta 1964 tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset ovat lakina voimassa sellaisina kuin Suomi on niihin sitoutunut. Sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvia määräyksiä käsitellään tarkemmin eduskunnan suostumuksen tarpeellisuutta käsittelevässä jaksossa.

2 §. Pykälä sisältäisi tavanomaisen blankettilain säännöksen, joka koskee sopimuksen muiden kuin lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamista valtioneuvoston asetuksella.

3 §. Pykälä sisältää tavanomaisen blankettilain säännöksen, jonka mukaan lain voimaantulosta säädetään valtioneuvoston asetuksella. Voimaantulosta säätäminen asetuksella on tarpeen, jotta lain voimaantulo tapahtuu samanaikaisesti, kun sopimus tulee voimaan Suomen osalta.

10 Voimaantulo

Sopimus on tullut kansainvälisesti voimaan 12.3.1965. Sopimus tulee Suomen osalta voimaan sinä päivänä, jona Suomi ilmoittaa Amerikan yhdysvaltojen hallitukselle haluavansa sitoutua noudattamaan sopimuksen ehtoja. Se, että Amerikan yhdysvallat soveltaa sopimusta Suomeen, edellyttää lisäksi, että sen kongressi hyväksyy soveltamisen Yhdysvaltojen atomienenergialain 123 ja 144 b § mukaisesti. Ehdotetaan, että esitykseen sisältyvä laki tulee voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana samanaikaisesti, kun sopimus tulee Suomen osalta voimaan.

Pöytäkirja ydinpuolustustietoja koskevasta yhteistyöstä Pohjois-Atlantin sopimuksen osapuolten välillä tehdyn sopimuksen turvallisuusliitteen muuttamisesta tulee voimaan, kun Amerikan yhdysvaltojen hallitus on saanut kaikilta ydinpuolustustietoja koskevasta yhteistyöstä

Pohjois-Atlantin sopimuksen osapuolten välillä tehdyn sopimuksen osapuolilta ilmoituksen niiden suostumuksesta tulla pöytäkirjan määräysten sitomiksi. Pöytäkirja ei ole vielä tullut kansainvälisesti voimaan. Pöytäkirja ei sisällä lainsäädännön alaan kuuluvia määräyksiä ja se saatetaan voimaan valtioneuvoston asetuksella samanaikaisesti, kun pöytäkirja tulee kansainvälisesti voimaan.

11 Ahvenanmaan maakuntapäivien suostumus

Ahvenanmaan itsehallintolain (1144/1991) 59 §:n 1 momentin mukaan, jos valtiosopimus tai muu kansainvälinen velvoite, johon Suomi sitoutuu, sisältää määräyksen itsehallintolain mukaan maakunnan toimivaltaan kuuluvassa asiassa, maakuntapäivien on, jotta määräys tulisi voimaan maakunnassa, hyväksyttävä säädös, jolla määräys saatetaan voimaan.

Suomessa tällä hetkellä voimassa olevan 27 tietoturvaluussopimuksen ei ole katsottu sisältävän määräyksiä, jotka kuuluisivat maakunnan toimivaltaan, eikä niiden voimaansaattamissääöksille ole siten pyydetty maakuntapäivien hyväksymistä. ATOMAL-sopimus on soveltamisalaltaan hyvin rajoitettu, eikä se sisällä hallituksen näkemyksen mukaan Ahvenanmaan maakunnan toimivaltaan kuuluvia määräyksiä, eikä siten edellytä maakunnan suostumusta Ahvenanmaan itsehallintolain 59 §:n mukaisesti.

Maakunnan hallituksen kantaa tietoturvaluussopimuksia koskevaan toimivaltakysymykseen on selostettu hallituksen esityksessä HE 4/2023 vp, s 23 ja 24. Maakunnan hallituksen lausunnossa ATOMAL-sopimuksesta toistetaan sanotut näkökohdat. Perustuslakivaliokunta on kiinnittänyt Pohjois-Atlantin sopimusta koskevaa hallituksen esitystä HE 315/2022 vp käsitellessään huomiota siihen, että kansainväliselle sopimukselle olisi aikaisemman kansainvälisten sopimusten hyväksynnän saamista koskevan käytännön perusteella mahdollista pyytää myöhemmässä vaiheessa maakuntapäivien hyväksyntä, mikäli se osoittautuisi tarpeelliseksi (PeVL 80/2022 vp, s. 10).

12 Suhde muihin esityksiin

Eduskunnassa ei ole yhtä aikaa vireillä tähän esitykseen liittyviä hallituksen esityksiä. Tämä hallituksen esitys liittyy 5.12.2022 annettuun hallituksen esitykseen eduskunnalle Pohjois-Atlantin sopimuksen sekä Pohjois-Atlantin liiton, kansallisten edustajien ja kansainvälisen henkilöstön asemasta tehdyn sopimuksen hyväksymiseksi ja voimaansaattamiseksi (HE 315/2022 vp – EV 327/2022 vp). Suomi on liittymisneuvotteluissa sitoutunut liittymään ATOMAL-sopimukseen 12 kuukauden kuluessa siitä, kun Suomi on tallettanut Pohjois-Atlantin sopimusta koskevan liittymiskirjansa. Liittymiskirja talletettiin 4.4.2023.

Ydinpuolustustietojen tietoturvaluutta koskevia määräyksiä sisältyy myös tietoturvaluudesta Pohjois-Atlantin sopimuksen osapuolten välillä tehtyyn sopimukseen ja turvaluussäätöihin (HE 4/2023 vp – EV 4/2023 vp). Tietoturvaluussopimus on tullut Suomen osalta voimaan 23.8.2023.

13 Eduskunnan suostumuksen tarpeellisuus ja käsittelyjärjestys

13.1 Eduskunnan suostumuksen tarpeellisuus

Perustuslain 94 §:n 1 momentin mukaan eduskunta hyväksyy muun muassa sellaiset valtiosopimukset ja muut kansainväliset velvoitteet, jotka sisältävät lainsäädännön alaan kuuluvia määräyksiä. Eduskunnan perustuslakivaliokunnan tulkinnan mukaan perustuslaissa tarkoitettu eduskunnan hyväksymistoimivalta kattaa kaikki aineelliselta luonteeltaan lain alaan

kuuluvat kansainvälisen velvoitteen määräykset. Sopimuksen määräykset on luettava lainsäädännön alaan, jos 1) määräys koskee jonkin perustuslaissa turvatun oikeuden käyttämistä tai rajoittamista, 2) määräys muutoin koskee yksilön oikeuksien tai velvollisuuksien perusteita, 3) määräyksen tarkoittamasta asiasta on perustuslain mukaan säädettävä lailla, 4) määräyksen tarkoittamasta asiasta on voimassa lain säännöksiä, tai 5) siitä on Suomessa vallitsevan käsityksen mukaan säädettävä lailla. Kysymykseen ei vaikuta se, onko jokin määräys ristiriidassa vai sopusoinnussa Suomen lailla annetun säännöksen kanssa (PeVL 11, 12 ja 45/2000 vp).

ATOMAL-sopimuksen IV artiklan 3 kohdassa määritellään, mihin sopimuksen nojalla saatuja tietoja voidaan käyttää. Kansainvälisistä tietoturvasuoritteista annetun lain 6 § sisältää erityissuojattavaa tietoaineistoa koskevan käyttötarkoitussidonnaisuusperiaatteen. Sopimuksen IV artiklan 3 kohta kuuluu lainsäädännön alaan.

Sopimuksen V artikla sisältää ydinpuolustustietoja koskevat turvallisuusvaatimukset, jotka ovat vähintään Naton turvallisuusmääräysten ja -järjestelyjen taseisia. V artiklan 1, 4 ja 5 kohdan velvoitteet koskevat asioita, joista säädetään kansainvälisistä tietoturvasuoritteista annetun lain 6 ja 7 §:ssä. Sopimuksen V artiklan 1, 4 ja 5 kohdan määräykset kuuluvat lainsäädännön alaan.

Sopimuksen VI artiklan mukaan Amerikan yhdysvallat saa määrätä, missä määrin sen luovuttamia tietoja saa levittää ja määritellä ne henkilöryhmät, jotka saavat päästä tietoihin käsiin sekä asettaa muita tarpeelliseksi katsomiaan rajoituksia tietojen leviämiseksi. Määräykset pannaan täytäntöön kansainvälisistä tietoturvasuoritteista annetun lain 6 §:n 3 momentin nojalla. Artiklan määräykset kuuluvat lainsäädännön alaan.

Sopimuksen VII artiklan määräykset pannaan täytäntöön kansainvälisistä tietoturvasuoritteista annetun lain 6 §:n 2 momentin nojalla. Sen mukaan erityissuojattavaa tietoaineistoa saa käyttää ja luovuttaa vain siihen tarkoitukseen, jota varten se on annettu, jollei se, joka on määritellyt aineiston turvallisuusluokan, ole antanut muuhun suostumustaan. Artikla koskee myös työnantajan ja työntekijän patenttilaissa ja laissa oikeudesta työntekijän tekemiin keksintöihin tarkoitettuja työnantajan ja työntekijän oikeuksia sekä maanpuolustukselle merkityksellisistä keksinnöistä annetussa laissa säädettyä keksintöjen pakkolunastamista valtiolle ja velvollisuutta hakea patenttia ensisijaisesti Suomessa niiltä osin kuin tällaiset keksinnöt ja löydöt on asetettava veloituksetta Yhdysvaltain hallituksen saataville puolustustarkoituksiin. VII artiklan 1 kohdan määräykset kuuluvat lainsäädännön alaan.

Sopimuksen IX artiklassa määritellään ydinase ja ydinpuolustustiedot. Koska IX artiklan määritelmät vaikuttavat joko suoraan tai välillisesti sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien aineellisten määräysten tulkintaan ja soveltamiseen sopimuksen IX artikla edellyttää eduskunnan hyväksymistä (PeVL 6/2001 vp).

Sopimuksen X artiklan 3 kohdan mukaan sopimuksen nojalla luovutettuja ydinpuolustustietoja on suojattava kuitenkin sopimuksen lakkauttamisen jälkeenkin. Määräys liittyy kiinteästi sopimuksen muihin lainsäädännön alaan kuuluviin määräyksiin pitäen voimassa niiden perusteella saadut velvoitteet sopimuksen lakkauttamisesta huolimatta, minkä vuoksi määräys kuuluu itsekin lainsäädännön alaan.

Sopimuksen turvallisuusliitteen I osan A kohta sisältää ydinpuolustustietojen suojaamista koskevat vähimmäisvaatimukset, jotka on vähintään yhtä rajoittavia kuin asiakirjassa C-M(55)15 (final), joka on korvautunut asiakirjalla C-M(2002)49-REV 1. Naton turvallisuussääntöjen lainsäädännön alaan kuuluville määräyksille on pyydetty eduskunnan

hyväksymistä hallituksen esityksessä HE 4/2023 vp. Turvallisuusliitteen I osan A kohta kuuluu lainsäädännön alaan.

Turvallisuusliitteen I osan E kohdan mukaan pääsy ydinturvallisuustietoihin on rajattava Pohjois-Atlantin liiton jäsenvaltioiden kansalaisiin, joille on annettu liitteen II osassa tarkoitettu turvallisuusselvitystodistus ja joiden tehtävät edellyttävät pääsyä kyseisiin tietoihin. Määräyksen täytäntöönpano voi tapahtua valtion virkamieslain 7 §:n ja turvallisuuspalvelulain 3 §:n 9a kohdan nojalla. I osan E kohta kuuluu lainsäädännön alaan.

Turvallisuusliitteen II osa sisältää määräykset turvallisuusselvitystodistuksen antamisen edellytyksistä, sen laatimisesta noudatettavasta menettelystä, turvallisuusselvitysten rekisteröinnistä ja turvallisuusviranomaisten välisestä yhteistyöstä. Asioista säädetään kansainvälisistä tietoturvallisuusvelvoitteista annetun lain 11, 14 ja 16 §:ssä sekä turvallisuuspalvelulain 11, 23 ja 32 §:ssä. Turvallisuusliitteen II osa kuuluu lainsäädännön alaan.

Turvallisuusliitteen IV osa sisältää määräykset ydinpuolustustiedon merkitsemisestä, rekisteröimisestä, jäljentämisestä, otteista ja kääntämisestä. Kansainvälisistä tietoturvallisuusvelvoitteista annetun lain 9 § mukaan erityissuojattavaa tietoa luotaessa, kopioitaessa, siirrettäessä, jaettaessa, säilytettäessä, hävitettäessä tai muutoin käsiteltäessä on pidettävä huolta, että tietoa suojaamisesta voidaan huolehtia tietoa luotaessa turvallisuuksella vastaavalla tavalla. Turvallisuusliitteen IV osan B, D ja E kohta kuuluvat lainsäädännön alaan.

Turvallisuusliitteen VI osassa määrätään kateissa olevista asiakirjoista, suoritetusta tutkinnasta ja ennalta ehkäisevistä toimenpiteistä sekä tiedon vaarantumisesta koskevasta raportoinnista. Asiasta säädetään kansainvälisistä tietoturvallisuusvelvoitteista annetun lain 19 §:ssä. Turvallisuusliitteen A(3) ja B kohta kuuluvat lainsäädännön alaan.

Turvallisuusliitteen VIII osa sisältää määräykset ydinpuolustustietoja käsittelevien yritysten velvollisuudesta noudattaa turvallisuusliitteen määräyksiä. Asiasta säädetään kansainvälisistä tietoturvallisuusvelvoitteista annetun lain 6 ja 7 §:ssä. Turvallisuusliitteen VIII osa kuuluu lainsäädännön alaan.

Turvallisuusliitteen IX ja X osa sisältävät määräykset turvallisuusjärjestelmän jatkuvasta arvioinnista ja turvallisuustarkastuksista. Kansainvälisen toimielimen ja sopimusvaltion vierailuista säädetään kansainvälisistä tietoturvallisuusvelvoitteista annetun lain 18 §:ssä. Turvallisuusliitteen IX ja X osa kuuluvat lainsäädännön alaan.

Turvallisuusliitteen muuttamisesta tehdyn pöytäkirjan ei katsota sisältävän eduskunnan suostumusta edellyttäviä määräyksiä. Pöytäkirjan teksti on kuitenkin otettu hallituksen esityksen liitteeksi selvyden vuoksi.

ATOMAL-sopimukseen liittyvät täytäntöönpanojärjestelyt sisältävät Naton sisäiseen käyttöön tarkoitettua tietoa, joka on merkitty NATO UNCLASSIFIED (NU) lukuun ottamatta sen 3 liitettä, joka on turvallisuusluokiteltu tasolle NATO RESTRICTED. Täytäntöönpanojärjestelyjen tekstiä ei ole liitetty tähän hallituksen esitykseen eikä sen katsota sisältävän eduskunnan suostumusta edellyttäviä määräyksiä. Liittyessään Naton tietoturvallisuusvelvoitteisiin Suomi on sitoutunut noudattamaan turvallisuusvelvoitteita (C-M(2002)49-REV 1), joiden 1 liitteen 7 kohdan mukaan ATOMAL-tietoon pääsyn valvontaa ja tällaisen tiedon asianmukaista käsittelyä ja suojaamista varten on sovellettava ATOMAL-sopimuksen täytäntöönpanojärjestelyjä C-M(68)41.

13.2 Käsittelyjärjestys

Ydinpuolustustietoja koskevasta yhteistyöstä Pohjois-Atlantin sopimuksen osapuolten välillä tehdyssä sopimuksessa määritellään säännöt, joiden mukaan Naton jäsenmaiden tulee käsitellä ydinpuolustustietoa sisältävää turvallisuusluokiteltua tietoa. Kyse olisi erityissääntelystä suhteessa kansallisten viranomaisten asiakirjojen julkisuutta koskevaan yleislainsäädäntöön. Perustuslain 12 §:n mukaan viranomaisen asiakirjat ovat julkisia, jollei niiden julkisuutta ole välttämättömien syiden vuoksi lailla erikseen rajoitettu. Sopimus sisältää tällaisia perustuslain 12 §:n tarkoittamia sääntöjä, joilla julkisuutta rajoitetaan välttämättömien syiden vuoksi.

Kansainväliset tietoturvaluusopimukset ovat vakiintunut tapa säännellä turvallisuusluokiteltujen tietojen vaihtoa Suomen ja jonkin toisen valtion tai kansainvälisen järjestön välillä. Suomella on tällä hetkellä voimassa 27 tietoturvaluusopimusta, jotka eduskunta on hyväksynyt yksinkertaisella äänen enemmistöllä ja käsitellyt niiden voimaansaattamislait tavallisen lain säätämisyjärjestyksessä. Eduskunta on hyväksynyt sanotussa järjestyksessä myös tietoturvaluudesta Pohjois-Atlantin sopimuksen osapuolten välillä tehdyn sopimuksen ja turvallisuuslainsäädäntö, joiden mukaan ATOMAL-tietoon pääsyn valvontaa ja tällaisen tiedon asianmukaista käsittelyä ja suojaamista varten on sovellettava ATOMAL-sopimuksen täytäntöönpanojärjestelyjä.

Koska ATOMAL-sopimus ei sisällä määräyksiä, jotka koskisivat perustuslakia sen 94 §:n 2 momentissa tai 95 §:n 2 momentissa tarkoitetulla tavalla, sopimus voidaan hallituksen käsityksen mukaan hyväksyä äänen enemmistöllä ja ehdotus sen voimaansaattamislait tavallisen lain säätämisyjärjestyksessä.

1. ponsi

Edellä olevan perusteella ja perustuslain 94 §:n mukaisesti esitetään, että eduskunta hyväksyisi ydinpuolustustietoja koskevasta yhteistyöstä Pohjois-Atlantin sopimuksen osapuolten välillä Pariisissa 18.6.1964 tehdyn sopimuksen.

2. ponsi

Koska sopimus sisältää määräyksiä, jotka kuuluvat lainsäädännön alaan, annetaan samalla eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

ydinpuolustustietoja koskevasta yhteistyöstä Pohjois-Atlantin sopimuksen osapuolten välillä tehdystä sopimuksesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Ydinpuolustustietoja koskevasta yhteistyöstä Pohjois-Atlantin sopimuksen osapuolten välillä Pariisissa 18 päivänä kesäkuuta 1964 tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset ovat lakina voimassa sellaisina kuin Suomi on niihin sitoutunut.

2 §

Sopimuksen muiden kuin lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

3 §

Tämän lain voimaantulosta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Helsingissä 4.4.2024

Pääministeri

Petteri Orpo

Ulkoministeri Elina Valtonen

**SOPIMUS POHJOIS-ATLANTIN
SOPIMUKSEN OSAPUOLTEN VÄLILLÄ
YDINPUOLUSTUSTIETOJA
KOSKEVASTA YHTEISTYÖSTÄ**

**AGREEMENT BETWEEN THE PARTIES
TO THE NORTH ATLANTIC TREATY
FOR CO-OPERATION REGARDING
ATOMIC INFORMATION**

Johdanto

Preamble

Washingtonissa 4 päivänä huhtikuuta 1949 allekirjoitetun Pohjois-Atlantin sopimuksen osapuolet, jotka

The Parties to the North Atlantic Treaty, signed at Washington on 4th April 1949,

tunnustavat, että niiden keskinäinen turvallisuus ja puolustus edellyttävät niiden varautumista ydinsodan mahdollisuuteen, ja

Recognising that their mutual security and defence requires that they be prepared to meet the contingencies of atomic warfare, and

tunnustavat, että niiden yhteistä etua edistetään asettamalla asiaankuuluvia tietoja Pohjois-Atlantin liiton ja sen jäsenvaltioiden saataville, ja

Recognising that their common interest will be advanced by making available to the North Atlantic Treaty Organization and its member states information pertinent thereto, and

ottavat huomioon Yhdysvaltojen vuonna 1954 annetun ydinenergialain, sellaisena kuin se on muutettuna, joka on laadittu näitä tarkoituksia silmällä pitäen,

Taking into consideration the United States Atomic Energy Act of 1954, as amended, which was prepared with these purposes in mind,

toimivat omasta puolestaan ja Pohjois-Atlantin liiton puolesta,

Acting on their own behalf and on behalf of the North Atlantic Treaty Organization,

sopivat seuraavaa:

Agree as follows:

I artikla

Article I

Yhdysvaltojen vuoden 1954 ydinenergialain, sellaisena kuin se on muutettuna, ja sen vaatimusten mukaisesti Amerikan yhdysvaltojen hallitus tekee samalla, kun Pohjois-Atlantin liitto jatkaa huomattavan aineellisen tuen antamista keskinäiseen puolustukseen ja turvallisuuteen, yhteistyötä välittämällä aika ajoin ydinpuolustustietoja tämän sopimuksen määräysten mukaisesti Pohjois-Atlantin liitolle ja sen jäsenvaltioille näiden jatkaessa mainitun tuen antamista, edellyttäen että Amerikan yhdysvaltojen hallitus määrittää tällaisen yhteistyön

In accordance with and subject to the requirements of the United States Atomic Energy Act of 1954, as amended, the Government of the United States of America will, while the North Atlantic Treaty Organization continues to make substantial and material contributions to the mutual defence and security, co-operate by communicating, from time to time, to the North Atlantic Treaty Organization and its member states, while they continue to make such contributions, atomic information in accordance with the provisions of this Agreement, provided that the Government

edistävän puolustustaan ja turvallisuuttaan ja ettei yhteistyöstä aiheudu niille kohtuutonta vaaraa.

II artikla

Muiden Pohjois-Atlantin liiton jäsenvaltioiden on vastaavasti Amerikan yhdysvaltojen hallituksen sitoumuksen kanssa välitettävä tarpeelliseksi katsomassaan määrin tässä sopimuksessa määriteltyjä tietoja vastaavia omia ydinpuolustustietojaan Pohjois-Atlantin liitolle, mukaan lukien sen sotilas- ja siviilielimille, ja jäsenvaltioille. Muiden jäsenvaltioiden tietojen välitykseen sovellettavista ehdoista määrätään myöhemmissä sopimuksissa, mutta ne ovat samoja tai samankaltaisia kuin tässä sopimuksessa määritellyt ehdot.

III artikla

Amerikan yhdysvaltojen hallitus välittää Pohjois-Atlantin liitolle, mukaan lukien sen sotilas- ja siviilielimille, ja Pohjois-Atlantin liiton jäsenvaltioille, jotka tarvitsevat ydinpuolustustietoja Naton operaatioihin liittyvien tehtäviensä yhteydessä, sellaiset ydinpuolustustiedot, jotka Amerikan yhdysvaltojen hallitus määrittelee välttämättömiksi seuraaviin tarkoituksiin:

- a) puolustus suunnitelmien laatiminen;
- b) henkilöstön koulutus ydinaseiden sekä ydinenergian muiden sotilaallisten sovellusten käyttöön ja torjuntaan;
- c) arviointi mahdollisten vihollisten kyvystä käyttää ydinaseita ja ydinenergian muita sotilaallisia sovelluksia; ja
- d) ydinaseiden kanssa yhteensopivien kantolaitteiden kehittäminen.

IV artikla

of the United States of America determines that such co-operation will promote and will not constitute an unreasonable risk to its defence and security.

Article II

Paralleling the undertaking of the Government of the United States of America under this Agreement, the other member states of the North Atlantic Treaty Organization will, to the extent they deem necessary, communicate to the North Atlantic Treaty Organization, including its military and civilian elements, and to member states atomic information of their own origin of the same types provided for in this Agreement. The terms and conditions governing these communications by other member states will be the subject of subsequent agreements, but will be the same or similar to the terms and conditions specified in this Agreement.

Article III

The Government of the United States of America will communicate to the North Atlantic Treaty Organization, including its military and civilian elements, and to member states of the North Atlantic Treaty Organization requiring the atomic information in connection with their functions related to NATO missions, such atomic information as is determined by the Government of the United States of America to be necessary to:

- (a) the development of defence plans;
- (b) the training of personnel in the employment of and defence against atomic weapons and other military applications of atomic energy;
- (c) the evaluation of the capabilities of potential enemies in the employment of atomic weapons and other military applications of atomic energy; and
- (d) the development of delivery systems compatible with the atomic weapons which they carry.

Article IV

1. Amerikan yhdysvaltojen hallitus tekee tämän sopimuksen mukaista yhteistyötä lakiansa mukaisesti.

2. Amerikan yhdysvaltojen hallitus ei tämän sopimuksen perusteella siirrä ydinaseita, ydinaseiden ydinmateriaalia sisältämättömiä osia tai ydinasejärjestelmien ydinmateriaalia sisältämättömiä osia, joihin liittyy turvallisuusluokkaan "Restricted Data" kuuluvia tietoja.

3. Amerikan yhdysvaltojen hallituksen tämän sopimuksen mukaisesti välittämiä ydinpuolustustietoja on käytettävä yksinomaan Naton puolustussuunnitelmien ja -toimien suunnitteluun ja toteuttamiseen ja kantojärjestelmien kehittämiseen Pohjois-Atlantin liiton yhteisen edun mukaisesti.

V artikla

1. Tämän sopimuksen mukaisesti välitettävien ydinpuolustustietojen turvallisuutta suojataan täysimääräisesti Naton sovellettavien määräysten ja menettelyjen, sovittujen turvallisuusjärjestelyjen ja kansallisten lakien ja määräysten mukaisesti. Pohjois-Atlantin liitto tai sen jäsenvaltiot eivät saa missään tapauksessa soveltaa ydinpuolustustietojen suojaamiseen turvallisuusvaatimuksia, jotka ovat vähemmän rajoittavia kuin ne, jotka vahvistetaan asianmukaisissa Naton turvallisuusmääräyksissä ja muissa sovituissa turvallisuusjärjestelyissä, jotka ovat voimassa tämän sopimuksen voimaantulopäivänä.

2. Turvallisuusohjelma laaditaan ja sen soveltamista kaikissa Naton sotilas- ja siviilielimityksissä koordinoidaan Pohjois-Atlantin neuvoston alaisuudessa sovituissa turvallisuusjärjestelyissä vahvistettujen menettelyjen mukaisesti.

3. Amerikan yhdysvaltojen hallituksen tämän sopimuksen mukaisesti välittämät ydinpuolustustiedot asetetaan saataville käyttäen ydinpuolustustietojen välittämiseen tarkoitettuja nykyisiä tai myöhemmin sovittavia kanavia.

1. Co-operation under this Agreement will be carried out by the Government of the United States of America in accordance with its applicable laws.

2. Under this Agreement there will be no transfer by the Government of the United States of America of atomic weapons, non-nuclear parts of atomic weapons, or non-nuclear parts of atomic weapons systems involving Restricted Data.

3. The atomic information communicated by the Government of the United States of America pursuant to this Agreement shall be used exclusively for the preparation or implementation of NATO defence plans and activities and the development of delivery systems in the common interests of the North Atlantic Treaty Organization.

Article V

1. Atomic information communicated pursuant to this Agreement shall be accorded full security protection under applicable NATO regulations and procedures, agreed security arrangements, and national legislation and regulations. In no case will the North Atlantic Treaty Organization or its member states maintain security standards for the safeguarding of atomic information less restrictive than those set forth in the pertinent NATO security regulations and other agreed security arrangements in effect on the date this Agreement comes into force.

2. The establishment and co-ordination of the security programme in all NATO military and civilian elements will be effected under the authority of the North Atlantic Council in conformity with procedures set forth in agreed security arrangements.

3. Atomic information communicated by the Government of the United States of America pursuant to this Agreement will be made available through channels for communicating atomic information now existing or as may be hereafter agreed.

4. Pohjois-Atlantin liitto tai sen lainkäyttövaltaan kuuluvat henkilöt eivät saa välittää tai vaihtaa tämän sopimuksen mukaisesti välitettyjä tai vaihdettuja ydinpuolustustietoja luvattomille henkilöille tai luvattomien henkilöiden kanssa tai muutoin kuin tämän artiklan 5 kohdassa tarkoitetulla tavalla Pohjois-Atlantin liiton lainkäyttövallan ulkopuolelle.

5. Jollei Amerikan yhdysvaltojen hallitus toisin määrää, Pohjois-Atlantin liitto voi välittää sille annettuja Yhdysvaltojen ydinpuolustustietoja jäsenvaltioille siten kuin on välttämätöntä Naton operaatioihin liittyvien tehtävien suorittamiseksi, edellyttäen että tällaisten ydinpuolustustietojen levittäminen kyseisessä jäsenvaltiossa rajoittuu henkilöihin, jotka liittyvät Naton operaatioihin, joihin tietoja tarvitaan. Jäsenvaltiot sitoutuvat siihen, että Pohjois-Atlantin liitolta tällä tavoin tai muutoin tämän sopimuksen mukaisesti saatuja ydinpuolustustietoja ei siirretä luvattomille henkilöille tai vastaanottavan jäsenvaltion lainkäyttöalueen ulkopuolelle; tällaisia tietoja voidaan kuitenkin välittää Pohjois-Atlantin liitolle tai, jos Amerikan yhdysvaltojen hallitus antaa tähän luvan, muille jäsenvaltioille, jotka tarvitsevat tietoja Naton operaatioihin liittyviä tehtäviä varten.

VI artikla

Sopimuksen muiden määräysten estämättä Amerikan yhdysvaltojen hallitus saa määrätä, missä määrin sen Pohjois-Atlantin liiton tai jäsenvaltioiden saataville asettamia ydinpuolustustietoja saa levittää, määritellä ne henkilöryhmät, jotka saavat päästä tällaisiin tietoihin ja asettaa muita tarpeelliseksi katsomiaan rajoituksia tietojen levittämiselle.

VII artikla

4. Atomic information communicated or exchanged pursuant to this Agreement shall not be communicated or exchanged by the North Atlantic Treaty Organization or persons under its jurisdiction to any unauthorized persons or, except as provided in paragraph 5 of this article, beyond the jurisdiction of that Organization.

5. Unless otherwise specified by the Government of the United States of America, United States atomic information provided to the North Atlantic Treaty Organization may be communicated by the North Atlantic Treaty Organization to its member states as necessary to carry out functions related to NATO missions, provided that dissemination of such atomic information within such member states is limited to those specific individuals concerned with the NATO missions for which the information is required. Member states agree that atomic information so received from the North Atlantic Treaty Organization or otherwise pursuant to this Agreement will not be transferred to unauthorized persons or beyond the jurisdiction of the recipient member state; however, such information may be communicated to the North Atlantic Treaty Organization or, when authorised by the Government of the United States of America, to other member states requiring the information for functions related to NATO missions.

Article VI

Other provisions of this Agreement notwithstanding, the Government of the United States of America may stipulate the degree to which any of the atomic information made available by it to the North Atlantic Treaty Organization or member states may be disseminated, may specify the categories of persons who may have access to such information, and may impose such other restrictions on the dissemination of information as it deems necessary.

Article VII

1. Osapuolen, joka vastaanottaa ydinpuolustustietoja tämän sopimuksen nojalla, on käytettävä niitä ainoastaan tässä määriteltyihin tarkoituksiin. Keksinnöt tai löydöt, joita vastaanottava osapuoli tai sen lainkäyttöalueeseen kuuluvat henkilöt tekevät tällaisten hallussaan olevien tietojen tuloksena, on asetettava Amerikan yhdysvaltojen hallituksen saataville puolustustarkoituksiin veloituksetta mahdollisesti solmittavien sopimusten mukaisesti, ja niitä on suojattava tämän sopimuksen V artiklan mukaisesti.

2. Vastaanottava osapuoli on vastuussa kaikkien tämän sopimuksen mukaisesti välitettyjen tietojen soveltamisesta tai käytöstä; tiedot välittävä osapuoli ei anna mitään hyvitystä tai takuuta tällaisten tietojen soveltamisen tai käytön suhteen.

VIII artikla

Minkään tämän sopimuksen määräyksen ei saa katsoa syrjäyttävän tämän sopimuksen osapuolten kahdenvälisiä sopimuksia, joissa määrätään yhteistyöstä ydinpuolustustietojen vaihdossa, tai vaikuttavan tällaisiin sopimuksiin.

IX artikla

Tässä sopimuksessa

a) ”ydinase” tarkoittaa mitä tahansa ydinenergiaa hyödyntävää laitetta, jonka pää tarkoituksena on käyttö aseena, aseiden prototyyppinä tai aseiden testauslaitteena tai näiden kehittämisessä, lukuun ottamatta laitteen kuljettamiseen tai liikuttamiseen käytettäviä välineitä (jos tällaiset välineet ovat laitteen erillisiä ja erotettavissa olevia osia).

b) ”ydinpuolustustiedot”, joita Amerikan yhdysvaltojen hallitus antaa tämän sopimuksen mukaisesti, tarkoittaa tietoja, jotka Amerikan yhdysvaltojen hallitus on luokitellut turvallisuusluokkaan ”Restricted Data” tai ”Formerly Restricted Data”.

X artikla

1. A Party receiving atomic information under this Agreement shall use it for the purposes specified herein only. Any inventions or discoveries resulting from possession of such information on the part of a recipient Party or persons under its jurisdiction shall be made available to the Government of the United States of America for defence purposes without charge in accordance with such arrangements as may be agreed and shall be safeguarded in accordance with the provisions of Article V of this Agreement.

2. The application or use of any information communicated under this Agreement shall be the responsibility of the Party receiving it; the Party communicating the information does not provide any indemnity or warranty with respect to its application or use.

Article VIII

Nothing in this Agreement shall be considered to supersede or otherwise affect bilateral agreements between Parties to this Agreement providing for co-operation in the exchange of atomic information.

Article IX

For the purposes of this Agreement:

(a) “Atomic weapon” means any device utilising atomic energy, exclusive of the means for transporting or propelling the device (where such means is a separable and divisible part of the device), the principal purpose of which is for use as, or for development of, a weapon, a weapon prototype, or a weapon test device.

(b) “Atomic information” to be provided by the Government of the United States of America under this Agreement means information which is designated “Restricted Data” or “Formerly Restricted Data” by the Government of the United States of America.

Article X

1. Tämä sopimus tulee voimaan, kun Amerikan yhdysvaltojen hallitus on vastaanottanut kaikilta Pohjois-Atlantin sopimuksen osapuolilta ilmoituksen siitä, että ne haluavat sitoutua noudattamaan sopimuksen ehtoja.

2. Amerikan yhdysvaltojen hallitus ilmoittaa kaikille Pohjois-Atlantin sopimuksen osapuolille ja myös Pohjois-Atlantin liitolle kaikista ilmoituksista ja tämän sopimuksen voimaantulosta.

3. Tämä sopimus on voimassa siihen asti, kunnes se päätetään yksimielisellä sopimuksella tai kunnes toinen sopimus syrjäyttää sen, jolloin tämän koko sopimuksen päättyminen ei kuitenkaan vapauta ketään osapuolta tämän sopimuksen vaatimuksista suojata sopimuksen mukaisesti saataville asetettuja tietoja.

XI artikla

Sen estämättä, mitä Pariisissa 22 päivänä kesäkuuta 1955 allekirjoitetun ydinpuolustustietoja koskevasta yhteistyöstä tehdyn Pohjois-Atlantin sopimuksen osapuolten välisen sopimuksen VI artiklan 4 kohdassa määrätään, tämä sopimus syrjäyttää voimaan tullessaan edellä mainitun sopimuksen, jolloin kuitenkin edellä mainitun sopimuksen mukaisesti välitetyt tiedot katsotaan kaikissa tarkoituksissa tämän sopimuksen määräysten mukaisesti välitetyiksi tiedoiksi.

XII artikla

Tähän sopimukseen on merkittävä päivämäärä, josta lähtien se on avoinna allekirjoittamista varten, ja se pidetään avoinna allekirjoittamista varten, kunnes kaikki Pohjois-Atlantin sopimuksen osapuolet ovat allekirjoittaneet sen.

Tämän vakuudeksi allekirjoittaneet edustajat ovat allekirjoittaneet tämän sopimuksen valtioidensa puolesta, Pohjois-Atlantin liiton

1. This Agreement shall enter into force upon receipt by the Government of the United States of America of notification from all Parties to the North Atlantic Treaty that they are willing to be bound by the terms of the Agreement.

2. The Government of the United States of America will inform all Parties to the North Atlantic Treaty, and will also inform the North Atlantic Treaty Organization, of each notification and of the entry into force of this Agreement.

3. This Agreement shall remain in force until terminated by unanimous agreement or superseded by another agreement, it being understood, however, that termination of this Agreement as a whole shall not release any Party from the requirements of this Agreement to safeguard information made available pursuant to it.

Article XI

Notwithstanding the provisions of Article VI(4) of the Agreement between the Parties to the North Atlantic Treaty for Co-operation regarding Atomic Information, signed in Paris on 22nd June, 1955, the present Agreement shall upon its entry into force supersede the above-mentioned Agreement, it being understood, however, that information communicated under that Agreement shall be considered for all purposes to have been communicated under the provisions of this Agreement.

Article XII

This Agreement shall bear the date on which it is opened for signature and shall remain open for signature until it has been signed by all the States Parties to the North Atlantic Treaty.

In witness whereof the undersigned Representatives have signed the present Agreement on behalf of their respective States, members of the North Atlantic Treaty Organization, and on behalf of the North Atlantic Treaty Organization.

jäsenten puolesta ja Pohjois-Atlantin liiton puolesta.

Tehty Pariisissa 18 päivänä kesäkuuta 1964 yhtenä englannin ja ranskankielisenä alkuperäiskappaleena, jonka molemmat tekstit ovat yhtä todistusvoimaisia ja joka talletetaan Amerikan yhdysvaltojen hallituksen arkistoon.

Amerikan yhdysvaltojen hallitus toimittaa oikeaksi todistetut jäljennökset sopimuksesta kaikille valtioille, jotka ovat allekirjoittaneet sopimuksen ja liittyneet siihen.

TEKNINEN LIITE POHJOIS-ATLANTIN SOPIMUKSEN OSAPUOLTEN VÄLISEEN SOPIMUKSEEN YDINPUOLUSTUSTIETOJA KOSKEVASTA YHTEISTYÖSTÄ

Tämän liitteen määräyksillä pannaan täytäntöön tietyt määräykset, jotka sisältyvät Pariisissa 18 päivänä kesäkuuta 1964 ydinpuolustustietoja koskevasta yhteistyöstä tehtyyn sopimukseen (jäljempänä ”sopimus”), jonka erottamaton osa tämä liite on.

I OSA

Sopimuksen ehtojen mukaisesti ydinpuolustustiedot, joita Amerikan yhdysvaltojen hallitus saattaa asettaa Pohjois-Atlantin liiton ja sen jäsenvaltioiden saataville, ovat seuraavanlaisia:

- A. Tiedot, jotka voivat olla tarpeen keskinäisen puolustuksen suunnittelua, koulutusta ja logistisia vaatimuksia varten ja jotka koskevat niiden ydinaseiden määrää, sijaintia, tyyppiä, vaikutuksia, varustamista, varmistamista, käytön johtamisjärjestelmää ja laukaisua, jotka voidaan saattaa Pohjois-Atlantin liiton käyttöön tai tueksi.
- B. Vaikutukset, joita ydinaseiden räjäyttämisestä odotetaan aiheutuvan tai aiheutuu.

Done at Paris this 18th day of June 1964, in the English and French languages, both texts being equally authoritative, in a single original which shall be deposited in the archives of the Government of the United States of America.

The Government of the United States of America shall transmit certified copies thereof to all the signatory and acceding States.

TECHNICAL ANNEX TO THE AGREEMENT BETWEEN THE PARTIES TO THE NORTH ATLANTIC TREATY FOR CO-OPERATION REGARDING ATOMIC INFORMATION

The provisions of this Annex implement certain of the provisions of the Agreement for Co-operation Regarding Atomic Information done at Paris on 18th June, 1964 (hereinafter referred to as the Agreement) of which this Annex forms an integral part.

SECTION I

Subject to the terms and conditions of the Agreement, the types of atomic information which the Government of the United States of America may make available to the North Atlantic Treaty Organization and its member states are:

- A. As may be necessary for mutual defence planning, training, and logistical requirements, information concerning the numbers, locations, types, yields, arming, safing, command and control, and fuzing of those atomic weapons which can be made available for use by or in support of the North Atlantic Treaty Organization.
- B. Effects to be expected or resulting from the detonation of atomic weapons.
- C. Response of structures, equipment, communications and personnel to the effects of atomic weapons, including damage or casualty criteria.

C. Rakenteiden, laitteiden, liikenne- ja tietoliikenneyhteyksien ja henkilöstön reagointi ydinaseiden vaikutuksiin, mukaan lukien vahinkoa tai uhreja koskevat kriteerit.
D. Ydinaseiden vaikutusten analysointimenetelmät ja -menettelyt.
E. Tiedot mahdollisten vihollisvaltioiden valmiuksista ydinsotaan.
F. Tiedot ydinaseista ja ydinasejärjestelmistä, joita vaaditaan toimituskyvyn saavuttamiseksi tietyillä ydinaseilla, jotka voidaan saattaa Pohjois-Atlantin liiton käyttöön tai tueksi, mukaan lukien ydinasejärjestelmien arviointiin tarvittavat tiedot Naton vaatimusten ja strategian määrittämiseksi.

G. Kantojärjestelmiä koskevat tiedot, mukaan lukien taktiset ja tekniset tiedot ja tiedot ylläpito-, kokoamis-, kuljetus- ja laukaisuhenkilöstön tehtävistä, joita tiettyjen ydinaseiden toimintavalmiiksi saattaminen edellyttää.

H. Strategisen ilmahyökkäyksen odotettavissa olevat tulokset siltä osin kuin tiedot vaikuttavat Naton suunnitteluun.

I. Tiedot, joita tarvitaan tiettyjen ydinaseiden saattamiseen yhteensopiviksi tiettyjen kantolaitteiden kanssa.

J. Tiettyjen ydinaseiden ja niihin liittyvien toimintajärjestelmien turvallisuusominaisuudet ja asianmukaiset tiedot, joita tarvitaan pelastamiseen ja talteenottoon aseonnettomuuden sattuessa.

K. Tiedot, joita tarvitaan varauduttaessa ydinaseiden käyttöön ja torjuntaan ja henkilöstön kouluttamisessa tähän, mukaan lukien tiedot, jotka koskevat

1. lääketieteelliseen käyttöön tarkoitettujen isotooppien sotilaskäyttöä

2. puolustautumista radiologista sodankäyntiä vastaan.

L. Tiedot, jotka koskevat siviilipuolustusta ydinhyökkäyksiä vastaan.

M. Muut tiedot, jotka asianmukaiset Yhdysvaltojen viranomaiset saattavat määrittää tarpeellisiksi Pohjois-Atlantin liiton tukemiseksi ja jotka voidaan siirtää vuoden 1954 ydinenergialain säännösten,

D. Methods and procedures for analyses relating to the effects of atomic weapons.

E. Information on the capabilities of potential enemy nations for atomic warfare.

F. Information on atomic weapons and atomic weapons systems required for attainment of delivery capability with specified atomic weapons which can be made

available for use by or in support of the North Atlantic Treaty Organization, including information required for evaluation of atomic weapons systems to determine NATO requirements and strategy.

G. Information regarding delivery systems, including tactics and techniques and duties of maintenance, assembly, delivery and launch crews required for attainment of delivery capability with specified atomic weapons.

H. To the extent that they will influence NATO planning, the results to be expected from the strategic air offensive.

I. Information required for attainment of compatibility of specified atomic weapons with specified delivery vehicles.

J. Safety features of specified atomic weapons and of the operational systems associated with such weapons and information necessary and appropriate for salvage and recovery operations incident to a weapons accident.

K. Information required in planning for and training of personnel in the employment of and defence against atomic weapons and including information concerning:

1. Military uses of isotopes for medical purposes.

2. Defence against radiological warfare.

L. Information regarding civil defence against atomic attacks.

M. Other information as may be determined by appropriate United States Authorities to be necessary for support of the North Atlantic Treaty Organization and transferable under provisions of the Atomic Energy Act of 1954, as amended, and the Agreement.

SECTION II

sellaisena kuin se on muutettuna, ja sopimuksen määräysten mukaisesti.

II OSA

Sopimuksen nojalla ei välitetä mitään tietoja muista ydinenergian sotilassovelluksista, sotilaskäyttöön tarkoitetuista reaktoreista tai merivoimien ydinkäyttövoimalaitoksista.

TURVALLISUULIITE Pohjois-Atlantin sopimuksen osapuolten väliseen sopimukseen ydinpuolustustietoja koskevasta yhteistyöstä

Tässä liitteessä määritellään turvallisuustoimenpiteet, joita Pohjois-Atlantin liiton ja sen jäsenvaltioiden on sovellettava suojataksaan ydinpuolustustietoja, jotka Amerikan yhdysvaltojen hallitus asettaa Pohjois-Atlantin liiton ja sen jäsenvaltioiden saataville Pariisissa 18 päivänä kesäkuuta 1964 ydinpuolustustietoja koskevasta yhteistyöstä tehdyn sopimuksen mukaisesti (jäljempänä ”sopimus”), jonka erottamaton osa tämä liite on. Jos muu Pohjois-Atlantin liiton jäsen kuin Amerikan yhdysvaltojen hallitus asettaa ydinpuolustustietoja saataville sopimuksen II artiklan mukaisesti, tällaisia tietoja on suojattava turvallisuustoimenpitein, joiden on oltava vähintään yhtä rajoittavia kuin tässä liitteessä vahvistetut toimenpiteet.

I OSA YLEISTÄ

A. Naton sotilas- ja siviilielinten ja jäsenvaltioiden on sovellettava sopimuksen mukaisesti välitettyihin ydinpuolustustietoihin Naton turvallisuusmääräyksiä, jotka ovat vähintään yhtä rajoittavia kuin asiakirjassa C-M(55)15(final) ja sen 1 päivänä tammikuuta

No information on other military applications of atomic energy, military reactors, or naval nuclear propulsion plants, will be communicated under the Agreement.

SECURITY ANNEX TO THE AGREEMENT BETWEEN THE PARTIES TO THE NORTH ATLANTIC TREATY FOR CO-OPERATION REGARDING ATOMIC INFORMATION

This Annex sets forth the security measures which the North Atlantic Treaty Organization and the member states shall apply to safeguard atomic information made available by the Government of the United States of America to the North Atlantic Treaty Organization and its member states pursuant to the Agreement for Co-operation Regarding Atomic Information done at Paris on 18th June, 1964 (referred to hereinafter as “the Agreement”) of which this Annex is an integral part. In the event a member of the North Atlantic Treaty Organization other than the Government of the United States of America makes atomic information available pursuant to Article II of the Agreement, such information shall be safeguarded by security measures no less restrictive than those set forth in this Annex.

SECTION I GENERAL

A. NATO security regulations, no less restrictive than those which are presently set forth in C-M(55)15(Final) and the Confidential Supplement of 1st January, 1961, thereto, as well as the security measures specified in this Annex, shall be applied by NATO military and civilian elements and by member states to atomic information communicated pursuant to the Agreement.

B. The security programme as implemented by all NATO military and civilian elements and by member states receiving atomic

1961 tehdyssä luottamuksellisessa täydennysasiakirjassa määritellyt nykyiset määräykset, sekä tässä liitteessä määriteltyjä turvallisuusmenpiteitä.

B. Turvallisuusohjelmassa, jonka kaikki Naton sotilas- ja siviilielimet ja sopimuksen mukaisesti ydinpuolustustietoja vastaanottavat jäsenvaltiot panevat täytäntöön, on määrättävä kaikkien tässä liitteessä vahvistettujen turvallisuusmääräysten toteuttamisesta.

C. Pääsihteerin, joka toimii Pohjois-Atlantin neuvoston nimissä ja alaisuudessa, tehtävänä on valvoa ydinpuolustustietojen sopimuksen mukaiseen suojaamiseen tarkoitettun Naton turvallisuusohjelman soveltamista. Hän varmistaa tämän liitteen X osassa esitetyn menettelyin, että Naton siviili- ja sotilaselimet ja kansalliset siviili- ja sotilaselimet toteuttavat kaikki Naton turvallisuusohjelmassa edellytetyt toimenpiteet sopimuksen mukaisesti vaihdettujen tietojen suojaamiseksi.

D. Kenelläkään henkilöllä ei ole oikeutta päästä ydinpuolustustietoihin pelkästään virka-aseman, toimen tai turvallisuuspalveluksen perusteella.

E. Pääsy Pohjois-Atlantin liiton saataville asetettuihin ydinpuolustustietoihin on rajattava sellaisiin Pohjois-Atlantin liiton jäsenvaltioiden kansalaisiin, joille on annettu turvallisuuspalvelustodistus tämän liitteen II osan mukaisesti ja joiden tehtävät edellyttävät pääsyä kyseisiin tietoihin.

F. Pääsy sopimuksen mukaisesti jäsenvaltion saataville asetettuihin ydinpuolustustietoihin on rajoitettava sellaisiin jäsenvaltion kansalaisiin, joille on annettu turvallisuuspalvelustodistus tämän liitteen II osan mukaisesti ja joiden tehtävät edellyttävät pääsyä kyseisiin tietoihin, jotta kyseinen jäsenvaltio voi täyttää velvollisuutensa ja Pohjois-Atlantin liitolle antamansa sitoumukset.

II OSA HENKILÖSTÖN TURVALLISUUS

A. Kenellekään henkilölle ei saa antaa turvallisuuspalvelustodistusta ydinpuolustustietoihin pääsyä varten, jollei

information pursuant to the Agreement shall provide fully for carrying out the security requirements laid down in this Annex.

C. The Secretary General, acting in the name of the North Atlantic Council and under its authority, shall be responsible for supervising the application of the NATO security programme for the protection of atomic information under the Agreement. He will ascertain by means of the procedures set forth in Section X of this Annex that all measures required by the NATO Security programme are taken in NATO civil and military elements and national civil and military elements to protect the information exchanged under the Agreement.

D. No individual shall be entitled to access to atomic information solely by virtue of rank, appointment, or security clearance.

E. Access to atomic information made available to the North Atlantic Treaty Organization shall be limited to nationals or member states of the North Atlantic Treaty Organization who have been granted security clearances in accordance with Section II of this Annex and whose responsibilities require access to the information.

F. Access to atomic information made available to a member state pursuant to the Agreement shall be limited to its nationals who have been granted security clearances in accordance with Section II of this Annex and whose duties require access in order that the member state can fulfil its responsibilities and commitments to the North Atlantic Treaty Organization.

SECTION II PERSONNEL SECURITY

A. No individual shall be granted a security clearance for access to atomic information unless it is determined that such clearance will not endanger the security of the North Atlantic Treaty Organization or the national security of the member states of the North Atlantic Treaty Organization.

B. Prior to affording access to atomic information, the determination of eligibility

todeta, ettei todistuksen antaminen vaaranna Pohjois-Atlantin liiton turvallisuutta tai Pohjois-Atlantin liiton jäsenvaltioiden kansallista turvallisuutta.

B. Ennen pääsyn antamista ydinpuolustustietoihin jokaisen henkilön, jolle tällainen pääsy annetaan, kelpoisuus on määritettävä (päätös turvallisuus selvitystodistuksen antamisesta) asianomaisen valtion vastuuviranomaisen toimesta.

C. Päätöksen siitä, onko turvallisuus selvitystodistuksen antaminen selvästi turvallisuusintressien mukaista, on perustuttava kaikkiin saatavilla oleviin tietoihin. Ennen päätöksentekoa valtion vastuuviranomainen tekee selvityksen asiasta, ja kerättyjä tietoja tarkastellaan niiden epäedullisten tietojen päätyyppien valossa, jotka kyseenalaistavat henkilön kelpoisuuden turvallisuus selvitystodistuksen saamiseen, sellaisina kuin nämä päätyypit on esitetty asiakirjaan C-M(55)15(final) 1 päivänä tammikuuta 1961 tehdyn luottamuksellisen täydennysasiakirjan III osassa.

D. Selvityksen vähimmäisalan ja -laajuuden on vastattava asiakirjaan C-M(55)15(final) tehdyn luottamuksellisen täydennysasiakirjan II osassa asetettuja vaatimuksia, paitsi että turvallisuus selvitystodistus, jonka perusteella annetaan pääsy turvallisuusluokkaan "Secret" kuuluviin ydinpuolustustietoihin, edellyttää taustaselvitystä muilta kuin jäsenvaltioiden asevoimiin kuuluvilta tai puolustusvoimien siviilihenkilöstöltä.

E. Kunkin ydinpuolustustietoja käsittelevän organisaation on ylläpidettävä asianmukaista rekisteriä niiden henkilöiden turvallisuus selvityksistä, joille on annettu pääsy tällaisiin tietoihin kyseisessä organisaatiossa. Kaikki turvallisuus selvitystodistukset on tarkastettava tilanteen sitä vaatiessa sen varmistamiseksi, että ne vastaavat kyseisen henkilön työsuhteeseen kulloinkin sovellettavia vaatimuksia, ja tarkastettava uudestaan ensi tilassa, jos saadaan tieto siitä, ettei enää välttämättä ole turvallisuusintressien mukaista jatkaa

(decision to grant security clearance) for each individual to be afforded such access shall be made by a responsible authority of the government of the individual concerned.

C. The decision as to whether the granting of a security clearance is clearly consistent with the interests of security shall be a determination based on all available information. Prior to this determination, an investigation shall be conducted by a responsible government authority and the information developed shall be reviewed in the light of the principal types of derogatory information which create a question as to an individual's eligibility for security clearance, as these are set forth in Section III of the Confidential Supplement of 1st January, 1961, to C-M(55)15(Final).

D. The minimum scope and extent of the investigation shall be in accordance with the standards set out in Section II of the Confidential Supplement to C-M(55)15(Final), except that a background investigation shall be required for clearance for access to atomic information classified Secret for individuals other than members of the armed forces or civilian personnel of the military establishments of the member states.

E. Each establishment handling atomic information shall maintain an appropriate record of the clearance of individuals authorised to have access to such information at that establishment. Each clearance shall be reviewed, as the occasion demands, to insure that it conforms with the current standards applicable to the individual's employment, and shall be re-examined as a matter of priority when information is received which indicates that continued employment involving access to atomic information may no longer be consistent with the interests of security.

F. Effective liaison shall be maintained in each state between the national agencies responsible for national security and the authority responsible for making clearance determinations to assure prompt notification of information with derogatory implications developed subsequent to the grant of security clearance.

työsuhdetta, johon liittyy pääsy ydinpuolustustietoihin.

F. Kaikissa valtioissa on pidettävä tehokkaasti yhteyttä kansallisesta turvallisuudesta vastaavien virastojen ja turvallisuusselvityksistä päätöksiä tekevien viranomaisten välillä sen varmistamiseksi, että tiedoista, jotka viittaavat epäedulliseen kehitykseen turvallisuusselvitystodistuksen antamisen jälkeen, ilmoitetaan viipymättä.

III OSA FYYSINEN TURVALLISUUS

A. Ydinpuolustustietoja on suojattava fyysisesti vakoilulta, sabotaasilta, luvattomalta pääsylvä tai muilta vihamielisiltä toimilta. Tällaisen suojaamisen on oltava suhteessa kyseessä olevan turvallisuusintressin merkittävyyteen.

B. Seuraavien varmistamiseksi on laadittava ydinpuolustustietojen fyysisistä turvallisuutta koskevia ohjelmia:

1. Välittömästi käytettävissä olevien, arkistoitujen tai kuljetettavina olevien ydinpuolustustietojen asianmukainen suojaaminen.
2. Valvotun pääsyn turvallisuusalueiden perustaminen, jos tämä katsotaan tarpeelliseksi turvallisuusluokiteltujen ydinpuolustustietojen arkaluontoisuuden, luonteen, määrän ja käytön vuoksi ja kyseessä olevan rakennuksen tai rakennusten luonteen ja sijainnin vuoksi.
3. Valvotun pääsyn järjestelmä, jonka on sisällettävä menettelyt, joiden perusteella toimivaltainen viranomainen myöntää pääsyn, tarkat menetelmät henkilöstön tunnistamiseksi ja vastuu tunnistamisvälineistä ja välineet, joilla rajoitetaan liikkumista turva-alueilla ja pääsyä niihin.

C. Edellä olevan B kohdan määräykset täydentävät asiakirjan C-M(55)15(final) IV osassa vahvistettuja menettelyjä.

IV OSA YDINPUOLUSTUSTIETOJEN VALVONTA

SECTION III PHYSICAL SECURITY

A. Atomic information shall be protected physically against espionage, sabotage, unauthorised access or any other hostile activity. Such protection shall be commensurate with the importance of the security interest involved.

B. Programmes for physical security of atomic information shall be established so as to assure:

1. Proper protection of atomic information on hand for immediate use, in storage or in transit.
2. The establishment of security areas, with controlled access, when deemed necessary by reason of the sensitivity, character, volume and use of the classified atomic information, and the character and location of the building or buildings involved.

3. A system of controlled access which shall embody procedures for a competent authority to authorise access, accurate methods of personnel identification and accountability for identification media; and a means of enforcing limitations on movement within, and access to, security areas.

C. The provisions of paragraph B above will be in addition to the procedures set forth in Section IV of C-M(55)15(Final).

SECTION IV CONTROL OF ATOMIC INFORMATION

A. Information control programmes shall be maintained which will have for their basic purposes:

1. Control of access.
2. Ready accountability commensurate with the degree of sensitivity.
3. Destruction when no longer needed.

B. Security classifications applied by the Government of the United States of America to atomic information communicated under the Agreement shall be observed at all times: regrading or declassification may be done only with the approval of the Government of the United States of America.

A. On ylläpidettävä tietojen valvontaohjelmia, joiden perustavoitteina ovat

1. pääsyn valvonta
2. tilivelvollisuuden toteutuminen, joka on suhteessa arkaluontoisuuteen
3. tuhoaminen, kun tietoja ei enää tarvita.

B. Amerikan yhdysvaltojen hallituksen sopimuksen perusteella välitettyihin ydinpuolustustietoihin soveltamia turvallisuusluokituksia on noudatettava aina; turvallisuusluokituksen muuttaminen tai poistaminen on mahdollista ainoastaan Amerikan yhdysvaltojen hallituksen suostumuksella.

C. Asiakirjat, jotka sisältävät sopimuksen mukaisesti välitetyjä Yhdysvaltojen ydinpuolustustietoja, on varustettava Naton merkinnöin ja niiden turvallisuusluokan on vastattava Amerikan yhdysvaltojen hallituksen antamaa turvallisuusluokkaa, ja merkintöjen perään on laitettava sana ”ATOMAL”. Lisäksi asiakirjaan on lisättävä seuraava merkintä asiakirjan kielellä: ”This document contains United States atomic information (Restricted Data or Formerly Restricted Data) made available pursuant to the NATO Agreement for Co-operation Regarding Atomic Information dated 18th June, 1964 and will be safeguarded accordingly.” [Tämä asiakirja sisältää Yhdysvaltojen ydinpuolustustietoja (turvallisuusluokkaan ”Restricted Data” tai ”Formerly Restricted Data” kuuluvia), jotka on asetettu saataville 18 päivänä kesäkuuta 1964 päivätyn ydinpuolustustietoja koskevasta yhteistyöstä tehdyn Naton sopimuksen mukaisesti ja se on suojattava asianmukaisesti.]

D. Kaikista merkinnällä ”Top Secret” tai ”Secret” varustetuista asiakirjoista ja kaikista asiakirjoista, joille on asetettu erityisrajoituksia sopimuksen VI artiklan mukaisesti, on ylläpidettävä vastuurekisteriä. Näistä rekistereistä on käytävä ilmi kaikkien erityisrajoitusten alaisia asiakirjoja vastaanottaneiden henkilöllisyys.

E. Yhdysvaltojen ydinpuolustustietoja sisältävistä asiakirjoista, jotka on varustettu edellä C kohdassa määritellyin merkinnöin,

C. Documents containing United States atomic information communicated under the Agreement shall bear NATO markings and a security classification equivalent to that assigned by the Government of the United States of America, followed by the word ATOMAL. In addition, the following marking shall be entered on the document in the language of the document: “This document contains United States atomic information (Restricted Data or Formerly Restricted Data) made available pursuant to the NATO Agreement for Co-operation Regarding Atomic Information dated 18th June, 1964 and will be safeguarded accordingly.”

D. Accountability records shall be maintained for all Top Secret and Secret Documents, and for all documents on which special limitations have been placed in accordance with Article VI of the Agreement. These records shall show the identity of all recipients of documents on which special limitations have been placed.

E. Reproductions, including extracts and translations, of documents containing United States atomic information bearing the markings specified in paragraph C above may be made under the following rules:

1. Documents classified Secret and Top Secret may be reproduced only with the prior approval of the Government of the United States of America. Such documents shall bear a suitable notation to this effect. In emergencies when prior approval cannot be obtained in time, this rule may be waived, but the Government of the United States of America shall be so informed by the most expeditious means.

2. Documents classified Confidential may be reproduced only as necessary to meet current requirements.

voidaan tehdä jäljennöksiä, mukaan lukien otteet ja käännökset, noudattaen seuraavia sääntöjä:

1. Turvallisuusluokkiin ”Secret” ja ”Top Secret” kuuluvia asiakirjoja saa jäljentää vain, jos tähän saadaan ennakkohyväksyntä Amerikan yhdysvaltojen hallitukselta.

Tällaisiin asiakirjoihin on tehtävä asianmukainen merkintä. Häätötilanteissa, joissa ennakkohyväksyntää ei ole mahdollista saada ajoissa, tästä säännöstä voidaan luopua, mutta asiasta on ilmoitettava Amerikan yhdysvaltojen hallitukselle mahdollisimman pikaisesti.

2. Turvallisuusluokkaan ”Confidential” kuuluvia asiakirjoja saa jäljentää vain, jos se on välttämätöntä nykyisten vaatimuksen täyttämiseksi.

3. Jäljennökset, mukaan lukien otteet ja käännökset, on varustettava kaikilla alkuperäisestä asiakirjasta löytyvillä turvallisuusmerkinnöillä (mukaan lukien C kohdassa esitetyt merkinnät), ja niille on suoritettava samat vastuutarkastukset kuin alkuperäiselle asiakirjalle. Jos kappaleilla on erilliset turvallisuusluokat, ydinpuolustustiedoista otteita sisältävien asiakirjojen turvallisuusluokan on oltava sama kuin korkeimpaan luokkaan kuuluvan kappaleen, josta otteet otettiin, ja se on tarvittaessa varustettava C kohdassa määritellyllä merkinnällä.

Ydinpuolustustietoja sisältäville otteille suoritettavien vastuutarkastusten on oltava tämän osan D kohdan määräysten mukaisia. Lisäksi alkuperäiselle asiakirjalle mahdollisesti asetetut erityisrajoitukset koskevat myös otteita sisältäviä asiakirjoja. F. Asiakirjat, jotka on laadittu sopimuksen mukaisesti suullisesti tai visuaalisesti vastaanotettujen ydinpuolustustietojen kirjaamiseksi, on varustettava edellä C kohdassa määritellyillä merkinnöillä, ja niihin on sovellettava kyseiseen turvallisuusluokkaan sovellettavia vastuuta ja valvontaa koskevia sääntöjä.

V OSA TIEDONSIIRTOKANAVAT

Amerikan yhdysvaltojen hallitus välittää ydinpuolustustietoja sopimuksen mukaisesti,

3. Reproductions, including extracts and translations, shall bear all security markings (including the marking described in paragraph C) found on the original document and shall be placed under the accountability controls applied to the original document. Where paragraphs bear separate classifications, the security classification of documents containing extracted atomic information shall bear the classification of the paragraph with the highest classification from which extracts were taken and where appropriate the marking specified in paragraph C.

Accountability controls for extracted atomic information shall be as provided in paragraph D of this section. Further, such special limitations as may have been placed on the original document shall apply to documents containing the extracts.

F. Documents prepared to record atomic information received under the Agreement by oral or visual means shall bear the markings specified in paragraph C above and shall be subject to the rules for accountability and control applicable to the level of classification involved.

SECTION V CHANNELS OF TRANSMISSION

Communications by the Government of the United States of America of atomic information under the Agreement, including oral and visual communication, shall be through channels now existing or as may be hereafter agreed. To assist the Secretary General in the discharge of his security responsibilities under paragraph C of Section I of the present Annex, the Government of the United States of America shall provide the Secretary General with sufficient information to identify each written communication of atomic information by the Government of the United States of America and each communication authorised by the Government of the United States of America under the Agreement. This information will also be sent to the Standing Group for all communications made to military elements.

mukaan lukien suullisesti ja visuaalisesti, nykyisten tai myöhemmin sovittavien kanavien kautta. Avustaakseen pääsihteeriä tämän liitteen I osan C kohdan mukaisten turvallisuusvastuiden täyttämässä Amerikan yhdysvaltojen hallitus antaa pääsihteerille riittävästi tietoa, jotta hän voi tunnistaa Amerikan yhdysvaltojen hallituksen ydinpuolustustietojen kunkin kirjallisen välittämisen ja kunkin välittämisen, jonka Amerikan yhdysvaltojen hallitus on sopimuksen nojalla valtuuttanut. Nämä tiedot on myös lähetettävä pysyväle ryhmälle kaikkien sotilaselimille välitettyjen tietojen osalta.

VI OSA RAPORTIT

A. Kunkin jäsenvaltion ja Naton sotilas- ja siviilielimen, joka vastaanottaa Yhdysvaltojen ydinpuolustustietoja sopimuksen mukaisesti, on toimitettava joka vuosi 31 päivään maaliskuuta mennessä nykyisiä ja myöhemmin sovittavia kanavia käyttäen pääsihteerin välityksellä Amerikan yhdysvaltojen hallitukselle raportti, joka sisältää seuraavat:

1. Luettelo kaikista ydinpuolustusasiakirjoista, jotka Amerikan yhdysvaltojen hallitukselta on saatu kahdentoista kuukauden aikana edellisen vuoden joulukuun 31 päivään päättyen.
  2. Rekisteri edellä 1 kohdassa lueteltujen asiakirjojen jakelusta.
  3. Todistus siitä, että kaikille ydinpuolustusasiakirjoille, joista jäsenvaltio tai Naton sotilas- tai siviilielin on sopimuksen mukaisesti vastuussa, on suoritettu fyysinen katselmus. Todistuksen on myös sisällettävä luettelo kaikista kateissa olevista asiakirjoista ja katoamisesta suoritettujen tutkimusten tulokset ja korjaavat toimet, joihin on ryhdytty vastaavan tapahtuman estämiseksi.
- B. Jos sopimuksen mukaisesti välitetyt Yhdysvaltojen ydinpuolustustiedot vaarantuvat asiakirjojen katoamisen tai

SECTION VI REPORTS

A. Each member state and NATO military and civilian element which receives United States atomic information under the Agreement shall submit by 31st March of each year, utilising channels now existing or as may be hereafter agreed, through the Secretary General to the Government of the United States of America a report containing the following:

1. A list of all atomic documents received from the Government of the United States of America during the twelve months ending 31st December of the previous year.
  2. A record of the distribution of the documents listed in paragraph 1 above, and
  3. A certification that a physical muster has been made of all atomic documents for which the member state or NATO military or civilian element is accountable under the Agreement. The certification shall include a list of all documents unaccounted for, with a statement of the results of the investigation of the loss and the corrective action taken to prevent a recurrence.
- B. If United States atomic information communicated under the Agreement is compromised by loss of documents or any other means, an immediate report including all pertinent information concerning the compromise shall be made, utilising channels now existing or as may be hereafter agreed, to the Secretary General and the Government of the United States of America.

SECTION VII SECURITY EDUCATION

Member states and NATO military and civilian elements receiving information under the Agreement shall maintain an adequate programme to assure that all individuals who are authorised access to atomic information are informed of their responsibilities to safeguard that information. The programme shall include a

jonkin muun synn vuoksi, vaarantumisesta on toimitettava pääsihteerille ja Amerikan yhdysvaltojen hallitukselle välittömästi kaikki sitä koskevat oleelliset tiedot sisältävä raportti käyttäen nykyisiä tai myöhemmin sovittavia kanavia.

*VII OSA
TURVALLISUUSKOULUTUS*

Sopimuksen mukaisesti tietoja vastaanottavien jäsenvaltioiden ja Naton siviili- ja sotilaselinten on ylläpidettävä asianmukaista ohjelmaa sen varmistamiseksi, että kaikki henkilöt, joilla on lupa päästä ydinpuolustustietoihin, ovat tietoisia vastuustaan suojata kyseisiä tietoja. Ohjelman on sisällettävä yksityiskohtainen perehdytys, määräajoin järjestettävä yksilön vastuiden kertaus ja loppuhaastattelu, jossa painotetaan jatkuvaa vastuuta suojata ydinpuolustustietoja.

*VIII OSA
TURVALLISUUSLUOKITELTUIJEN
SOPIMUSTEN TURVALLISUUS*

Jokaisen turvallisuusluokitellun sopimuksen, alihankintasopimuksen, konsulttisopimuksen ja muun sopimuksen, jonka sopimuksen osapuolet ovat tehneet ja jonka täytäntöönpanoon liittyy pääsy sopimuksen mukaisesti vaihdettuihin ydinpuolustustietoihin, on sisällettävä asianmukaiset määräykset, joilla asetetaan kyseessä oleville yksityisille osapuolille velvollisuus noudattaa tässä liitteessä vahvistettuja turvallisuusmääräyksiä.

*IX OSA
TURVALLISUUSJÄRJESTELMÄN
JATKUVA ARVIOINTI*

A. Tunnustetaan, että turvallisuuskäytäntöjen tehokasta ja täsmällistä noudattamista voidaan oleellisesti edistää turvallisuushenkilöstön vastavuoroisilla vierailuilla. Näin ollen jatketaan turvallisuuskäytäntöjä, -vaatimuksia ja -menettelyjä koskevien

specific initial indoctrination and orientation, periodic re-emphasis of individual responsibilities and a termination interview stressing the continuing responsibilities for protection of atomic information.

*SECTION VIII
SECURITY OF CLASSIFIED CONTRACTS*

Every classified contract, sub-contract, consultant agreement or other arrangement entered into by Parties to the Agreement, the performance of which involves access to atomic information exchanged under the Agreement, shall contain appropriate provisions imposing obligations on the private parties involved to abide by the security arrangements set forth in this Annex.

*SECTION IX
CONTINUING REVIEW OF SECURITY
SYSTEM*

A. It is recognised that effective and prompt implementation of security policies can be materially advanced through reciprocal visits of security personnel. It is agreed to continue a thorough exchange of views relative to security policies, standards and procedures and to permit United States security working groups to examine and view at first hand the procedures and practices of the agencies of the North Atlantic Treaty Organization and of the agencies of member states responsible for the protection of documents and information communicated under the Agreement, such visits to be undertaken with a view to achieving an understanding of adequacy and reasonable comparability of the respective security systems.

B. The Secretary General, and the Standing Group in the case of visits to military elements, will be informed of these visits and reports setting forth pertinent findings of the United States working groups will be furnished to them following each visit. All

näkemyksen perusteellista vaihtoa ja annetaan Yhdysvaltojen turvallisuusryhmien tutkia ja tarkastaa paikan päällä sellaisten Pohjois-Atlantin liiton toimistojen ja jäsenvaltioiden virastojen menettelyt ja käytännöt, jotka vastaavat sopimuksen mukaisesti välitettyjen asiakirjojen ja tietojen suojaamisesta, jolloin tällaisia vierailuja suoritetaan tietojen saamiseksi vastaavien turvallisuusjärjestelmien riittävydestä ja kohtuullisesta vertailukelpoisuudesta.

B. Näistä vierailuista ilmoitetaan pääsihteerille ja sotilaselimiin kohdistuvista vierailuista pysyväle ryhmälle, ja niille toimitetaan jokaisen vierailun jälkeen raportti, joka sisältää Yhdysvaltojen työryhmien oleelliset havainnot. Kaikki kansallisiin elimiin tehtävät vierailut suoritetaan yhteistyössä kyseessä olevien valtioiden kansallisten turvallisuusviranomaisten kanssa.

X OSA *TURVALLISUUSTARKASTUKSET*

A. Kaikille Naton sotilas- ja siviilielimille sekä jäsenvaltioille, jotka ovat vastaanottaneet ydinpuolustustietoja sopimuksen mukaisesti, suoritetaan säännöllisesti kattava turvallisuustarkastus ja vähintään kerran kahdessatoista kuukaudessa tämän liitteen I osan A kohdassa määriteltyjen kriteerien mukaisesti. Naton turvallisuusohjelman soveltamisesta vastuussa olevat Naton toimistot suorittavat nämä tarkastukset käyttäen päteviä henkilöitä. Neuvosto voi halutessaan ja katsoessaan tämän tarpeelliseksi määrätä suoritettavaksi erityistarkastuksia ja nimittää ad hoc - tarkastusryhmiä, jotka koostuvat Naton siviili- ja sotilaselinten henkilöstöstä tai muista pätevistä henkilöistä. Jäsenvaltioiden sotilas- ja siviilielimiin tehtäviä vierailuja koordinoidaan asianmukaisten kansallisten viranomaisten kanssa.

B. Kaikki turvallisuusohjelman vaiheet tarkastetaan, ja kolmenkymmenen päivän kuluessa tarkastuksen suorittamisesta pääsihteerille lähetetään kirjallinen raportti, jonka on sisällettävä luettelo kaikista

visits to national elements will be carried out in co-operation with the national security authorities of the states concerned.

SECTION X *SECURITY INSPECTIONS*

A. Comprehensive security inspection of all NATO military and civilian elements and member nations which have received atomic information under the Agreement shall be made regularly, but not less often than once every twelve months, in accordance with the criteria set forth in Section I, paragraph A of this Annex. These inspections shall be made by the NATO agencies having responsibility for the application of the NATO security programme, using qualified personnel. The Council may, as it considers necessary or desirable, direct special inspections to be made and designate ad hoc inspection teams composed of personnel from NATO civilian and military agencies or other qualified personnel. Visits to military and civilian elements of member states will be coordinated with the appropriate national authorities.

B. All phases of the security programme shall be examined and within thirty days after the completion of the inspection, a written report that shall include a list of any deficiencies found in the application of the security regulations will be sent to the Secretary General.

C. Copies of these inspection reports shall be made available by the Secretary General to the United States pursuant to the Agreement and, consistent with other provisions thereof and as may be appropriate, to the installation inspected, the national security authority concerned, and the military headquarters.

D. Within thirty days after receipt of the inspection report, the appropriate authorities of the NATO or national element inspected shall forward to the Secretary General a report of action taken to correct all deficiencies listed in the inspection report.

After reviewing the inspection reports and the reports of corrective action taken, the Secretary General, acting on behalf of the

turvallisuusmääräysten soveltamisessa havaituista puutteista.

C. Pääsihteerin on toimitettava näiden tarkastusraporttien jäljennökset Yhdysvalloille sopimuksen mukaisesti ja tarvittaessa tarkastetulle elimelle, kyseisille kansallisille turvallisuusviranomaisille ja sotilasesikunnille sopimuksen muiden määräysten mukaisesti.

D. Tarkastetun Naton tai kansallisen elimen toimivaltaisten viranomaisten on toimitettava kolmenkymmenen päivän kuluessa tarkastusraportin vastaanottamisesta pääsihteerille raportti toimista, joihin on ryhdytty kaikkien tarkastusraportissa lueteltujen puutteiden korjaamiseksi. Vastaanotettuaan tarkastusraportit ja korjaavista toimista laaditut raportit neuvoston puolesta toimivan pääsihteerin on tarpeen mukaan kiinnitettävä kansallisten viranomaisten, pysyvän ryhmän tai kyseisen siviilielimen huomio siihen, mitä muita toimia mahdollisesti tarvitaan Naton turvallisuuskriteerien ja tämän sopimuksen määräysten täyttämiseksi. Korjaavista toimista laadittujen raporttien jäljennökset ja jäljennökset pääsihteerin tämän kohdan mukaisesti mahdollisesti antamista kommentteista on jaeltava tämän osan C kohdan tarkastusraportteja koskevien määräysten mukaisesti.

E. Jos turvallisuustarkastuksesta johtuvaan korjaavaan toimenpiteeseen liittyvä ongelma jää edelleen ratkaisematta tämän osan D kohdassa vahvistettujen menettelyjen soveltamisen jälkeen, pääsihteeri saattaa asian neuvoston tiedoksi ja suosittelee samalla, että nimitettäisiin ad hoc tarkastusryhmä tutkimaan ongelmaa ja raportoimaan neuvostolle, joka ryhtyy tämän perusteella asianmukaisiin toimenpiteisiin.

Council, shall, as appropriate, draw the attention of the national authorities, the Standing Group or the civilian element concerned to whatever further action may be required to meet NATO security criteria and the provisions of this Agreement. Copies of the reports of corrective action as well as copies of any comments forthcoming from the Secretary General in accordance with this paragraph shall be distributed in the same manner as provided in paragraph C of this Section for the inspection reports. E. In the event that a problem regarding corrective action existing from a security inspection remains unresolved after the application of procedures set forth in paragraph D of this Section the Secretary General shall bring the matter to the attention of the Council with a recommendation that an ad hoc inspection team be designated to investigate the problem and report to the Council, which will thereupon take appropriate action.

**PÖYTÄKIRJA
YDINPUOLUSTUSTIETOJA
KOSKEVASTA YHTEISTYÖSTÄ
POHJOIS-ATLANTIN SOPIMUKSEN
OSAPUOLTEN VÄLILLÄ TEHDYN
SOPIMUKSEN
TURVALLISUUSLIITTEEN
MUUTTAMISESTA**

Katsoen, että ydinpuolustustietojen turvallisuuden kehittyminen edellyttää muutosta siihen aikaväliin, jolla tehdään kattava turvallisuustarkastus kaikille Naton sotilas- ja siviilielimille sekä jäsenvaltioille, jotka ovat vastaanottaneet tietoja ydinpuolustustietoja koskevasta yhteistyöstä Pohjois-Atlantin sopimuksen osapuolten välillä tehdyn sopimuksen mukaisesti,

allekirjoittaneet osapuolet ovat sopineet seuraavasta:

1 artikla

Muutetaan ydinpuolustustietoja koskevasta yhteistyöstä Pohjois-Atlantin sopimuksen osapuolten välillä Pariisissa 18 päivänä kesäkuuta 1964 tehdyn sopimuksen turvallisuusliitte 2 artiklassa määrättyllä tavalla.

2 artikla

Korvataan ydinpuolustustietoja koskevasta yhteistyöstä Pohjois-Atlantin sopimuksen osapuolten välillä tehdyn sopimuksen turvallisuusliitteen X osan, Turvallisuustarkastukset, A kohdan ensimmäinen virke seuraavalla virkkeellä: "A. Kaikille Naton sotilas- ja siviilielimille sekä jäsenvaltioille, jotka ovat vastaanottaneet ydinpuolustustietoja sopimuksen mukaisesti, suoritetaan säännöllisesti kattava turvallisuustarkastus tämän liitteen I osan A kohdassa määriteltyjen kriteerien mukaisesti aikavälillä, jonka Pohjois-Atlantin neuvosto

**PROTOCOL AMENDING THE
SECURITY ANNEX TO THE
AGREEMENT BETWEEN THE PARTIES
TO THE NORTH ATLANTIC TREATY
FOR COOPERATION REGARDING
ATOMIC INFORMATION**

Considering that developments in the security of Atomic information require the revision of the frequency of the comprehensive security inspection of all NATO military and civilian elements and member nations which have received information under the Agreement between the Parties to the North Atlantic Treaty for Co-operation regarding Atomic information,

the undersigned Parties have agreed as follows:

Article 1

The Security annex to the Agreement between the Parties to the North Atlantic Treaty for Co-operation regarding Atomic information done at Paris on June 18, 1964 is hereby amended as provided for in Article 2.

Article 2

The first sentence of section X, Security Inspections, paragraph A, of the Security Annex to the Agreement between the Parties to the North Atlantic Treaty for Co-operation regarding Atomic information shall be replaced by the following sentence: "A. Comprehensive security inspection of all NATO military and civilian elements and member nations which have received Atomic information under the Agreement shall be made regularly, during a period to be determined by the North Atlantic Council on a recommendation by the NATO Security Committee, in accordance with the criteria set forth in Section I, Paragraph A of this Annex."

määrää Naton turvallisuuskomitean suosituksesta.”

3 artikla

Tämä pöytäkirja tulee voimaan, kun Amerikan yhdysvaltojen hallitus on saanut kaikilta ydinpuolustustietoja koskevasta yhteistyöstä Pohjois-Atlantin sopimuksen osapuolten välillä tehdyn sopimuksen osapuolilta ilmoituksen niiden suostumuksesta tulla tämän pöytäkirjan määräysten sitomiksi.

4 artikla

Amerikan yhdysvaltojen hallitus ilmoittaa kaikille osapuolille ja Pohjois-Atlantin liitolle kaikista ilmoituksista ja tämän pöytäkirjan voimaantulosta.

5 artikla

Tämä pöytäkirja päivätään sille päivälle, jona se avataan allekirjoittamista varten, ja se on avoinna allekirjoittamista varten, kunnes sen ovat allekirjoittaneet kaikki ydinpuolustustietoja koskevasta yhteistyöstä Pohjois-Atlantin sopimuksen osapuolten välillä tehdyn sopimuksen osapuolet.

Tämän vakuudeksi allekirjoittaneet edustajat ovat allekirjoittaneet tämän pöytäkirjan.

Tehty Brysselissä 2 päivänä kesäkuuta 1998 yhtenä englannin- ja ranskankielisenä alkuperäiskappaleena, jonka molemmat tekstit ovat yhtä todistusvoimaiset ja joka talletetaan Amerikan yhdysvaltojen hallituksen arkistoon. Tämä hallitus toimittaa oikeaksi todistetun jäljennöksen alkuperäiskappaleesta kaikille allekirjoittajavaltioille ja pöytäkirjaan liittyville valtioille.

Article 3

This Protocol shall enter into force upon receipt by the Government of the United States of America of notification from all states Parties to the Agreement between the Parties to the North Atlantic Treaty for Co-operation regarding Atomic information, that they are willing to be bound by the terms of this Protocol.

Article 4

The Government of the United States of America shall inform all parties and the North Atlantic Treaty Organization, of each notification and of the entry into force of this Protocol.

Article 5

This Protocol shall bear the date on which it is opened for signature and shall remain open for signature until it has been signed by all Parties to the Agreement between the Parties to the North Atlantic Treaty for Co-operation regarding Atomic information.

In witness whereof, the undersigned representatives have signed the present Protocol.

Done at Brussels, this 2nd day of June 1998, in the English and French languages, both texts being equally authoritative, in a single original which shall be deposited in the archives of the Government of the United States of America, who shall transmit certified copies thereof to all the signatory and acceding States.